

BCC ZAGREBANA BANKA
Doberdob in Sovodnje
www.bccdos.it

Doberdob, Sovodnje, Ronke, Standrež, Gorica, Tržič

Povsod, kjer nas potrebujete.

VTrstu vse več mladih priseljencev

IZ PONVE V MORJE

ZKB
1908
Razlikujemo se.
www.zkb.it

Primorski dnevnik

PETEK, 10. SEPTEMBRA 2010

Št. 214 (19.921) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Ostareli Trst bodo rešili tudi priseljenci

ALJOŠA GAŠPERLIN

Raziskava tržaške pokrajinske uprave je pokazala, da je na Tržaškem še vedno visoko število priletnih oseb, da pa se je demografski trend začel spreminjati. To je zasluga priseljencev in njihovih družin, ki prihajajo bivat v Trst (pretežno) in v okoliške občine.

To, česar raziskava ne pove, pa je pomembna vloga priseljencev za sam obstoj Trsta in njegovega prebivalstva. Priseljenci (pretežno srbske narodnosti) od nekdaj gradijo ceste in hiše, po katerih se peljejo oziroma v katerih stanujejo Tržičani. Prav tako so priseljenke tiste, ki predvsem danes oskrbujejo in negujejo priletne občane. In nedvomno se priseljenci tudi v Trstu posvečajo tistim dejavnostim, na katere krajanji še zdaleč ne pomislijo.

Kljub nekaterim političnim silam tako na državni kot na lokalni ravni, za katere so tuji kot dim v oči, so ravno priseljenci tisti, ki z marljivim delom, žrtvovanjem in tudi plačevanjem davkov mnogo prispevajo k rasti ekonomije (države) in bogastva (ponekod žal le nekaterih). To velja tudi v Trstu, kjer je občinska uprava milo povedano ravnodušna do tujcev in fenomen priseljenstva, nekateri občinski svetniki pa so že večkrat zahtevali ukrepe v prid Tržičanom.

Roberto Saviano je med drugim zatrdil, da bodo priseljenci tisti, ki bodo v južni Italiji odpravili mafijo, ker se ne pušča v vselej izkoriščati. Tukaj smo na bogatem severu in so morda problemi drugačni. Toda Trst ne raste in se nihče ne zavzema za njegov razvoj. Zato naj ne zveni retorično vprašanje, ali se nima tudi Trst od njih kaj naučiti.

ITALIJA - Premier pripravlja strategijo pred nastopom v parlamentu

Berlusconi bi rad večino brez finijevcev

Fini s 7-odstotno podporo volivcev - Bossi še vedno za predčasne volitve

EVROPSKA UNIJA - Pariz se je že odzval negativno

Evropski parlament zahteva ustavitev izгона Romov iz Francije

STRASBOURG - Evropski parlament (na sliki) je včeraj v resoluciji pozval Francijo in tudi druge države članice, med njimi Italijo, naj nemudoma ustavijo izgon Romov. Evropsko komisijo, Svet EU in države

članice pa poziva tudi, naj se pridruže tej zahtevi.

Francoski minister za priseljevanje Eric Besson je zahtevo že zavrnil. Francija ni proti Romom sprejela nobenih ukrepov, povezanih s pripadnostjo rom-

ski skupnosti, je poudaril Besson. Evropejci, ki bivajo na francoskih tleh in ne spoštujejo pogojev za bivanje, bodo poslani v njihove države izvora bodisi prostovoljno ali pod prisilo, je pristavil.

Na 18. strani

RIM - Predsednik vlade Silvio Berlusconi bi rad pridobil vladno večino, ki ne bi bila odvisna od Finijevih privrženec. Tako predvideva strategija, ki jo je včeraj izpopolnjeval skupno s svojimi sodelavci v okviru priprav na nastop v parlamentu ob koncu meseca. Za ta načrt skuša pridobiti tudi vodjo Severne lige Umberto Bossija, za katerega bi bile volitve še vedno najboljši izhod iz politične krize. Medtem pa je Finijeva desna roka Italo Bocchino včeraj govoril o pripravah na ustanovitev neodvisne stranke, ki naj bi že danes smela računati na več kot 7-odstotno podporo volivcev.

Na 6. strani

Dežela FJK bo dokapitalizirala letališče v Ronkah

Na 4. strani

Predavanje o prvem evropskem odporu

na 8. strani

Kmečka zveza obsoja sporni vdor na jusarska zemljišča

na 9. strani

Za novogoriški dom upokojencev se zanimajo tudi Goričani

Na 16. strani

Goričan grozil nočnim obiskovalcem barov

Na 14. strani

GORICA - Odprli prenovljene prostore

Slovik in Ad Formandum s skupnim tajništvom

15

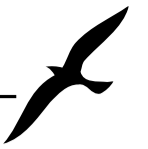
DOBERDOB - Včeraj začetek šolskega leta

Srednješolci pred vsemi

Prvošolcem izrazili dobrodošlico - Zanje so novo učilnico pridobili iz laboratorija v poslojpu osnovne šole

DOBERDOB - Novo šolsko leto se je včeraj že začelo na nižji srednji šoli v Doberdobu. Ob 7.40 je zvonec prvič pozvonil, ob 7.45 drugič, na dvorišču pred šolo pa so se zbrali učenci, starši, profesorji, ostalo osebje in ravnateljica Večstopenjske šole Sonja Klanjšček. Dobrodošlico so izrazili prvošolcem in jim zaželeli čim bolj uspešno leto. Nato sta profesorja prevzela 1.A in 1.B ter ju pospremila v razred; 20 učencem iz 1.A so namenili novo učilnico, ki so jo pridobili iz laboratorija v poslojpu osnovne šole, medtem ko je 19 učencev iz 1.B dobilo razred v stavbi nižje srednje šole. Včeraj so učenci prejeli učni koledar in urnik, v kratkem pa bo po razredih še predstavitev vzgojne ponudbe. Na vseh ostalih slovenskih šolah in v vrtcih na Goriškem se pouk začel v ponedeljek.

SLOVENIJA - Kljub nasprotovanju Luke Koper in Intereurope

Premier Pahor zagovornik ustanovitve logističnega holdinga

Logistični trojček naj bi dopolnile še Slovenske železnice - V ponedeljek konferenca o logistiki

LJUBLJANA - Oblikovanje logističnega holdinga je po ocenah predsednika slovenske vlade Boruta Pahorja velikopotezna zamisel, kako celoten transportni holding umestiti v boj za konkurenčno preživetje v evropskem prostoru. Nasprotniki zamisli o oblikovanju holdinga bodo morali po njegovih besedah odgovoriti na vprašanje alternative.

Premier Pahor ne pričakuje, da bo že po ponedeljkovi konferenci o umestitvi slovenske transportne logistike v Evropi znana dokončna odločitev o oblikovanju logističnega holdinga, ki naj bi povezal Slovenske železnice, Luko Koper, Intereurope in morda še kakšnega od transportnih subjektov. "Upam, da bo večina argumentov pretehtala v eno ali drugo smer," je dejal na novinarski konferenci po večerajšnji seji vlade.

Pahor sicer osebno meni, da bodo udeleženci konference naklonjeni oblikovanju logističnega holdinga. Na vprašanje, ali bo vlada kljub nasprotovanju sindikatov, uprav in nadzornikov Luke Koper in Intereurope vztrajala pri oblikovanju holdinga, pa je dejal: "Če bo večina podprla holding in bomo imeli na drugi strani upore sindikatov, uprav, bo zelo težko sprejemati politične odločitve v zvezi s tem, ker bo odgovornost nezasiščeno velika."

Predsednik vlade se bo, kot je navedel, na ponedeljkovi konferenci postavil za zamisel o oblikovanju logističnega holdinga, ki jo je skupaj s sodelavci izdelal nekdanji prvi mož Deutsche Bahna Hartmut Mehdorn. Z ugovori in pomisleki sindikatov in uprav Luke Koper, Intereurope in drugih je Pahor, kot je zatrdil, seznanjen. "Glavni pomislek je ta, da bo država prihodke omenjenih podjetij črpala za pokrivanje izgub na Slovenskih železnicah. Temu ne bo tako, ker bi to dolgoročno pomenilo negativno sinergijo. Kar Mehdorn predlaga, je, da pridemo do pozitivne sinergije," poudarja premier.

Pahorju se v zvezi z oblikovanjem logističnega holdinga zastavlja vprašanje, ali bo vlada, ki je ne nazadnje večinska lastnica večine od vpletenih subjektov, pri končni odločitvi dovolj velikopotezna. "Kaj, če nas bo prevzel strah pred odgovornostjo, da sklenemo tako pomembno odločitev," se sprašuje predsednik vlade, ki bi bil osebno pripravljen sprejeti odgovornost, a je njegov problem, kot priznava, nepoznavanje tega področja.

Predsednik vlade se bo zaradi po-

manjkanja poznavanja tega področja zato tako kot doslej prepustil toku argumentov. "Zaenkrat je zamisel o holdingu, v katerem so vključeni Luka Koper, Intereurope, Slovenske železnice in še kdo od transportnih subjektov, edini način, da vsi omenjeni preživijo izjemno težko konkurenco, ki jih že in jih še čaka v evropskem prostoru," je pojasnil Pahor.

Zatrdil je, da bo vlada šla v izgradnjo drugega tira na progi Koper-Divača in železnice bodo Luki Koper dolgoročno omogočile, da bo izpolnjevala svoje poslovne obveznosti s tujimi partnerji, ki jih je vedno več. A, kot opozarja Pahor, naj Luka Koper nima iluzije, da bo zavoljo tega konkurenčna "ad kalendas graecas". Razmere v transportni dejavnosti se po njegovih besedah povsod zaostrujejo, tekmeči se vse bolj pripravljajo na nove izzive in tudi mi se moramo. "Na trgu kapitala je denarja in pripravljenosti za investicije v tak holding dovolj," je še zatrdil premier Pahor. (STA)

V Luko Koper tako uprava kot sindikati niso naklonjeni ustanovitvi logističnega holdinga

KOPER - Fakulteta za humanistične študije Konferenca o večjezičnem in manjšinskem izobraževanju

Potekala bo pod naslovom Slovenski jezik v stiku - Desetletnica ustanovitve

KOPER - Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem bo deseto obletnico delovanja obeležila z nizom znanstvenih konferenc o jeziku, kulturi in identiteti. Po besedah dekanje Vesne Mikolič tri dogodke povezuje pojem medkulturnosti, ki predstavlja rdečo nit desetletnega delovanja fakultete.

Prva mednarodna konferenca, poimenovana Slovenski jezik v stiku, se pričinja danes, obravnavala pa bo sodobne usmeritve večjezičnega in manjšinskega izobraževanja. Udeležence bo nagovoril predsednik republike Danilo Türk, ki je tudi častni pokrovitelj dogodka. Posvetili se bodo aktualni temi jezikovne politike na področju vzgoje in izobraževanja. Prav skozi etnična vprašanja, vprašanja večjezičnosti in manjšin se občuti jezikovna politika neke države, je danes poudarila Mikoličeva na predstavitvi dogodkov ob deseti obletnici fakultete.

Sredi oktobra bo znanstveni kon-

gres, posvečen tržaškemu pisatelju Borisu Pahorju. Na mednarodnem simpoziju, ki bo potekal v Ljubljani in Kopru, se bodo zbrali domači in tuji poznavalci Pahorjevega dela. Med drugim se bodo dotaknili vprašanja zgodovinskega in osebnega spomina, vprašanja Pahorjeve percepcije v literaturi in družbi, prevodov Pahorjevih del, Pahorjevega odnosa do pesnika in pisatelja Edvarda Kocbeka in njegovega odnosa do naroda.

Vrhunec dogajanja ob deseti obletnici FHŠ predstavlja konferenca Prostor medkulturnosti v novembru. Konferenca bo postregla s teoretskimi pogledi in analizo medkulturnih tokov in praks, s poudarkom na območju Slovenske Istre. Ob dogodku bo izšel tudi zbornik, v katerega bodo vključena besedila, ki izhajajo iz različnih teoretskih in znanstvenih kultur. Z različnimi pristopi si želijo osvetliti področje medkulturnosti, je povedal član programskega odbora Ernest Ženko. (STA)

ZALOŽBE Mladinska knjiga prevzema knjigarni Vale-Novak

LJUBLJANA - Mladinska knjiga bo predvidoma oktobra od podjetja Vale-Novak kupila knjigarno na Wolfovi ulici in prevzela knjigarno v Cityparku. Odločitev za prodajo je bila, kot je za STA povedal direktor založbe Luka Novak, osebna in poslovna. Kot je pojasnil Novak, gre v primeru knjigarne na Wolfovi za nakup lokacije, v primeru Cityparka pa za vstop v najemno razmerje. Finančne plati prevzema Novak ni želel komentirati, saj je, kot je dejal, to poslovna skrivnost. Na vprašanje, kakšna bo usoda modne trgovine, ki jo ima podjetje Vale-Novak na Tavčarjevi ulici 5 v Ljubljani, je Novak odgovoril, da se podjetje iz maloprodaje umika v celoti.

Založba Vale-Novak je imela lani 92.000 evrov izgube, medtem ko je leto prej še poslovala z dobičkom, je v sredo poročal časnik Finance.

Na vprašanje STA, kakšne načrte ima Mladinska knjiga s knjigarnama v Cityparku in na Wolfovi, so na Mladinski knjigi pojasnili, da bodo na obeh lokacijah skladno s svojimi poslovnimi usmeritvami nadaljevali knjigotrsko dejavnost.

Obtožnica proti Polančecu v primeru Podravke

ZAGREB - Hrvaški urad za boj proti korupciji in organiziranemu kriminalu (Uskok) je včeraj vložil obtožnico proti nekdanjemu podpredsedniku vlade in ministru za gospodarstvo Damiro Polančecu in še sedmim osebam. Bremenijo jih združevanja pri izvajanju kaznivih dejanj, zlorabe položaja in pooblastil ter pomoči in spodbujanju k zlorabi položaja in pooblastil, tako kot tudi nezakonitega posredovanja. Z različnimi malverzacijami v poslovanju naj bi oškodovali koprivniško podjetje Podravko za približno 55 milijonov evrov.

Uskok jih obtožuje, da so namenska sredstva Podravke uporabljali za izvajanje načrta, s katerim so nameravali dobiti večinski delež v Podravki. Izdajali so posojila brez vedenja uprave in nadzornega odbora družbe, tako kot jamstva za menice in posojila drugim podjetjem, vse z namenom nabiranja denarja za nakup delnic.

Polančec je s položaja podpredsednika vlade in ministra za gospodarstvo odstopil konec oktobra lani, ko je zanikal vpletenost v afero.

Športni spektakel v središču Ljubljane

LJUBLJANA - Središče slovenske prestolnice bo konec tedna v znamenju športno-zabavnih prireditev, ki so jih organizatorji - športni društvi Povodni mož in Sokol, Sokolska zveza Slovenije ter podjetje T.E.M. - poimenovali prvi športni vikend Ljubljana, ki bo svoj vrhunec doživel z jutrišnjim nočnim tekom na 10 km po središču mesta.

Športni vikend je namenjen vsem starostnim skupinam, tako vrhunskim tekmovalcem kot tudi rekreativcem, popestril pa ga bo zanimiv spremljevalni program (žrebanja, delavnice za otroke, predstavitve športne opreme in prehrane, živa glasba, gosti, druženje).

Tekmovalci in obiskovalci se bodo tako lahko udeležili različnih športnih dogodkov, ti pa bodo povezani z osnovnimi športi (plavanje, kolesarjenje, tek, pohodništvo), ki jih poznamo že od otroštva. Poudarek bo predvsem na zdravem načinu življenja, gibanju, rekreaciji, druženju in promociji omenjenih športov.

Danes bodo med drugim zabavni otroški Teki Povodnega moža na 200, 400, in 800 metrov, in 6. Triatlon Ljubljana 2010 s tremi tekmami po 15 minut z 12 povabljenimi triatlonci iz vse Evrope. Višek prireditve bo sobotni množični rekreativno-tekmovalni nočni tek na 10 kilometrov z začetkom ob 21.30 uri in zaključkom popolnoči. Teklo se bo skozi predor pod Gradom in preko Slovenske in Čopove ulice do Tromostovja, kjer bosta start in cilj teka.

SLOVENIJA-HRVAŠKA Namesto Mirošiča slovenski del komisije vodi Senčar

LJUBLJANA - Slovenska vlada je na včerajšnji seji Iztoka Mirošiča razrešila s položaja predsedujočega slovenskemu delu slovensko-hrvaške mešane komisije za reševanje odprtih vprašanj med državama in na ta položaj imenovala Igorja Senčarja, novega generalnega direktorja za evropske zadeve in politično bilateralno na ministrstvu za zunanje zadeve. Kot so sporočili po seji vlade, se je vlada za to odločila, potem ko je bil Mirošič imenovan za veleposlanika v Rimu.

Za oblikovanje komisije, ki naj bi po podpisu arbitražnega sporazuma o meji med državama strokovno pregledala in predlagala rešitve za ostala odprta vprašanja, sta se januarja na srečanju v Kranjski Gori dogovorila premiera Slovenije in Hrvaške, Borut Pahor in Jadranka Kosor.

Prvič se je komisija vesela konec marca. Na hrvaški strani jo vodi Davor Božinović, državni sekretar na hrvaškem zunanem ministrstvu. Na podlagi ugotovitev komisije naj bi na ravni ministrstev ter predsednikov vlad državi skušali odprta vprašanja dokončno urediti.

REZIJA - Srečanje občinskih opozicijskih svetnikov in domačinov s predstavniki DS

Podpora in solidarnost z Rezijani

V gosteh deželna tajnica in evropsoslanka DS Debora Serracchiani, poslanec Ivano Strizzolo in deželna svetnika Sandro Della Mea ter Igor Gabrovec (SSK)

REZIJA - Izdaja prve dvojezične izkaznice, vprašalnik o identiteti, ki ga je občinska uprava poslala vsem družinam v Reziji, in zahteva rezijanskega občinskega sveta po izključitvi občinskega ozemlja iz območja, kjer se udejanja zaščita za slovensko manjšino, oziroma vključitev na seznam občin, kjer je zgodovinsko prisotna furlanska narodna skupnost. To so bile glavne teme, ki so jih po letošnjem napetosti polnem rezijanskem poletju obravnavali na Ravanci na srečanju med opozicijskimi občinskimi svetniki, nekaterimi domačini in evroparlamentarko ter deželno tajnico Demokratske stranke Deboro Serracchiani, poslancem Ivanom Strizzolom, deželnim svetnikom Sandrom Della Meo (oba DS) in njegovim kolegom v deželnem svetu Igorjem Gabrovcem (Slovenska skupnost).

Domačini so svojim političnim sogovornikom obrazložili, zakaj je bila Rezija vključena med občine, v katerih se izvaja zaščita za slovensko manjšino, in poudarili, da Rezijani, njihova kultura in jezik zaradi zaščitnih zakonov niso bili za nič prikrajšani. Nasprotno, zakoni, ki ščitijo slovensko narodno skupnost, omogočajo, da se ohranjata rezijanska kultura in jezik.

Na srečanju pa je bilo govora tudi o perspektivah za razvoj Rezije. Po mnenju prisotnih bi bilo nedvomno koristno, če bi bila občina del kakega evropskega združenja za teritorialno sodelovanje, preko katere bi izvajala čezmejne programe. Lahko bi na primer sodelovala z Bovcem, na tak način pa bi lažje prišla do evropskih sredstev in drugih oblik financiranja. (NM)

Del udeležencev srečanja na Ravanci

ZGODOVINA - V celovškem Domu umetnikov

Odprli razstavo zoper pozabo

Usode vojakov in civilistov (tudi koroških Slovencev) pred nacističnimi sodišči

CELOVEC - Usode vojakov in civilistov pred nacističnimi sodišči so predmet razstave z naslovom »Was damals Recht war...« (Kaj je bilo takrat pravo), ki so je včeraj zvečer odprli v celovškem Domu umetnikov. Razstava nudi tako informacijo za poznavanje zgodovine kot tudi spodbuja spominjanje. Lisa Rettl, zgodovinarica in sokuratorica razstave, pa je med življenjskimi zgodbami razstave izbrala tudi usodo dveh koroških Slovencev, Jurija Pasterka in Franca Pasterka-Lenarta iz Lobnika pri Železni Kapli. Prvi je bil med t.i. selskimi žrtvami nacistične strahovlade, ki so bile obglavljene 29. aprila 1943 v »sivi hiši« na Dunaju. Oba sta bila od leta 1942 aktivna udeleženca odpora proti nacizmu.

Na novinarski konferenci pred odprtjem razstave so predstavniki organizacij in ustanov, ki so se dogovorili za predstavitev potujoče razstave v Celovcu, razložili temeljna izhodišča, med njimi dejstvo, da je 1. decembra lani v Avstriji stopil v veljavo zakon, s katerim so razveljavljene rabsodbe nacističnih sodišč in so rehabilitirani dezerterji iz nemške »wehrmachta«.

Zgodovinar in kurator razstave Magnus Koch je izpostavil, da hočejo organizatorji s postankom potujoče razstave v Celovcu privedi ljudi do kritične presoje. Potujoča razstava je projekt sklada »Spomenik za umorjene Žide Evrope« v Berlinu in je bila prvotno

Dom umetnikov v Celovcu, ki gosti razstavo zoper pozabo

zasnovana za nemške razmere. Z avstrijskim društvom »Pravičnost za žrtve nacističnih vojaških sodišč« in društvom »Spominjanje« na Koroškem so jo dopolnili in se odločili, naj razstava

potuje tudi po drugih evropskih državah, npr. po Avstriji.

Razstava, ki je koroške deželna vlada ni finančno podprla, bo na ogled do 9. oktobra letos. (I.L.)

ŠOLSTVO - Danes v Celju Zavodov dan

Priznanje ZRSŠ tudi Andreji Duhovnik Antonii

CELJE - V Celju bo pod naslovom V objektivu danes potekalo že 25. strokovno srečanje delavcev Zavoda Republike Slovenije za šolstvo, ki ga prireja celjska območna enota le-tega. V tem okviru bo ob 17. uri v celjskem Narodnem domu potekala tudi slavnostna podelitev priznanj delavcem ZRSŠ za leto 2010 za v strokovni javnosti priznane dosežke, ki so prispevali k uresničevanju nalog in ciljev ter razvoju Zavoda. Med prejemniki je letos tudi višja pedagoška svetovalka za slovenske šole v Italiji Andreja Duhovnik Antonia, ki bo tako dobila to pomembno priznanje na slovesnosti, na kateri je napovedana tudi udeležba slovenskega ministra za šolstvo in šport Igorja Lukšiča.

Drugače bo strokovno srečanje oz. dan ZRSŠ potekalo že od 9. ure dalje v celjskem Narodnem domu in na drugih lokacijah v mestu. Po ogledu razstave ter uvodnih pozdravov in kulturnem programu bodo na sporedu strokovna predavanja Gregorja Mohorčiča, Andreje Rihter, Antona Šepetavca in Marijane Kolenko, v popoldanskih urah pa si bodo udeleženci lahko ogledali nekatere kulturne in izobraževalne ustanove v mestu. Tako bo ena skupina obiskala Muzej novejšje zgodovine Celje in Pelikanovo delavnico (stekleni fo-

Andreja Duhovnik Antonia KROMA

tografski atelje Josipa Pelikana s konca 19. stoletja), druga bo šla v Pokrajinski muzej, kjer si bo ogledala razstavi Mesto pod mestom in Alma Karlin, tretja pa bo obiskala Šolo za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje ter učno pot za slepe in slabovidne. Srečanje se bo nato zaključilo z že omenjeno podelitvijo priznanj ter predajo Zavodove Stoennialoge sodelavcem Območne enote ZRSŠ Nova Gorica.

Dacia Sandero EURO5 za 7.350€*

EKO LOG IČNA

DACIA
GROUPE RENAULT

www.dacia.it | Ključ do sreče.

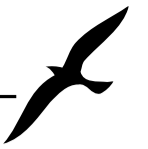
Tvoj z brezobrestnim financiranjem, brez predujma.

Dacia Sandero 1.2 16v 75cv Euro 5 za € 7.350. Cena ključ v roke, davek IVA vključen, IPT izključen. Primer financiranja: brez predujma, 36 obrokov po € 224, ki vključujejo formulo Finanziamento Protetto in 1. leto zavarovanja proti kraji in požaru Renassic. TAN 0%; TAEG 3,67%; stroški za postopek € 300 + kolek po zakonskih predpisih. Vezano na odobritev družbe FINRENAULT. Informacije na sedežu in na spletni strani www.finren.it; reklamno sporočilo s promocijskim namenom. Ponudba velja do 30/09/2010.

Poraba (kombinirana vožnja): 5,9 l/100 km. Emisije CO2: 135 g/km

PROGETTO 3000

Ulica Flavia 118 – 34147 Trst Tel. 040 281212 • Ulica Div. Julia 4 - 34079 Staranzano (GO) Tel. 0481 413030 • Ulica Terza Armata, 95 - 34170 Gorica Tel. 0481 522211
Ulica Aquileia 108 - 33052 Cervignano del Friuli (UD) Tel. 0431 33647

LETALIŠČA - Po včerajšnjem sklepu deželnega odbora Renza Tonda

Dežela FJK bo za letališče v Ronkah odštela tri milijone evrov

Z dokapitalizacijo bodo pokrili izgubo in izvedli potrebne naložbe - Iz Ljubljane tudi v Milan

TRST - Deželni odbor FJK je na včerajšnjem zasedanju v Trstu med drugimi sprejel tudi sklep o nakupu delnic za dokapitalizacijo letališke družbe v Ronkah, ki je julija letos prešla v popolno last Dežele FJK. Na predlog odbornice za finance Sandre Savino je Tondov odbor sklenil kupiti tri milijone novih delnic po nominalni vrednosti 1 evro za delnico, kar pomeni tri milijone evrov skupne vrednosti. S tem zneskom bo Dežela pokrila 450 tisoč evrov izgube, ki jo je družba Aeroporto FVG Spa ustvarila v lanskem letu, preostali denar pa bo porabila za naložbe, ki so potrebne za ohranitev 40-letne koncesije za upravljanje letališča in za njegov razvoj.

Operacija bo omogočila zvišanje kapitala letališke družbe na 5 milijonov 644 tisoč evrov, nakup omenjenih tri milijone delnic pa bo lahko potekal tudi v več fazah, vendar najpozneje do 31. decembra letos. »Potem ko smo dosegli cilj popolnega lastniškega nadzora letališča, smo uspeli izpolniti tudi naslednji cilj, dokapitalizacijo, ki omogoča okrepitev gospodarske trdnosti letališke družbe. To je namreč pogoj za vključitev letališča v sistemsko mrežo, ki bo konkurenčna na trgu in ki bo uporabnikom letališča zagotovila ustrezne storitve, deželnemu ozemlju pa komercialne in turistične priložnosti,« sta včerajšnji sklep komentirala odbornika za finance Sandra Savino in za infrastrukturo Riccardo Riccardi, ki sta tudi podarila, da se bo za letališče po koncu dokapitalizacije odprla nova razvojna faza.

Po prevzemu lastništva letališke družbe se bo deželna uprava lotila strategije razvoja novih letalskih povezav in izdelave načrta za relansiranje letališča, ki se je že začelo z uvedbo ponovne letalske povezave z Milanom in se bo nadaljevalo s prizadevanji, da se letališče uvede kot eno nosilnih za letalski promet v severovzhodni Italiji.

Seveda pa deželno letališče FJK v Ronkah pri teh prizadevanjih ne bo edino, saj ima v regiji kar nekaj konkurentov. Poleg letališč v Venetu namreč nove razvojne načrte pripravljajo tudi v Ljubljani, kjer želijo nadomestiti upad števila potnikov v letošnjem prvem polletju (558.036) glede na enako lansko obdobje (612.769) s širjenjem svoje ponudbe. Decembra bodo tako z Brnika vzpostavili dve novi povezavi britanskega nizkocenovnega prevoznika EasyJet, in sicer z Milanom Malpeno in Parizom Roissy (letališče Charles De Gaulle). Toda ambiciozni načrti se ne bodo ustavili pri teh novostih, saj si je družba erodrom Ljubljana, ki upravlja letališče Jožeta Pučnika na Brniku, zastavi-

Z včerajšnjega zasedanja deželnega odbora FJK

la cilj, da do leta 2015 doseže 2,2 milijona potnikov letno. To naj bi dosegli z uvajanjem novih letalskih povezav in s krepitvijo obstoječih. Tako kot v preteklih letih je sicer daleč največji prevoznik na Brniku domača Adria Airways, ki je v letošnjem prvem polletju opravil kar 79,1 odstotka vseh poletov; sledijo mu EasyJet s 6,5-odstotnim deležem, Air France s 3,4-odstotnim in Czech Airlines z 2,4-odstotnim deležem. Levji, 89,1-odstotni delež imajo na Brniku linijski poleti, medtem ko odpade na čarterje 10,9 odstotka linij.

Ryanair širi ponudbo z novo progo Trst-Valencia

RONKE - Z 2. novembrom bo irska nizkocenovna letalska družba vzpostavila nov let iz Ronk v špansko Valencio in nazaj. Gre za sedmo progo, ki jo Ryanair pokriva z letališča v Ronkah, vozovnice po promocijski ceni pa so že v spletni prodaji na naslovu www.ryanair.com. V Valencio bo mogoče potovati že za 10 evrov, vključno z letališče takso, cena pa seveda velja le za eno smer. Nova povezava bo operativna trikrat na teden, potniki pa bodo iz Trsta v Valencio prišli v pičlih dveh urah in deset minut. Nova letalska proga se pridružuje že ostojim štejim, ki jih Ryanair vzdržuje z Londonom, Brusljam, Cagliarijem, Birminghamom, Trapanijem in Duesseldorfom.

Plinovod Nabucco v prednosti pred Južnim tokom

TRST - Evropska investicijska banka (EIB), Evropska banka za obnovo in razvoj (EBRD) in Svetovna banka (WB) z družbo Nabucco podpisale dogovor o financiranju izgradnje plinovoda, ki bi plin s Kaspijskega morja pripeljal do Avstrije. Skupaj naj bi banke Nabuccu zagotovile do štiri milijarde evrov posojila, je poročal Bloomberg. Partnerji v Nabuccu, med katerimi sta nemški RWE in avstrijski OMV, bodo zagotovili 30 odstotkov od 7,9 milijarde evrov, kolikor naj bi predvidoma stala gradnja plinovoda. Ta bo potekal po ozemlju Turčije, Bolgarije, Romunije Madžarske in Avstrije. Partnerji v projektu so tudi družbe iz držav, po katerih bo plinovod potekal. Gradnja naj bi se začela prihodnje leto, prvi plin pa naj bi po 3300 kilometrov dolgem plinovodu stekel leta 2015. Plinovod Nabucco je konkurenca plinovodu Južni tok, s katerim namerava ruski Gazprom dobavljati plin s Kaspijskega morja v Italijo. Južni tok naj bi predvidoma potekal tudi po ozemlju Slovenije, medtem ko se ji bo plinovod Nabucco izognil.

Jesenski navtični vikend v Portorožu

PORTOROŽ - Od 30. septembra do 3. oktobra bo v portoroški marini prodajni sejem novih in rabljenih plovil in navtične opreme, ki so ga organizatorji poimenovali Jesenski navtični vikend. Sejem bo v osrednjem delu marine, ljubitelji navtike pa si bodo lahko na njem že v jesenskem času zagotovili veliko informacij o prihajajoči navtični sezoni in pod posebej ugodnimi pogoji realizirali nakup ali zameno plovila. Neugodne gospodarske razmere, ki še vedno pestijo svetovno in domačo navtično industrijo, so eden od poglavitnih razlogov, da so se v Marini Portorož odločili slovenskim podjetjem, ki se ukvarjajo z navtiko, ponuditi posebno priložnost, da tudi v jesenskem obdobju predstavijo javnosti in kupcem trenutno ponudbo svojih prodajnih in zastopniških programov ter tako ponudijo trgu vse tisto, kar bi sicer morda moralo čez zimo počakati na pomladne dni prihodnjega leta, so v vabilu zapisali organizatorji, ki bodo pripravili tudi nekaj spremljajočih prireditev. Organizatorji upajo, da bodo tako po svoje pomagali k okrevanju te veje gospodarstva v Sloveniji in so zato pripravili še posebej ugodno ponudbo za razstavljavce, medtem ko si bodo obiskovalci sejema letos lahko ogledali brezplačno.

ANALIZE - Po letošnji lestvici svetovno-revizijske družbe Deloitte

Med 500 največjih podjetij v srednji in vzhodni Evropi se je uvrstilo 18 slovenskih

LJUBLJANA - Na letošnjo lestvico 500 največjih gospodarskih družb v srednji Evropi, ki jo je objavila svetovno-revizijska družba Deloitte, se je uvrstilo 18 slovenskih podjetij. Najvišje se je uvrstila skupina Mercator, ki je zasedla 35.

mesto, s tem pa je kot najbolje uvrščena slovenska gospodarska družba prehitela Petrol. V bančnem sektorju je od slovenskih bank najvišje uvrščena NLB, ki je med najmočnejšimi bankami srednjeevropske regije zasedla sedmo mesto, med zavarovalnicami pa se je najbolje odrezala Zavarovalnica Triglav s petim mestom, so sporočili iz Deloitte.

Deloitte je seznam družb sestavil na osnovi skupnih prihodkov od prodaje v lanskem letu. Tako kot v prejšnjih letih prvo mesto še naprej zaseda poljska naftna družba PKN Orlen, katere prihodki od prodaje presegajo 15,5 milijarde evrov. Sledita ji madžarska naftna družba Mol in češki distributer električne energije ČEZ.

»V primerjavi z letom 2008 so se skupni prihodki največjih srednjeevropskih družb, izraženi v evrih, zmanjšali za 21 odstotkov. Ta negativna sprememba je nedvomno posledica globalne finančne krize, ki je v letu 2009 zajela tudi sred-

njeevropsko regijo, pa tudi znižanja vrednosti lokalnih valut v odnosu do evra,« pojasnjuje direktor oddelka za finančno svetovanje v podjetju Deloitte Janez Škrubej.

Največ podjetij na regionalni lestvici sicer prihaja iz sektorja blaga za široko porabo. Podjetja iz tega sektorja na lestvici prevladujejo po številu, in to predvsem zaradi večje stabilnosti prihodkov od prodaje hrane in pijače, ki se je izkazala kot najbolj odporna na gospodarsko krizo. Glede na skupne prihodke od prodaje pa največja podjetja prihajajo iz sektorja energetike in surovin. Ta predstavljajo kar 38 odstotkov skupnih prihodkov 500 največjih gospodarskih družb. Po posameznih državah največje število podjetij na lestvici, kar 180, prihaja iz Poljske, sledita pa ji Madžarska in Ukrajina.

Vodilno mesto med slovenskimi podjetji je letos od Petrola prevzel Mercator s prihodki od prodaje v višini 2,64 milijarde evrov. Petrol se je uvrstil na 41. mesto, sledijo pa Revoz (105. mesto), skupina Merkur (107.), Gorenje (116.), Krka (159.), Telekom Slovenije (179.), HSE (190.), Lek (238.), Engrota (255.), Spar Slovenija (261.), Istrabenz (282.), Salbating (293.), SCT (336.), AHC (369.),

OMV Slovenija (379.), Slovenska industrija jekla - SIJ (475.) in koprski Cimos (481. mesto).

Čeprav je delež slovenskih na lestvici srednjeevropskih podjetij relativno skromen, ostaja še naprej največji med državami ožje regije. Iz Hrvaške se je namreč na lestvico uvrstilo 16 podjetij, iz Srbije 12, iz Bosne in Hercegovine pa samo eno.

Poleg splošne lestvice 500 največjih gospodarskih družb je Deloitte izdelal tudi lestvico 50 najmočnejših bank in zavarovalnic v srednjeevropski regiji. Madžarski OTP, ki je lansko leto vodil na lestvici največjih bank, je letos na prvem mestu zamenjala poljska banka PKO BP.

Pri zavarovalnicah ni prišlo do sprememb na vodilnem položaju - na lestvici tako še naprej vodi poljska zavarovalnica PZU.

Med slovenskimi bankami vodilni položaj zaseda skupina NLB z aktivo v višini 19,6 milijarde evrov. Sledi ji skupina NKBM, ki je zasedla 45. mesto. Med slovenskimi zavarovalnicami je najbolj uvrščena Zavarovalnica Triglav z več kot milijardo evrov obračunane kosmate premije. Sledijo ji Zavarovalnica Maribor (26. mesto), Adriatic Slovenica (29.) in Vzajemna (30. mesto), so ugotovili analitiki družbe Deloitte.

EVRO

1,2715 \$

+0,1

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
9. septembra 2010

valute	9.9.	8.9.
ameriški dolar	1,2715	1,2697
japonski jen	106,46	106,41
kitajski juan	8,6248	8,6267
ruski rubel	39,2763	39,2301
indijska rupija	59,0894	59,2399
danška krona	7,4461	7,4457
britanski funt	0,82580	0,82205
švedska krona	9,2488	9,2710
norveška krona	7,8725	7,8810
češka krona	24,683	24,718
švicarski frank	1,2859	1,2837
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	285,76	288,95
poljski zlot	3,9380	3,9518
kanadski dolar	1,3131	1,3310
avstralski dolar	1,3750	1,3845
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2820	4,2875
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7088	0,7090
braziljski real	2,1914	2,1939
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	1,9230	1,9286
hrvaška kuna	7,2863	7,2825

EVROTRŽNE OBRETNOSTI
9. septembra 2010

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,25766	0,29188	0,48875	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,14333	0,17250	0,24000	-
EURIBOR (EUR)	0,617	0,881	1,133	-

ZLATO
(999,99%) za kg

31.494,19 € -265,68

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE
9. septembra 2010

vrstni št.	vrstni št. papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORŽNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA			
	GORENJE	12,93	-0,15
	INTEREUROPA	3,65	-1,35
	KRKA	64,49	-0,78
	LUKA KOPER	15,56	-0,45
	MERCATOR	136,08	+2,39
	PETROL	240,15	-0,15
	TELEKOM SLOVENIJE	88,42	-1,23
BORŽNA KOTACIJA - DELNICE			
	ABANKA	42,00	-2,35
	AERODROM LJUBLJANA	24,00	-0,62
	DELO PRODAJA	-	-
	ETOL	-	-
	ISKRA AVTOELEKTRIKA	15,29	+1,73
	ISTRABENZ	-	-
	NOVA KRE. BANKA MARIBOR	10,35	-0,67
	MLINOTEST	-	-
	KOMPAS MTS	-	-
	NIKA	-	-
	PIVOVARNA LAŠKO	15,39	-2,96
	POZAVAROVALNICA SAVA	7,91	-
	PROBANKA	-	-
	SALLUS, LJUBLJANA	434,40	-1,29
	SAVA	173,21	+2,42
	TERME ČATEŽ	-	-
	ZITO	84,60	+0,71
	ZAVAROVALNICA TRIGLAV	17,86	-0,17

MILANSKI BORŽNI TRG
9. septembra 2010

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
A2A	1,148	+0,44
ALLIANZ	84,07	+0,35
ATLANTIA	15,31	+0,39
BANCO POPOLARE	4,76	+2,81
BCA MIP	1,019	+1,70
BCA POP MILANO	3,6325	+3,86
EDISON	0,9475	+2,82
ENEL	3,96	+0,76
ENI	16,50	+0,98
FIAT	9,985	+1,94
FINMECCANICA	8,495	+0,30
GENERALI	14,84	+1,16
IFIL	-	-
INTESA SAN PAOLO	2,4525	+3,15
LOTTOMATICA	11,41	+0,44
LUXOTTICA	19,25	+1,48
MEDIASET	5,105	+0,20
MEDIOBANCA	6,515	+1,80
PARMALAT	1,991	+1,89
PIRELLI e C	5,545	+1,74
PRYSMIAN	13,09	+1,00
SAIPEM	27,89	+0,40
SNAM RETE GAS	3,73	+0,07
STMICROELECTRONICS	5,595	+1,91
TELECOM ITALIA	1,082	-0,82
TENARIS	14,19	-0,14
TERNA	3,185	+0,08
TISCALI	0,1068	-2,11
UBI BANCA	7,33	+1,73
UNICREDIT	1,99	+2,52

SOD NAFTE

(159 litrov)

74,22 \$

-0,04

IZBRANI BORŽNI INDEKSI
9. septembra 2010

indeks	zaključni tečaj	sprememba%
SLOVENIJA		
SBI 20, Ljubljana	809,00	-0,03
SBITOP, Ljubljana	3.223,50	-0,42
TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	1.900,10	+0,62
BIRS	828,03	-1,58
FIRS, Banjaluka	1.414,82	+0,87
Belex 15, Beograd	6.027,73	-1,01
SRX, Beograd	250,00	-0,58
BIFX, Sarajevo	1.415,35	-
NEX 20, Podgorica	-	-
MBI 10, Skopje	2.308,80	-
DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	10.415,16	+0,27
Nasdaq 100	2.236,20	+0,33
S&P 500, New York	1.104,21	+0,49
MSCI World, New York	1.128,58	+0,44
DAX 30, Frankfurt	6.221,52	+0,93
FTSE 100, London	5.494,16	+1,19
CAC 40, Pariz	3.722,15	+1,22
ATX, Dunaj	2.501,43	+0,89
PX, Praga	1.142,80	+0,61
EUROSTOXX 50	2.782,43	+1,07
Nikkei, Tokio	9.098,39	+0,81
STI, Singapur	3.022,28	+0,36
Hang Seng, Hongkong	21.167,27	+0,37
Composite, Sanghaj	2.695,29	-0,11
Sensex, Mubaj	18.799,66	+0,71

ŽARIŠČE

Kaj pa doma?

PETER RUSTJA

Slovenščina v javnosti, slovenščina na topografskih napisih, slovenščina v šoli.... Kaj pa doma? Prizadevanja, da bi na zunaj dokazali, da smo sestavni del tega prostora, so na dlani. Kaj pa doma? Ali je naš pogovorni jezik še vedno (pretežno) slovenščina? Ali mlajši sploh obvladajo še narečja, ki so pravzaprav sestavni del naše pestre kulturne dediščine?

Slovenščina (p)ostaja vse bolj predmet, ki se ga učimo v šoli: »Danes bomo imeli italijanščino, matematiko, telovadbo in slovenščino«. Slovenščina je pač predmet, ki ga v šoli ocenjujejo. Ko zvonec zazvoni, pospravimo zvezke in knjige in slovenščina je zopet v šolski torbi. Na varnem, saj se že v avtobusu jezik dijakov bistveno spremeni.

Na avstrijskem Koroškem se v zadnjih letih dogajajo zanimive stvari zlasti na šolskem področju. Po eni strani ljudska štetja beležijo zmanjšanje števila Slovencev, na drugi strani pa se povečujejo vpisi k slovenskemu pouku v ljudskih šolah in celo na gimnazijo za Slovence. Kugyjev razred postaja vse bolj priljubljen ne le med koroškimi Slo-

venci, ampak celo med dijaki iz dežel na koroški tromeji.

»Slovenščina, moj jezik« je bilo na koncu osemdesetih let geslo, s katerim so mladi koroški Slovenci želeli motivirati sovrstnike, naj uporabljajo slovenščino za vsakodnevno komunikacijo. Šlo je za zavestno iskanje načina, kako na sodoben način popularizirati rabo slovenščine med mladino, a tudi širše na Koroškem. Slovenščina je bila takrat pač v zavesti večinskega dela prebivalstva jezik za Slovence. In prav zaradi tega je bilo potrebno slovensko mladino posebno osveščati, da je jezik potreben del samodefinicije posameznika. »Slovenščina, moj jezik« je po eni strani jezikovno-politično geslo, a tudi izraz ljubezni. Ne nazadnje Slovenci enostavno obožujemo pesnike in pisatelje, kajne?

Danes je slovenščina postala jezik države članice Evropske unije, jezik, ki je torej lahko zanimiv ne le za nakupovanje čez mejo, ampak tudi odskočna deska za zanimiv poklic, recimo na področju čezmejnega sodelovanja. Mlajši se zato v šoli odločajo za učenje slovenščine.

Kaj pa doma? Učenje jezika je pravzaprav stvar najmanjše socialne celice – družine. Otroci se jezika in socializacije učijo tako rekoč od rojstva dalje. Izbira družinskega jezika ali jezikov ni stvar naključja, je zavestna izbira. Okolje seveda vpliva na posameznika, a tudi posameznik, z zavestno izbiro, vpliva na jezikovno podobo nekega kraja. Potrebna je torej zavest, da sta učenje in posredovanje jezika oziroma različnih vrst jezika v družinah, vrednota in bogastvo ne le za posameznika, ampak tudi za širšo skupnost. Ohranjanje jezika v družini je predpogoj, da bo tudi okolica ostala pester večkulturni mozaik jezikov. Govoriti o večkulturnosti in o svetovljanski odprtosti ter se odpovedati lastnemu jeziku je žal pogosta kontradikcija ne le pri nas. Vsakdo mora pač prispevati svoj delež - Slovenci s tem, da ohranimo živo slovenščino v naših družinah. Pravijo, da je jezik položen v zibelko. Res je, a treba ga je gojiti in vzgajati, da bo rasel in se krepil kot jedenček, ki sčasoma postane pravi korenjak. Začeti je treba pač doma.

KULINARIČNI KOTIČEK

Še dve alpski...

Že zadnjič sem omenil veliko podobnost, ki ko imajo razne gorske kuhinje med seboj. V dokaz tej trditvi vam bom danes posredoval dva recepta za isto jed, ječmenovo mineštro, ali juho kot pravijo v Sloveniji, na Tridentinskem pa »zuppa d'orzo«, kar je isto.

Za tridentinsko »zuppo« potrebujemo 200 g ječmena, steblo zelene, čebulo, česen, korenček, juho, 2 krompirja, maslo, suho meso, (špek, surov pršut, panceta, kar je pri roki), lovrov list, peteršilj, sol, poper, olivno olje.

Čebulo očistimo in sesekljamo, sesekljamo tudi korenček, česen in zeleno. Zelenjavo prepražimo na razpuščenem maslu in pustimo, da se praži 5-10 minut. Medtem dobro operemo ječmen, ga posušimo in dodamo k zelenjavi, ki smo jo med tem prepražili. Dobro premešamo in pustimo, da ječmen vsrka maščobo. Prilijemo 3-4 zajemalke juhe (tudi iz kocke), dodamo lovrov list, suho meso, po možnosti narezano na kocke. Pustimo, da vre poldrugo uro, pri čemer postopoma dodajamo juho, če se naša mineštra zgosti preveč. Ob koncu, 20 minut preden je juha skuhana, dodamo na kocke narezan krompir, solimo in popramo. Če nismo suhega mesa narezali prej, to lahko storimo sedaj. Ko je ječmenova juha skuhana, prilijemo nekaj žlic olivnega olja in drobno sesekljan peteršilj.

Gorenjska različica je na moč podobna: potrebujemo 20 dag ješprenja, čebulo, česen, korenček, ste-

blo zelene, 2 krompirja, 10 dag fižola (tudi iz pločevinke), 25 dag suhega mesa, pol žlice paradižnikove mezge, sol, poper, juho (tudi iz kocke), peteršilj, maščoba, ki je v tem primeru lahko svinjska mast ali olje.

Ješprenj namočimo v vodi in pustimo, da se namaka čez noč. Prav tako namočimo tudi fižol, če nismo rabili onega iz konzerve. Opran ješprenj, kuhamo v slani vodi približno pol ure. Prav tako posebej skuhamo fižol. Posebej kuhamo tudi suho meso. Na maščobi prepražimo sesekljano čebulo, ko postekleni dodamo še na kocke narezan korenček, strt česen in sesekljano zeleno. Pustimo, da se praži 5 minut, nato zalijemo z juho, v katero stresemo tudi na kocke narezan krompir in paradižnikovo mezgo. Kuhaj ješprenj dodamo juhi, ki ji lahko prilijemo tudi malo tekočine, v kateri se je kuhalo meso. Na koncu dodamo še fižol in na kose narezano suho meso. Kuhamo še nekaj časa, da se sestavine prepojijo. Poskusimo, če je dovolj slana, popoprano in potresemo s sesekljanim peteršiljem.

V vsakem primeru, če se odločite za tridentinsko ali za gorenjsko različico ječmenove juhe, dober tek!

Ivan Fischer

DANE PRI DIVAČI - Jutri in v nedeljo

Dvodnevna Kačišn'ca

Obujanje starega vaškega praznika, ki ga pripravlja domače društvo Mejame

DANE PRI DIVAČI - Z organizacijo že tradicionalne prireditve, poimenovane Kačišn'ca, Turistično, kulturno in športno društvo Mejame iz Dan pri Divači oživlja nekdanj zelo pomemben praznik, poznan tako na širšem območju Primorske kot tudi v čezmejnem prostoru. Ponovno so člani društva, ki je bilo ustanovljeno maja 2005, obudili star vaški praznik - opasilo Kačišn'ca, ki se odvija drugo soboto in nedeljo v septembru pri cerkvi Marijinega vnebovzeta v Kačičah.

Letos se bo po besedah predsednika TKŠP Mejame Jožka Valečiča praznik pričel jutri, ko se bodo ob 9 uri v Danah zbrali udeleženci 6. slikarskega ex tempora in otroških ustvarjalnih delavnic. Izpostavil je ljubitelje rekreacije, ki se bodo ob 10. uri podali na pohod po Poti vodnih zakladov od Famelj preko Parka Škocjanske jame, Dan pri Divači do Kačič, kjer bo po štirih urah hoje družabni zaključek pohoda s pogostitvijo.

Pohodna pot je nastala v okviru lanskega projekta, ki ga sofinancira Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja v okviru pristopa Leader. Pot je zasnovana enosmerno. Poskrbljeno bo tudi za povratek na start, saj so organizatorji zagotovili brezplačen avtobusni prevoz.

Ob 17.30 uri bodo v vaškem domu odprli fotografsko razstavo z naslovom Kačiška jama. Pol ure kasneje pa bodo sledili humoristični odlomki iz dela domačega avtorja Franceta Magajne z naslovom Žalostne zgodbe o veselih Kraševcih, ki jih bosta uprizorila dramska skupina TKŠD Urbanščica in Folklorna skupina Borjač iz Sežane.

Nedeljski program bo glasbeno in plesno obarvan. Po sveti maši bodo ob 11. uri odprli cestni odsek Kačiče pri cerkvi ob Pareda, ob 11.30 uri pa bo glasbeni koncert, na katerem bodo sodelovali Mešana pevski zbor in pihalni orkester Divača ter Plesno društvo Srebrna iz Senožeč, ki je ob letošnji 5. obletnici delovanja prejelo priznanje ob divaškem občinskem prazniku.

Olga Knez.

DEKANI - Librisovi večeri Danes »srečanje« kostelskega in dekanskega narečja

DEKANI - Poletni Librisovi narečni večeri, ki jih že osmo leto prireja koprška knjigarna Libris ob finančni pomoči Javne agencije za knjigo in koprskeske mestne občine, se letos zaključujejo danes v Dekanih. Prvi letošnji večer je bil junija v Koštaboni, kjer se je istrski govor prijateljsko družil s prekmurskim dialektom, drugi pa julija v Abitanti, kjer so obujali spomine na življenje v tej istrski vasi. Tretji večer se bo pod naslovom Ljepa besjeda nejde cjestuo pričel danes ob 19. uri v dekanski dvorani. Tu se bosta srečali dve narečji oz. govora (dekanski in kostelski). Obiskovalci bodo prisluhnili prebivalcem večstoletnih Dekanov in govoru Kostelskega, pokrajine ob reki Kolpi, domovine Petra Klepca. To svojstveno narečje vsebuje prvine dolenskega, rovtarskega, gorenjskega in belokranjskega narečja.

Mag. Marko Smole, raziskovalec etnologije in kulturne antropologije, bo s filmskimi posnetki in slikovnim gradivom predstavil družjenje govorov z obeh strani meje. Dr. Vera Smole, predavateljica na oddelku za slavistiko ljubljanske Filozofske fakultete, bo predstavila značilnosti govorov kostelskega narečja. Matija Turk je avtor in izvajalec narečnih pesmi, znan predvsem po zgoščeni Rejč damača.

Tudi Dekani imajo svojstven govor. Publicist Milan Gregorič, ki je pred desetletji sodeloval v dialektološki raziskavi o svojem narečju, bo v pogovoru z Alferijo Bržan predstavil njene značilnosti in jih popestril s svojim poučno-zabavnim narečnim tekstom. Igralska skupina Dekani s sočno domačo govorico že več kot 10 let ohranja »pesjanščino.« Za ta narečni večer je Boris Piciga napisal skeč Mak a vre telkej uri je (Kaj je že toliko ura). V njem bosta nastopila Irena in Boris Piciga. (O.K.)

Film in gobarsko kulinarčna delavnica

PLISKOVICA - V mladinskem hotelu v Pliskovici bodo sklop Filmov pod latnikom pričeli z biografsko dramo z naslovom Življenje v roznatem (La vie en Rose), ki jo bodo predvajali na prostem pod evropskim latnikom prijateljstva jutri s pričetkom ob 20.30 uri. V primeru slabega vremena bodo film predvajali v dvorani Mladinskega hotela.

Prihodnji teden pa bodo na svoj račun prišli ljubitelji narave in kulinarike, saj v soboto, 18. septembra, organizirajo v sodelovanju s sežanskim gobarskim društvom gobarsko kuharsko delavnico, ki se bo pričela ob 9. uri v Mladinskem hotelu. V spremstvu domačih gobarjev bodo udeleženci nabirali gobe in nato pripravili okusen gobji obrok. Udeleženci rabijo primerno obutev ter košaro. Cena delavnice znaša 15 evrov. Prijave zbirajo do 13. septembra na tel.št. 05/ 764 02 50 ali po e-pošti: info@hostelkras.com. (O.K.)

PISMA UREDNIŠTVU

Bazoviški junaki

Spoštovani!

Zaradi korektnosti in zaokrožitve vesti je prav, da veste kdo vse ni prišel na z burjo prepihano bazovsko gmajno iz Slovenije minuli ponedeljek ob 5.43 uri, ob 80-obljetnici ustrelitve naših zlatih fantov.

Poleg omenjene ekipe Kanala A, sem bil iz Slovenije prisoten tudi sam. Še pred prihodom v Bazovico pa sem v Lokvi pobral g. Borisa Čoka, sicer rojenega Bazovca, pomeni, da sem moral štartati iz Kranja precej pred 4. uro zjutraj. In še več, poleg g. Milana Pahorja, predsednika Odpora za proslavo bazoviških junakov, so posneli z omenjene televizije Kanal A tudi mojo izjavo in jo zvečer istega dne ob 18. uri predvajali v oddaji "Svet na Kanalu A". Tudi na vaši fotografiji v časopisu se me vidi v ozadju, s svetlo čepico.

Sicer pa sem bil letos 6. septembra ob 5.43 uri že devetič (9.) zapored (!) na naši gmajni, gmajni prepojeni s krvjo pravih domoljubov. Tudi drugo leto bom tam. S to pohvalno gesto komemoracije ravno ob 80-obljetnici točno ob 5.43 uri se je letos spomnil režiser g. Marjan Bevk naših fantov. Bevk bo tudi režiral nedeljsko spominsko komemoracijo ob spomeniku na bazovski gmajni.

Z njegovimi mladimi dijaki in ostalimi letošnjimi udeleženci ali brez njih, bi sam stal na gmajni. Kot vsa leta doslej, v tišini jutra. In velikokrat me je, kot letos, burja bičala v obraz in velikokrat so mi dežne kaplje rosile telo. Malenkost v primerjavi s tem, da se poklonim našim zlatim fantom. Vse prevečkrat vsi skupaj pozabljate na 5. žrtev (Anton Gropajc) s tega 1. tržaškega procesa. Resda se je zaradi prestalih muk od mučenja, že 30. junija 1930 vrigel v notranje dvorišče mučilnice-zapora v Regina Coeli, vendar sam trdim že vsa leta, da je bilo v resnici 5(pet) žrtev na prvem procesu, enako kot 1941 na 2. tržaškem procesu. Zanimivo pri tem pa je, da niti naši zgodovinarji niso na mučenika Gropajca preveč pozorni, poudarjajo le te naše štiri ustreljene (npr. J. Pirjevec, M.Kacin, M.Verginella...), kar pa se mi absolutno ne zdi prav. Tudi junak Anton Gropajc je odšel v smrt zaradi branjenja naše biti, naše besede, naše pesmi in molitve v maternem jeziku!

Stavim, da bom imel "čas" naučiti se tišine poznoletnega jutra 6.septembra drugo leto (2011). Ker spet ne bo nikogar razen mene pri našem Ferdu in tovariših. S svečko ali s cvetico njim v poklon in spomin...

Prisrčen pozdrav iz Kranja in nasvidenje v nedeljo na naši gmajni.

Marko Bidovec

Italija vrednot o škedenjski železarni

Nedavni dogodki, ki so zadevali sindikalnega zastopnika železarn, dokazujejo, da

podjetje ne spoštuje predpisov, ki ščitijo delavce. Pokrajinski direktiv Italije vred-

not se je takoj sestal zaradi tega ponovnega protisindikalnega ukrepanja. To dejanje kaže na voljo po izključevanju in po prikrivanju hudih kršitev varnostnih standardov, kar otežkoča in postavlja v nevarnost življenje delavcev.

Izključitev zastopnika sindikata Failms-Cisal, ki je izvoljeni predstavnik za varnost v podjetju, s srečanja o varnosti, kaže na to, da so izbire podjetja vedno manj naklonjene spoštovanju zakonov o varnosti pri delu, z namenom, da bi onemogočili predvidena preverjanja. Tak pristop ne ustvarja samo nevarno delovno okolje, temveč tudi povzroča negotovost za celotno prebivalstvo.

Italija vrednot, kot je to že storila v preteklosti, izraža solidarnost sindikalnim zastopnikom, ki se zoperstavljajo degradaciji delovnega okolja in s tem poskušajo preprečiti dogodke, ki jih žal že poznamo (tak primer je huda nesreča, ki se je pripetila v turinski jeklarni ThyssenKrupp), a ki se ne bi smeli nikoli več pripetiti. Poleg tega bo Italija vrednot vedno odprto podpirala vse sindikalne aktivnosti in prid delavcem, kot tudi vse pobude okoljevarstvenih organizacij in združenj civilne družbe, ki delujejo v korist varstva zdravlja državljanov.

Politika je predolgo spekulirala z zdravjem občanov in delavcev verjetno v korist interesov ožjih skupin. Zgleda tudi, da ekonomsko nazadovanje v državi prinaša s sabo tudi kulturno in socialno nazadovanje, ki ima socialno in sindikalno zaščito za »razkošje, ki si ga ne moremo več dovoliti«. Italija vrednot ne verjame, da je to način, s katerim se bo država znova postavila na noge, kajti to bi pomenilo uničiti vse, kar je naredilo iz Italije civilizirano in moderno republiko.

Za obrambo pravic delavcev in zaščito javnega zdravlja, je Italija vrednot oblikovala tehnično omizje, ki bo preučilo položaj tržaške industrije in, glede železarn, izluščilo odgovore na vprašanja industrijskega obrata v Skednju, ki bi ob enem zaščitile delovna mesta in zdravje prebivalstva.

Ta nedvoumni projekt bo tudi postavljen med prve točke programa in vključen v kate-rični politični sporazum.

Tak politični pristop predstavlja začetek novega načrtovanja za industrijski razvoj v Trstu, vedno bolj naklonjen spoštovanju okolja in varnosti ljudi.

Mario Marin, pokrajinski koordinator Italije vrednot v Trstu

POLITIKA - Predsednik vlade izpopolnjuje strategijo pred nastopom v parlamentu

Berlusconi za »večino nacionalne odgovornosti« brez finijevcev

Finijevi privrženci zapuščajo položaje v Ljudstvu svobode - Bocchino: Za FLI 7,2 odstotka volivcev

RIM - Predsednik vlade Silvio Berlusconi je včeraj s pomočjo svojih sodelavcev izpopolnjeval strategijo, ki naj bi mu omogočila, da bi ostal v palači Chigi do naravnega izteka mandata. Ves dan so se v njegovi rimski rezidenci v palači Grazioli vrstili obiski ministrov in veljakov Ljudstva svobode. Njegov načrt je, da bi pridobil vladno večino, ki ne bi bila odvisna od Finijevih privržencev. V ta namen bi moral pridobiti kakih deset poslancev, tako da bi se oblikovala »večina nacionalne odgovornosti«, kot jo je sam poimenoval. Če bi finijevci potem podpirali vlado, bi tudi njihovo podporo sprejel, vendar ne da bi ga mogli izsiljevati.

Konkretno gre za »kupovanje« parlamentarcev. Za to skrbita koordinatorja Ljudstva svobode Denis Verdini in Ignazio La Russa. Njune lovke tipajo vsepovsod, še zlasti pa v sredinske kroge in med avtonomiste, vključno med predstavnike narodnih manjšin (v tej zvezi se pogosto omenja Union Valdotaïne). Berlusconi je prepričan, da bo »operacija« uspešno dokončana do 28. septembra, ko se bo predvidoma predstavljal v parlamentu s programom, na osnovi katerega naj bi vlada prejela zaupnico.

To je premier pojasnil tudi vodji Severne lige Umberto Bossiju, ki je še vedno prepričan, da bi bile predčasne volitve najboljši izhod iz krize. Sicer pa je Berlusconi svojemu zavezniku zagotovil, da se bo tudi sam odločil za volitve, če bo načrt za oblikovanje »večine nacionalne odgovornosti« propadel. Še več. Za vsak slučaj je že poveril bivšemu ministru Claudiu Scajoli nalogo, naj začne organizirati volilni stroj, če bi ga res bilo treba v kratkem pognati.

Berlusconi se bo danes mudil v ruskem Jaroslavlju, kjer se bo skupno z ruskim predsednikom Dmitrijem Medvedjevom in drugimi svetovnimi voditelji udeležil Mednarodnega foruma o demokraciji. Predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini pa je že včeraj odpotoval na srečanje predsednikov spodnjih domov parlamentov skupine najrazvitejših držav in Rusije G8 v kanadski Ottawi. Zato je valetu snujoče se stranke Prihodnost in svoboda za Italijo (FLI) včeraj začasno prevzel njen načelnik v poslanski zbornici Italo Bocchino.

Bocchino je tako v intervjuju za Repubblica tv naznanil, da bodo Fini-

jevi privrženci v teh dneh odstopili s položajev, ki jih še zasedajo v Ljudstvu svobode, bodisi na vsedravnih kot na krajevni ravni. Gre za nov korak na poti k ustanovitvi stranke. Na osnovi raziskave, ki jo je v teh dneh izvedla javnomnenjska agencija Crespi Recherche, naj bi stranka uživala 7,2-odstotno podporo volivcev. Poleg tega je Bocchino napovedal, da se vrste Finijevih privržencev širijo. Prihodnji teden naj bi se jim pridružil 36. poslanec.

Sicer pa je Bocchino izrazil prepričanje, da ne bo predčasnih volitev ne letošnjega novembra in najbrž niti spomladi 2011. FLI namerava podpirati vlado, če bo dosledno uresničevala skupno dogovorjen program. Vsekakor namerava ostati v desni sredini. »Nimamo v načrtih zaveznitva z levico. Če nas bosta Berlusconi in Bossi odpravila, bomo skušali uveljaviti alternativen model desne sredine, po možnosti v sodelovanju s Casinijevimi sredinci,« je dejal Bocchino.

Načelnik skupine Prihodnost in svoboda za Italijo (FLI) v poslanski zbornici Italo Bocchino

ANSA

POLITIKA IN SINDIKAT - Polemike po napadu na Bonannija Bersani: Vzdrževanje javnega reda ni naša naloga Brunetta: V duši DS škvadrastična komponenta

Damiano Brunettove besede označil za »politično šakalstvo« - Včeraj na prazniku DS nastop tajnika Uil Angelettija

Tajnik Demokratske stranke Pierluigi Bersani

ANSA

RIM - Polemike zaradi sredinega napada na tajnika sindikata Cisl Raffaeleja Bonannija na prazniku Demokratske stranke v Turinu se še niso polegale, medtem ko je včeraj na prazniku nastopil tajnik sindikata Uil Luigi Angeletti. Potem ko je tajnik DS Pierluigi Bersani na očitke o pomanjkljivem zagotavljanju varnosti odgovoril, da vzdrževanje javnega reda ni naloga njegove stranke, ki namerava še naprej ohraniti odprti značaj svojih praznikov, saj predstavljajo namreč že redke kraje, kjer potekajo politične razprave, je olja na ogenj priril minister za javno upravo Renato Brunetta, ki je dejal, da se je v duši DS ohranila »reakcionarna in škvadrastična komponenta«. Podobno meni načelnik poslancev Ljudstva svobode Fabrizio Cicchitto, na taka izvajanja pa se je odzval bivši minister Cesare Damiano, ki je Brunettove besede označil za »žalostno dejanje političnega šakalstva.« Tajnik sindikata Cgil Guglielmo Epifani pa je pozval k umiritvi tonov, saj je ozračje v državi težko in obstaja tveganje, da pride do socialnega konflikta.

Medtem so ugotovili, da je v Bonannija dimno bombo vrgla 24-letna Rubina Affronte, hči tožilca iz Prata Sergia Affronteja in domnevna pripadnica socialnega centra Akatasuna, ki je prevzel odgovornost za sredin napad: »Kolikim vsak dan jemljejo besedo (in dostojanstvo) zaradi izbir raznih Bonannijev? Prisiliti ga k molku je legitimno in pika,« so sporočili iz centra. Kaj si misli o socialnih centrih, pa je Bonanni povedal za postajo Radio Radicale, kjer jih je označil za »prvake v nestrpnosti in nasilju.«

KULTURA - Dnevno jo obiše 25 tisoč ljudi

Vatikan zaradi obilice obiskovalcev hudo zaskrbljen za Sikstinsko kapelo

RIM - Vatikan zaradi navala obiskovalcev trepeta za Sikstinsko kapelo. Dvorano s freskami Michelangela si letno ogleda okoli štiri milijone obiskovalcev. In teh je vedno več. Prah, telesna toplota, dihanje - vse to ustvarja vlago, ki hudo ogroža poslikave, je direktor Vatikanskih muzejev Antonio Paolucci opozoril v vatikanskem dnevniku L'Osservatore Romano.

Filtrirni sistem sicer čisti zrak in skrbi za stalno temperaturo v kapeli, a zaradi preobremenjenosti postaja nezadosten. Dnevno se številno obiskovalcev Sikstinske kapele giblje okoli 25.000. Ob petkih bo septembra in oktobra obisk Vatikanskih muzejev možen tudi v večernih urah, torej poleg običajnih ur, od 9. do 17. ure, še med 19. in 23. uro.

»Podaljšan odpiralni čas ima pozitivno stran, saj se obiskovalci razporedijo preko celotnega dne. S tem se zmanjša pritisk na Sik-

stinsko kapelo,« je za časnik povedal Maurizio De Luca, glavni restavrador Vatikanskih muzejev. Na vsaki dve leti s poslikav v kapeli s čopičem odstranijo prah. »Zaradi množice obiskovalcev pa moramo zdaj to početi pogosteje, posodobiti bo treba tudi prezračevalne naprave,« je dodal De Luca.

Sikstinsko kapelo so restavrirali v jubilejnem letu 2000. Strokovnjaki so tedaj govorili o najbolj sežnejši in najbolj spektakularni restavraciji v zgodovini umetnosti. Freske, ki so jih ustvarili Sandro Botticelli, Domenico Ghirlandaio, Cosimo Rosselli in Pietro Perugino, kakor tudi Michelangelovo Poslednja sodba in Stvarjenje, so takrat očistili prahu in druge umazanije, ki se je nabrala v 500 letih, ter oživili barve. Stroške restavracije je v večjem delu pokrila japonski televizijski kanal NTV, v zameno si je zagotovil pravice do uporabe poslikav.

RADIKALCI - Zapor v Neaplju

Tretji samomor v samo nekaj dneh

NEAPELJ - V zaporu Poggioreale je v sredo zvečer prišlo do novega samomora - tretjega v samo nekaj dneh. Življenje si je z vdihavanjem plina vzel 34-letni transeksualec Francesco Consolo po rodu iz Apulije. Zaprt je bil v oddelku »transex«, ki sprejema le transeksualce, homoseksualce in narkomane. Našli so ga z najlonsko vrečko na glavi, ob truplu pa je ležal plinski kuhaličnik za kampiranje.

Po novicah, ki jih je ponudil program Radiocarcere na frekvencah radia Radicale gre za tretji podobni smrtni primer. Prvi je namreč 24. avgusta umrl Sergio Scotti, novica pa je na dan prišla šele včeraj. Scottiju naj bi bil usoden koktajl zdravil, ki so bila v njegovi celici iz še nepojasnjenih razlogov. V nedeljo, 5. septembra, pa je zaradi srčne kapi umrl 60-letni Giuseppe Coppola. Okrog 3. ure zjutraj mu je bilo slabo in v ambulanti so mu dali navadno zdravilo proti bolečinam. Nekaj ur zatem se je njegovo zdravstveno stanje poslabšalo in srce mu je odpovedalo v rešilcu.

Radikalci so ogorčeni, saj je v italijanskih zaporih od začetka leta umrlo že 125 zapornikov. Poslanica radikalcev Rita Bernardini je opozorila, da gre za državne umore, »saj država ve, kaj se dogaja v zaporih, nikakor pa ne namerava poseči, da bi se stanje le spremenilo.«

Za italijansko gospodarstvo slabi obeti in ocene

PARIZ, ŽENEVA - Italijansko gospodarstvo bi v tretjem letošnjem četrtletju lahko zabeležilo 0,3-odstotni padec bruto domačega proizvoda (BDP). Tako je Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) zapisala v svojem najnovejšem poročilu o gospodarskem zdravju svojih članic. Italija naj bi tako bila edina izmed razvitih industrijskih držav skupine G7, ki bi v obdobju od julija do septembra 2010 beležila gospodarski padec. Italijansko gospodarstvo naj bi se nekoliko opomoglo v zadnjem letošnjem četrtletju, ko naj bi zabeležilo 0-1-odstotno rast BDP. Slabo oceno pa si je italijansko gospodarstvo zaslužilo tudi pri analitiki Svetovnega gospodarskega foruma iz švicarskega Davosa. Na lestvici najbolj konkurenčnih gospodarstev na svetu v obdobju 2009-2010 je Italija namreč zasedla klavirno 48. mesto. Na prvih mestih so Švica, Švedska, Singapur in ZDA. Italija je po konkurenčnosti zadnja izmed industrijsko najbolj razvitih držav G7, zaostaja pa tudi Litva, Poljsko in Slovenijo. Slednja je sicer v zadnjem letu nazadovala za osem mest in je zdaj 45. na lestvici.

Andreotti razburil javnost z izjavo o Ambrosolijevi smrti

RIM - »V rimski govornici bi lahko rekli, da si jo je šel iskat.« Tako se je dosmrtni senator Giulio Andreotti izrazil o smrti Giorgia Ambrosolija, stečajnega upravitelja banke spornega finančnika Micheleja Sindone, ki ga je plačani morilec ubil 11. julija 1979.

Andreotti je to povedal v intervjuju za oddajo »La storia siamo noi« (»Zgodovina smo mi«), ki je bila na sporedu sinoči po drugi televizijski mreži RAI. A izjava je vzbudila kopic kritik že poprej, saj je o njej že včeraj pisal dnevnik Il Corriere della Sera (oddaja je bila seveda posneta pred časom). Kritično so se oglasili Ambrosolijev sin Umberto, predstavnik Demokratske stranke Walter Veltroni, vladni podtajnik Alfredo Mantovano, glasnik Italije vrednot Leoluca Orlando - vse do poslanke Sonie Alfano, ki je celo pozvala predsednika republike, naj Andreottiju odvzame častni naslov dosmrtnega senatorja.

Po tem plazu kritik je Andreotti objavil tiskovno noto, v kateri obžaluje, da so njegovo izjavo mnogi napačno razumeli. »Hotel sem povedati le, da se je Ambrosoli zavedal nevarnosti, kateri se je izpostavil s prevzemom funkcije stečajnega upravitelja Sindonejevega denarnega zavoda,« je poudaril.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

POKRAJINA - Predstavili delovanje pokrajinske opazovalnice socialnih politik

Mnogo je priletnih Tržačanov, vedno več je mladih priseljencev

Odbornica Guglielmi prikazala pomembno raziskovalno delo pokrajinske uprave

Monitoraža socialnih vprašanj v tržaški pokrajini za pravočasno in uspešnejše ukrepanje ter širjenje informacij oziroma podatkov o problematikah na socialnem področju je namen pokrajinske opazovalnice socialnih politik, prek katere ponuja pokrajinska uprava pomemben doprinos k poznavanju družbenih sprememb. Tako so v tem okviru med drugim ugotovili, da se je v zadnjih letih zahvaljujoč se priseljencem in njihovih družinam spremenil demografski trend, ko je število prebivalcev v preteklosti stalno upadalo. Priseljenci so pretežno mladi, toda v Trstu je še vedno visoko število priletnih.

Podatki so objavljeni na spletni strani Pokrajine Trst (www.provincia.trieste.it) in jih stalno dopolnjujejo. Delovne observatorije je predstavila pristojna pokrajinska odbornica Marina Guglielmi včeraj na tiskovni konferenci, na kateri so tudi predstavili izsledke zadnjih treh raziskav in študije, ki jih bo opazovalnica izdelala v prihodnosti. Omenjene raziskave so zadevale število prebivalcev (tudi tujcev) v tržaški pokrajini s stalnim bivališčem v obdobju 2004-2008, sestavo družin in stanovanjsko problematiko. V kratkem se bodo začele še tri raziskave, in sicer o odnosu mladih do podjetništva, o delovanju pokrajinske uprave glede problematike priletnih in o protikriznih ukrepih, ki jih je sprejela pokrajinska uprava. Namen raziskav je posodobitev zastarele podatkovne baze, pokrajinska uprava pa se temu posveča v sodelovanju s Slovenskim raziskovalnim inštitutom Slori, z deželnim raziskovalnim inštitutom IRES in z mednarodnim inštitutom Jacques Maritain. Končni cilj je v tem smislu izdelava raziskav, v katerih bodo statistični podatki minimalna podlaga, medtem ko bo poudarek na ločenih podatkih z namenom poglobljenih analiz trendov in značilnosti posameznih sektorjev, od demografske rasti do števila mladoletnih, priletnih in družin. Na ta način, je med drugim poudarila odbornica Guglielmi, bo nedvomno lažje ugotavljati najbolj učinkovite ukrepe na socialnem področju.

Prva raziskava je pokazala, da se je dolgotrajni negativen demografski trend v letih 2007 in 2008 začel spreminjati. Razlog za to je vedno višje število tujih državljanov s stalnim bivališčem na Tržaškem in na to povezano višje število rojstev, še predvsem pa fenomen priseljenstva. Večina novih priseljencev je v tržaški občini. Prebivalstvo v tržaški pokrajini zaznamuje vsekakor kot sicer v zadnjih desetletjih visoka povprečna starost, še piše v raziskavi. Zato je treba na Tržaškem zagotoviti ustrezne zdravstveno-skrbne storitve. Tuji prebivalci so pretežno mladi in so večinoma z Balkana.

Iz druge raziskave izhaja, da se število družin stalno viša, toda vzporedno se niža povprečno število članov družin. To velja še zlasti v tržaški občini, medtem ko so veččlanske družine bolj pogoste v okoliških občinah. Nasprotno je dogajanje z družinami priseljencev, saj se stalno viša tako število njihovih družin kot število članov, ki jih sestavlja. Nasploh je skoraj polovica družin v tržaški pokrajini enocelčnih (predvsem mladih), ena družina vsakih pet je brez sinov, prav tako ena družina vsakih pet ima sinove oz. hčerke. Desetina družin je enostarševskih, v eni družini vsakih trinajst pa je več kot 80 let star član.

Tretja raziskava je nenazadnje pokazala porast števila ljudi, ki so v kriznem obdobju ostali brez stanovanja oziroma brez dohodka. V tem okviru je prišlo do izraza, da so nujni strateški ukrepi v sodelovanju med organizacijami, ki se ukvarjajo s socialno problematiko, in javno upravo ter različnimi javnimi in zasebnimi ustanovami.

A.G.

Predstavitev je bila na sedežu pokrajinske uprave

KROMA

OBMEJNA POLICIJA - Kombi upravljala trojica Romunov Proti Sloveniji s 136 odrabljenimi akumulatorji in 860 kilogrami bakra

Kup odrabljenih akumulatorjev, ki jih je policija zasegla v sredo

Med rednim nadzorom teritorija je tržaška obmejna policija v sredo popoldne na območju repentabske občine ustavila kombi ford transit z italijansko evidenčno tablico. Namenjen je bil v Slovenijo, upravljala pa ga je trojica Romunov. Med pregledom vozila so agenti seveda preverili tudi vsebino prtljajnika, ki je bila zanje sumljiva, v njem so namreč našli 136 starih in neuporabnih svinčnih akumulatorjev ter kakih 860 kilogramov bakra. 48-letni Romun B.B. je agentom priznal, da je material v kombiju njegov, s seboj pa ni imel nobenega dokumenta, ki bi to lahko dokazal. Agentom je pojasnil, da ima stalno prebivališče v Brescii in da je lastnik kombija, odrabljene akumulatorje in baker pa je zbral tako v odlagališčih kot v mehaničnih delavnicah v pokrajini, kjer prebiva.

Tovor, ki ga uvrščamo med onesnažujoče, nevarne odpadke, je policija zasegla, tako kot tudi kombi. Romunskega državljan B.B. so agenti prijaviли na prostosti zaradi kaznivnega dejanja prevažanja nedovoljenega materiala brez avtorizacije.

Obmejna policija je letos že večkrat naletela na tovrstne tovore, predvsem na baker in odrabljene akumulatorje, ki so namenjeni tujim trgov. Tudi sredin poseg se uvršča med tradicionalne posege, s katerimi skuša policija preprečiti prodajo strupenih oz. toksično nevarnih tovorov.

TRST - Predstavnik SSK obiskali tržaškega prefekta V ospredju vrsta nerešenih vprašanj in pomanjkljivo izvajanje zaščitnega zakona

Včeraj je tržaški prefekt Alessandro Giacchetti sprejel delegacijo tržaške Slovenske skupnosti, v kateri so bili tajnik Peter Močnik, predsednik Sergij Mahnič in predsednik vzhodnokraške konzulte Marko Milkovič. SSK je prefekta vprašala za sprejem vsled dogajanja z izvajanjem zaščitnega zakona za slovensko manjšino. Srečanje, na katerem je bil prisoten tudi šef kabineta Fabio Millotti, je potekalo v mirnem in konstruktivnem vzdušju. SSK je izpostavila prefektu vrsto nerešenih vprašanj, ki sodijo po njeni oceni v neizvajanje ali v zgrešeno razlago zaščitnega zakona, kar privede do kratenja ali zmanjšanja pravic, oziroma do zavlačevanja z raznimi izgovori pri njihovem uresničevanju. V tem smislu mu je izročila podrobno spomenico.

Poudarjeno je bilo nespoštovanje rabe slovenskega jezika pri davčnih aktih, kar privede do težkih nevednosti, kot tudi neuporaba slovenskih črk pri pisanju imen in priimkov na uradnih dokumentih in nespoštovanje norm pri postavljanju dvojezičnih cestnih oznak ter pri pre-

vajanju uradnih aktov občine Trst, kar se pojavlja od sprejetja vprašljivega odloka sedanjega predsednika dežele, ki bi pa moral zagotavljati izvajanje zaščitnih pravil. Posebej so bile podčrtane hude težave pri šolstvu, od združevanja razredov do nemogućnosti premeščanja učnega osebja, nepriznavanja Sindikata slovenske šole do nevdzdrževanja šol v tržaški občini, od zavrnitve odprtja novih oddelkov slovenskih jasl v tržaški občini do neurejenosti statusa Glasbene Matice. Poudarjena so bila še druga nespoštovanja zaščitnih pravil, kot na primer nepriznavanje slovensčine kot manjšinskega jezika pri zadnjem razpisu za policijske agente, medtem, ko se v tem smislu upošteva nemščina in francoščina; neizvajanje vračanja manjšini prostorov v dveh Narodnih domovih; zavlačevanje pri ureditvi spomenika na openskem strelišču; napadi na manjšinsko naseljeno ozemlje s težkimi krajinskimi omejitvami in z nemogočimi prostorskimi plani, kar onemogoča gospodarski in družbeni razvoj manjšine.

Omenjeni primeri, ki ne predstavljajo še vseh težav, širijo med Slovenci nejevoljo in nezaupanje do oblasti, kar ni v duhu novih razsežnosti, v katerih danes živimo, so na srečanju poudarili predstavniki stranke. Sodni postopki pa niso pravi način reševanja vprašanj, saj je naloga javne uprave, da reši spore na podlagi zakona. Manjšina pa se je danes prisiljena stalno obračati do sodnikov, kar je nenormalno in je v nasprotju s spoštovanjem manjšinskih, torej človekovih pravic. Stranka bo o svojem statusu opozorila tudi pristojne evropske forume, saj sloni zaščita tudi na mednarodnih normah.

Prefekt je pazljivo sledil izvajanjem predstavnikov SSK in je zagotovil, da bo podrobno proučil izročeni dokument ter je potrdil razpoložljivost pri iskanju primernih rešitev. Posebej je opozoril, da bodo od 12. oktobra letos začeli uporabljati slovenske črke pri izdajanju vozniških dovoljenj. Na državni ravni pa da se že izvaja načrt za poenotenje programov raznih podatkovnih baz.

Danes začetek pouka na Liceju F. Prešerna

Za učence in dijake slovenskih vrtcev in šol bodo poletne počitnice čez nekaj dni samo lep spomin, saj bo v ponedeljek, 13. septembra, na počin prvi dan pouka v okviru novega šolskega leta 2010-2011. Dijaki Liceja Franceta Prešerna pa bodo v šolske klopi sedli že danes. Pouk se bo pričel ob 10. uri, še pred tem, ob 9. uri, pa se bodo tisti, ki se bodo želeli udeležiti šolske maše, zbrali v kapeli župnijske cerkve pri Sv. Ivanu. V letošnjem šolskem letu bodo dijaki prvega letnika že obiskovali prenovljene učne smeri: smer uporabnih znanosti ter znanstveno, jezikovno in klasično smer.

Začetek simfonične sezone gledališča Verdi

Drevis se s koncertom, posvečenim Franzu Schubertu in Robertu Schumannu, ob 20.30 začne letošnja simfonična sezona tržaškega opernega gledališča Giuseppe Verdi. Orkester gledališča Verdi bo vodil Hubert Soudant, ponovitev pa bo jutri ob 18. uri. Za informacije in nakup vstopnic so na voljo telefonske številke 040-6722298-299-307 in spletna stran www.teatro-verdi-trieste.com.

Konec ramadana

Muslimanska skupnost bo danes praznovala konec ramadana - postnega časa. Verniki se bodo za praznik eid el fitr dopoldne zbrali na svetoivanskem Stadionu 1. maj, kjer bo po verskem obredu (od 9.15 do 10.30) krajši praznik.

Sedem let na begu

V noči na četrtek je tržaška policija prišla na sled in aretirala romunskega državljan C.E., ki je bil na begu 7 let. Agenti so pri bencinski črpalki na avtocesti pri Devinu namreč ustavili kombi volkswagen transporter, na katerem se je moški vračal v domovino. Moškega so iskali že od leta 2004, ko je v Neaplju od svojih sodržavljanov izterjeval denar za stanovanje in kradel.

Globa za godca

Policija je včeraj dopoldne na Velikem trgu izdala globo 27-letnemu romunskemu državljanu C.C.P., ker je brez dovoljenja igral harmoniko po mestnih ulicah in pri barih, kjer so posedali ljudje.

BAZOVICA 1930-2010 - Pred nedeljsko osrednjo proslavo na bazovski gmajni

Tudi italijanskim someščanom predstavili prvi evropski odpor

O bazoviških junakih je spregovoril Milan Pahor - Danes svečanost v Kranju

Prvi evropski odpor je bil naslov predavanja, ki sta ga v dvorani Tessitori na Trgu Oberdan priredila Tržaški antifašistični odbor in Deželna svetniška skupina mavrične levice.

Pogovor med Claudio Cernigoj in Milanom Pahorjem je bil kajpak posvečen osemdeseti obletnici smrti Ferda Bidovca, Franja Marušiča, Zvonimirja Miloša in Alojza Valenčiča. Pahor je italijansko-slovenskemu občinstvu spregovoril o nastanku prvih ilegalnih organizacij TIGR in Borba. O skrivnih sestankih na Nanosu, o zagnanosti članov mladinskih in športnih društev, ki so v aktivnem uporu videli edino možnost preživetja. A tudi o različni obliki fašističnega zatiranja in poitalijančenih priimkih. Ta usoda ni doletela samo Hrvatov in Slovencev, ampak na primer tudi Nemce; priimek Bischof je tako postal Vescovi ali Devescovi ...

Občinstvo je tudi zanimalo, kako je delovalo posebno fašistično sodišče za zaščito države, zakaj se je iz Rima preselilo v Trst, kako sta potekala prvi in drugi tržaški proces ...

Govor je bil tudi o vsakoletni proslavi v Bazovici, ki bo letos kot znano v nedeljo, 12. septembra, ob 15. uri. Pahor je poudaril, da na njej vsakič spregovori tako slovenski kot italijanski govornik; zvesto sta pesnik Miroslav Košuta in zgodovinar Raul Pupo. Prizadevamo si, da bi Bazovica ne bila samo simbol tragedije in bolečine, ampak tudi združevanja, je dejal predsednik pripravljalnega odbora, ki na govorniški oder zato rad vabi tudi govornike, s katerimi ni v popolnem sozvočju: z vsako proslavo smo si lahko korak bližji.

Pred nedeljsko osrednjo proslavo bo danes ob 16. uri tudi spominska svečanost v Prešernovem gaju v Kranju. Slavnostna govornica bo županica Franka Padovan, sodelovali pa bodo tudi Moški lovski pevski zbor Doberdob pod vodstvom Hermana Antoniča in taborniki RMV.

Organizatorji nedeljske proslave pa vabijo tiste, ki bi jim radi priskočili na pomoč, da se v nedeljo ob 10.30 zberejo pri spomeniku in sodelujejo pri postavitvi odra in ureditvi prireditvenega prostora.

Pogled na sinočnje občinstvo v dvorani Tessitori

KROMA

Jutri taborni ogenj, v nedeljo pa BOP

Taborniki Rodu modrega vala iz Trsta in Gorice bodo v sklopu proslav v spomin na bazoviške junake organizirali BOP – Bazoviški orientacijski pohod. Poleg dvodnevne taborniškega tekmovanja bodo v nedeljo, 12. septembra, priredili orientacijsko tekmovanje za vse ljubiteljem orientacije, starše in otroke ter mlajše staroste kategorije tabornikov in skavtov. Nedeljsko tekmovanje se bo zaključilo na vrhu Kokoši, kjer bodo taborniki vse tekmovalce pogostili s kosilom. Po sestopu na osrednji prireditveni prostor s planinci in osrednji proslavi v spomin na štiri bazoviške junake bo nagrajevanje v centru Zarja. Vsi, ki se želijo udeležiti nedeljskega dela BOP-a, se lahko prijavijo na dan tekmovanja v športnem centru Zarja od 7.45 do 8.15 (za ostale informacije bop.rmv@gmail.com). Vsako ekipo sestavlja od 4 do 2 člana. Na progo se vsaka ekipa poda s svojim kompasom. Okvirna časovnica je od 3.00 do 3.30 ur. Ker bo trasa potekala tudi na slovenski strani, morajo imeti tekmovalci s sabo osebni dokument. Mlajši od 14. leta tekmujejo v spremstvu polnoletne osebe.

Jutri zvečer pa bodo taborniki RMV v spomin na štiri junake prižgali že tradicionalni taborni ogenj ob 21. uri.

BAZOVICA 2010 AŠZ Sloga vabi na nedeljski pohod

Kot vsako leto, se bo tudi tokrat v niz prireditev ob počastitvi spomina na štiri bazoviške junake vključilo AŠZ Sloga s prireditvijo mednarodnega moškega in ženskega odbojarskega turnirja za Pokal bazoviških žrtev, na katerem bo 18. in 19. septembra nastopilo dvanajst ekip, ter tradicionalnega spominskega pohoda Bazoviških junakov, ki bo na sporedu to nedeljo.

Pohod prireja planinski odsek našega društva vse od leta 1980, njegova priljubljenost pa raste iz leta v leto: lani se ga je udeležilo približno 500 pohodnikov in vse kaže, da bomo tudi letos zelo blizu tej številki.

Pohodniki se bodo zbrali pri bazovskem kalu, od koder bodo ob 10. uri krenili na pot proti Jezeru, od tod ob robu doline Glinščice do Drage. Nato bodo po vzponu preko Peska (475 m) in Gročane (492 m) prešli na slovensko stran in se podali do koč na Jermancu, kjer se bodo ustavili, in od tu nadaljevali pot proti vrhu hriba Kokoš (672 m). Vsi skupaj se bodo nato spustili do kraja ustrelitve bazoviških junakov, kjer se bodo udeležili osrednje spominske svečanosti.

Pohod sicer ni tekmovalnega značaja, najzvestejši udeleženci pa bodo, kot vedno, deležni spominskih priznanj: bronaste značke za dva, srebrne za štiri in zlate za šest opravljenih pohodov. Posebno priznanje – delo umetnika Pavla Hrovatina – pa bodo dobili tisti, ki se bodo pohoda udeležili deseti oziroma dvajsetič.

Pohod je primeren za vse, od najmlajših do najstarejših, zato organizatorji vabi, da se ga udeležimo v čim večjem številu: tudi tako bomo počastili spomin naših štirih padlih junakov.

Danes začetek niza Grad pod zvezdami

Na gradu sv. Justa se začne niza Grad pod zvezdami, ki ga prireja Stalno gledališče Fjk. Festival bo danes ob 21. uri uvedel Musical StarTs, v sklopu katerega bodo mlade tržaške »zvezde« ponudile izbor pesmi najslavnejših muzikalov. Med koncertom bo tržaško združenje trgovcev podelilo nagrado Rosa d'Argento 2010.

Jutri bodo na grajskem dvorišču uprizorili balet Carmen, v katerem bo v glavni vlogi nastopila Rossella Brescia, v nedeljo pa bo španska skupina Yllana predstavila glasbeno-humoristično predstavo PaGAGni. Ob slabem vremenu bodo predstave v gledališču Rossetti.

Odprtje razstave Obmorske dežele

Oddelek za zgodovino in kulturo od antike do sodobnega sveta Univerze v Trstu vabi na odprtje razstave Obmorske dežele, ki jo je pripravila Rita Auriemma, danes ob 11. uri v muzeju pri Jami pri Brišičkih.

Film v zavodu Itis

V prostorih zavoda Itis v Ul. Pascoli 31 bodo danes ob 16.15 predvajali film Jonathana Kraneja Senti chi parla adesso!. Ogled bo v okviru niza Cinoforum, ki ga prireja združenje Il pane e le rose v sodelovanju z zooantropološkim polom Podjetja za zdravstvene storitve in dnevnega središča zavoda Itis.

NABREŽINA - Slovensko kulturno društvo Igo Gruden

Sezono začeli z izletom v Ziljsko dolino

Jutri proslava ob 110-letnici pevskega prapora

Z lepim društvenim izletom na Koroško je SKD Igo Gruden začelo svojo novo sezono. Preteklo nedeljo se je velika skupina izletnikov podala v dolino Zilje, najmanj poznane koroške doline, kjer so nekoč Slovenci živeli strnjeno naseljeni, danes pa ni več tako in marsikje samo še krajevna imena pričajo o nekdanji etnični naseljenosti.

Izletnike je ves dan vodila gospa Pepca Druml, lastnica restavracije Alte Post v Ziljski Bistrici. Gospa je sicer po stroki slavistka, a vlaga vse svoje sile v to, da bi se ziljska dediščina čim bolj ohranila, pa čeprav so stare slovenske kolednice danes v repertoarju nemškega mladinskega zbora.

Izlet je bil izredno zanimiv in poučen, vreme je bilo tudi naklonjeno, tako da so si izletniki ogledali stare in dobro vzdrževane cerkve v Vratih, Zahomcu in Bistrici, videli so dokumentarec o števahnju, slišali posnetke kolednic, ki jih ima še vsaka vas, popoldne pa so se z avtobusom popeljali mimo tistih vasi, kjer maloštevilni Slovenci še vztrajajo v dvojezičnih osnovnih šolah in v cerkvi.

Jutri pa je v Nabrežini že na programu prva večja prireditev. V teh dneh je namreč poteklo sto deset let od razvitja prapora Pevskega društva Nabrežina. Prapor je še lepo ohranjen, obojestranski, iz

Skupinska slika v Ziljski dolini

modre svile, bogato izvezen in se je pred desetimi leti - ob stoletnici - prvič vrnil v domačo vas po vseh nesrečah prejšnjega stoletja, potem ko se je sled za njim že izgubila.

To zastavo domače vasi, simbol aktivne prisotnosti in zavzeto

sti slovenskega prebivalstva, bo društvo Igo Gruden počastilo s primerno proslavo. Slavnostni govornik bo dr. Bojan Brezigar, zapeli bodo vsi trije pevski sestavi, Kraški slavček in otroška pevka skupina pod vodstvom Mirka Ferlana ter mešani zbor Igo Gruden pod

vodstvom Mikele Šimac, recitatorji gledališke skupine pa bodo podali recital na besedila Iga Grudna ob avtorski glasbi Iztoka Cergola.

Na slavnostnem večeru bo prisotne pozdravil tudi minister RS za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Boštjan Žekš.

KMEČKA ZVEZA - Zaprepadenost ob spornih posegih na kriška jusarska zemljišča

Poleg nespoštovanja narave tudi nezakonit vdor na tujo lastnino

KZ na razpolago za pomoč in poziva kmete, naj zahtevajo spoštovanje svojih pravic

»Z neprijetnim presenečenjem smo prebrali v Primorskem dnevniku dne 7. septembra 2010 članek o vdorih zasebnega podjetja Pro.Mo.Geo iz Genove na kriška jusarska zemljišča. Mislimo, da izraz vdori najbolj ponazarja nedopustno obnašanje podjetja, ki se je v brk obstoječi zakonodaji, ki štiti zasebno lastnino in nenazadnje, ne glede na civilno etiko medsebojnega spoštovanja, dovolilo brez ustreznega dovoljenja zasesti del jusarskih površin ob popolnem preziru do lastnikov«, poudarja v izjavi za javnost Kmečka zveza.

»Poleg geoloških posegov, ki so, vsaj tako trdi izvajalno podjetje, potrebni za analizo terena, vezano na načrt hitre železnice, je podjetje ob popolnem neupoštevanju dejstva, da spadajo zasedene površine v evropsko zaščiteno območje, povzročilo naravno škodo rastlinju in, širše, okolju. Na ugovore predstavnikov zoper nedovoljen dostop in zasedbo zemljišč podjetje grozi, da bo ob onemogočanju nadaljevanja geoloških posegov odpeljalo stroje, češ, da v pričakovanju potrebnih dovoljenj za vrtnanje, stroji ne morejo mirovati, ker je to velika gospodarska škoda. To je odkrivanje tople vode in zato za lase povlečen izgovor. Dovolj bi bilo, da bi podjetje imelo do problema spoštljiv in pravno sprejemljiv odnos, pa bi stroji ne stali.

Pri vsem tem seveda ne moremo mimo dejstva, da je tudi ta primer dokaz, kako imajo oblasti in na žalost tudi del javnosti do istega problema različne pristope«, še ugotavlja Kmečka zveza. »Ko se naši kmetje lotijo kakršnegakoli posega v kraška tla morajo dosledno spoštovati zapleteno in strogo zakonodajo, ki ureja te posege. Isto velja za še najmanjši poseg v kraško okolje, ki ne bi bil skladen z normativom za zaščitena kraška območja. Dobro je znano, koliko papirjev in dovoljenj stoji za vsako zasajeno trto, da ne govorimo za kmečko zgradbo. Zato smo začudeni, da si kdo lahko dovoli poseganje v naravo, ne glede na namembnost, brez kakršnegakoli dovoljenja. Začudenje pa postane zaprepadenost, ko ugotovimo, da ni bila spoštovana ne le narava, temveč tudi zasebna lastnina. Pri tem seveda ne gre prezreti dejstva, da z razliko od drugih primerov, ko so posegi v naravo bili nemalokrat tarča naravovarstvenih in drugih ustanov in zasebnikov, tokrat ni bilo pričakovanih odzivov.«

Da ne bi prišlo do nesporazuma Kmečka zveza poudarja, da so določeni posegi v naravo neizogibno vezani na napredek, ki spremlja razvoj sodobne družbe, a pri tem se je treba držati določenih principov, med katerimi je prvi spoštovanje svojega bližnjega. Kmečka zveza zato poziva svoje člane in kmete, naj zahtevajo spoštovanje svojih pravic in koristi ter jim je na razpolago za potrebno pomoč.

Vrtnalni stroj na območju Križa

KROMA

BURLO - Dobrodelna pobuda ob Barkolani

Jadrajmo za Burlo

Prodaja majčk in predmetov za ureditev vrta za otroke v bolnišnici

Majčke z razpoznavnim logotipom

Jadrajmo za Burlo je naslov dobrodelni pobudi, ki so jo včeraj predstavili na tržaški prefekturi. Gre za kampanjo, ki si prizadeva, da bi v mesecu dni uresničila solidarnostno mrežo v podporo tržaški pediatrični bolnišnici Burlo Garofolo. K pobudi so prisotpila predvsem združenja prostovoljcev, nekatere sindikalne zveze, združenje Federconsomatori in raznorazni sponzorji in podporniki - med njimi več tržaških trgovin in jadralskih društev, ki so se združili, da bi ideje sinergije, solidarnosti in sodelovanja ponesli daleč naokrog. In ravno zato so izbrali slavno jadralsko regato Barkolano, ki je danes poznana širom po svetu. Do 10. oktobra (dne regate) bodo namreč s prodajo majčk, nalepk in priložnostnih daril zbirali sredstva za ureditev vrta v bolnišnici, kjer se bodo lahko mali bolniki igrali.

Metafora jadranskega odlično ponazarja idejo sodelovanja: vsak član posadke ima namreč svojo vlogo, sodelovanje vseh pa je ključno pri jadrnanju. Isto velja tudi za Burlo.

Pobudniki pa so si zastavili še dodaten cilj: ob Barkolani želijo uresničiti veliko, simbolično Burlo-posadko, katere član je lahko vsakdo. Se pravi tisti, ki si nabavi majico z logotipom in tisti, ki na jadro svoje jadrnice prilepi nalepko *Jadrajmo za Burlo*. Prvi je logotip ponesel na regate krmar Cino Ricci, ki je v okviru regate Giro d'Italia a vela »poderiral« Burlo od Portoroža do La Spezie.

ZDRAVSTVO V Burlu Garofolu načrtujejo genetsko banko

Pediatrična bolnišnica Burlo Garofolo stavi na znanstveno raziskovanje. V intervjuju za včerajšnje izdajo tržaškega dnevnika Il Piccolo je znanstveni direktor Giorgio Zauli predstavil ambiciozen načrt: v Burlu želijo ustvariti banko izvornih celic in preučiti možnosti njihove uporabe pri zdravljenju genetskih bolezni.

Burlo želi postati vodilna italijanska zdravstvena struktura na področju predkliničnih študij. Ali nekoliko poenostavljeno: ustvariti ekskluzivno raziskovalno enoto, ki bi preučevala izvorne celice in njihovo posledično uporabo v klinične namene. V ta namen se vodstvo bolnišnice dogovarja z Italijansko agencijo za zdravlila (Aifa), ki mora izdati ustrežno dovoljenje za uporabo izvornih celic. A tudi z ostalimi bolnišnicami in znanstvenimi ustanovami v FJK, da bi skupaj načrtovali potrebne sinergije.

Včeraj danes

Danes, PETEK, 10. septembra 2010
NIKOLAJ

Sonce vzide ob 6.37 in zatone ob 19.26 - Dolžina dneva 12.49 - Luna vzide ob 9.15 in zatone ob 20.01

Jutri, SOBOTA, 11. septembra 2010
MILAN

VREME VČERAJ: temperatura zraka 22 stopinj C, zračni tlak 1013,9 mb raste, veter 14 km na uro jugo-zahodnik, vlaga 76-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 22 stopinj C.

Lekarne

Od ponedeljka, 6., do sobote, 11. septembra 2010
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Mazzini 43 (040 631785), Ul. Fabio Severo 122 (040 571088), Žavljje - Ul. Flavia 39/C (040 232253). Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Fabio Severo 122, Ul. Combi 17, Žavljje - Ul. Flavia 39/C. Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Combi 17 (040 302800).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroških bolnišnic, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »Shrek e vissero felici e contenti 3D«.
ARISTON - 16.30, 20.00 »Il rifugio«; 18.00, 21.30 »North Face«.
CINECITY - 15.50, 17.55, 20.00, 22.05 »The American«; 16.05, 18.05, 20.00, 22.00 »Resident Evil afterlife 3D«; 17.40, 20.00, 22.15 »La solitudine dei numeri primi«; 16.10, 18.50, 21.30 »The Karate Kid - La leggenda continua«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.10 »I mercenari - The expendables«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Shrek - E vissero felici e contenti 3D«; 15.50, 18.00 »Shrek - E vissero felici e contenti«; 20.00, 22.00 »Giustizia privata«; 15.55 »L'apprendista stregone«.
FELLINI - 16.45, 18.40, 20.30, 22.20 »Miral«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »La solitudine dei numeri primi«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.15, 20.00, 21.45 »20 sigarette«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.40, 18.30, 20.15, 22.00 »Somewhere«.

KOPER - KOLOSEJ - 17.50, 19.50, 21.50, 23.50 »Nevidno zlo: Drugi svet 3D«; 17.10, 19.10, 21.10, 23.10 »Charlie«; 21.30, 23.40 »A-ekipa«; 16.50 »Karate Kid«; 19.30 »Carja Mikonososa«; 16.00 »Mačke in psi: Maščevanje gospe Muze 3D«.

KOPER - PLANET TUŠ 15.15, 17.30 »Svet igra 3 - 3D (sinhro)«; 21.30, 23.40 »Salt«; 18.20 »Marmaduke«; 15.05, 17.15 »Mačke in psi 3D«; 12.20, 15.10, 18.00, 20.55 »Karate Kid«; 19.10 »Mačeta«; 16.30, 18.50, 21.10, 23.30 »Ljubez na daljavo«; 16.00, 18.30, 20.40, 22.50 »Charlie«; 16.20, 20.50, 23.00 »Nevidno zlo: Drugi svet«; 19.50, 21.50, 23.50 »Nevidno zlo: Drugi svet 3D«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Resident Evil afterlife 3D«; 22.20 »Giustizia privata«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »The American«; Dvorana 3: 18.20, 20.15, 22.15 »I mercenari«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »The Karate Kid - La leggenda continua«; 16.30 »L'apprendista stregone«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 18.00, 20.15, 22.15 »The American«; Dvorana 2: 17.30 »Shrek e vissero felici e contenti 3D«; 20.00, 22.00 »Somewhere«; Dvorana 3: 18.00, 20.00, 22.10 »Resident Evil: Afterlife«; Dvorana 4: 17.50 »The Karate Kid - La leggenda continua«; 20.20, 22.10 »I mercenari - The expendables«; Dvorana 5: 17.30, 19.50, 22.00 »La solitudine dei numeri primi«.

Prispevki

V spomin na ge. Marijo Kralj in Vilmo Suber daruje družina Cvelbar 30,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na sestrično Sonjo Tominc darujeta Aljoša in Vera Vesel 50,00 evrov za Sklad Nade Pertot.

Namesto cvetja na grob nepozabnega Silvestra Guštinčiča daruje Tiberio Mauri 50,00 evrov za Pihalni orkester Breg. V spomin na Silvestra Guštinčiča darujeta Diego in Chiara Arangio 50,00 evrov za Pihalni orkester Breg.

V spomin na Silvestra Guštinčiča darujeta Meri in Salvino Arangio 50,00 evrov za Pihalni orkester Breg.

V drag spomin na Silvestra Guštinčiča darujeta Bruno, Meri in Majda z družino 20,00 evrov za Pihalni orkester Breg.

V isti namen darujeta Sergio in Milena Bratos 20,00 evrov za Pihalni orkester Breg.

V Mariboru je 90. letu umrl

prelat dr.

Stanko Janežič

Bil je med ustanovitelji Društva slovenskih izobražencev, neutrujen sodelavec in dragocen prijatelj. Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

Slovenska prosveta
Društvo slovenskih izobražencev

Ob smrti dr. Stanka Janežiča
se

Slovensko prosvetno društvo
Mačkolje

s hvaležnostjo spominja velikega moža vere in slovenske besede, svojega ustanovitelja in nekdanjega dušnega pastirja.

Zapustil nas je naš dragi

Giovanni Bogatti (Žarko)

Žalostno vest sporočajo

žena Silvana, hči Erika,
vnuka Davide in Valentina,
sestra Ester in vsi sorodniki

Pozdravili ga bomo v soboto, 11. septembra, od 11. do 13. ure v mrtvašnici v ulici Costalunga.

Sledil bo pokop z žaro v ponedeljek, 20. septembra, ob 15. uri na pokopališču v Sv. Križu.

Sv. Križ, 10. septembra 2010

Pogrebno podjetje Sant'Anna - Nabrežina

Ob smrti dolgoletnega člana
FRANCA UDOVIČA
izreka

Zveza vojnih invalidov

iskreno sožalje sestri Veri in ostalim sorodnikom.

Za Francem Udovičem žalujeta ter izražata sestri Veri in nečakom iskreno sožalje

Dragica in Ramiro Blažević

Danes praznujeta
zlato poroko
Bruna in Jadranko

Še mnogo skupnih srečnih let jima želijo
Igor s Tatjano
Tanja z Rossanom
Manuel z Moniko
in Dimitri

Danes prejme priznanje
Zavoda Republike Slovenije
za šolstvo

Andreja Duhovnik Anton,
višja pedagoška svetovalka
za slovenske šole

Ob tej priložnosti
ji iskreno čestitamo

vodja in uslužbenca
Urada za slovenske šole
na Deželnem šolskem uradu

Višji pedagoški svetovalki

Andreji Duhovnik

ob prejemu priznanja Zavoda
Republike Slovenije za šolstvo
iskreno čestitamo

ravnatelj slovenskih šol
s Tržaškega, z Goriškega
in iz Benečije

Čestitke

Vse najboljše mali SOFIJI, ki že hodi in danes prvi rojstni dan slavi. Ugasniti svečko ji bomo pomagali od Krmenke do Benetk sorodniki vsi.

Danes praznujeta 50 let skupnega življenja IVO in MILA. Da bi zdrava in vesela še veliko let skupaj pela... Vsi od številke 165.

Danes v Križu praznujeta zlato poroko naša draga in simpatična sosedica MILA in IVO SEDMAK. Čestitamo in želimo, da ju Bog še dolgo ohrani zdrava in pogumna na skupni življenjski poti. Njuni sosedji.

Danes praznujeta MILA in IVO SEDMAK 50 let od kar sta s poroko stopila na skupno pot. Še veliko ljubezni in zdravja ter izletov želijo Korado, Suzana in Manuel.

Vse najlepše, draga MILA in IVO, ob vajini 50-letnici poroke vama želita Dario in Carmela.

Šolske vesti

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO NABREŽINA sporoča, da bo pouk začel v ponedeljek, 13. septembra in sicer: OŠ J. Jurčiča 8.00-13.00; OŠ V. Ščeka 8.00-13.00; COŠ I. Grudna 7.50-13.00; ČOŠ L. K. Gorazda/1. maj 1945 8.00-13.00; OV Devin 7.44-12.30; OV Mavhinje 7.45-12.30; OV Gabrovec 7.30-12.30; OV Nabrežina 7.30-12.30.

RAVNATELJSTVO LICEJA FRANCETA PREŠERNA v Trstu obvešča, da se bo pouk začel danes, 10. septembra, ob 10. uri v šolskih prostorih. Veroučitelj sporoča, da bo začetna šolska maša isti dan ob 9. uri v kapeli cerkve pri Sv. Ivanu (vhod s ceste, ki se spušča pod Pedagoškim licejem). Vljudno vabljeni profesorji, dijaki in starši.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO DOLINA obvešča, da se pouk na osnovnih šolah in vzgojne dejavnosti v otroških vrtcih pričnejo v ponedeljek, 13. septembra, s sledečim urnikom: 8.00-13.00 (brez kosila). Podrobnejše informacije o poteku in organizaciji učnih dejavnosti bodo starši prejeli prvi dan pouka ob prihodu v vrtec oziroma šolo.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO NA OPČINAH sporoča, da bo prvi dan pouka v osnovnih šolah in otroških vrtcih v ponedeljek, 13. septembra, od 8. do 12. ure, brez kosila. Od torika, 14. septembra, bo v osnovnih šolah reden pouk s kosilom in popoldanskim, v otroških vrtcih pa od 14. do 17. septembra, od 8. do 13. ure, s kosilom.

DPZIO JOZEFA STEFANA obvešča, da se bo redni pouk za šolsko leto 2010/11 začel 13. septembra, ob 8. uri na novem začasnem sedežu na Vrdeški cesti št. 13/2.

DRŽAVNA SREDNJA ŠOLA SREČKO KOSOVEL NA OPČINAH IN NA PROSEKU sporoča, da bo potekal pouk na sedežu in na podružnici po sledečem urniku: od 13. do 17. septembra od 8.00 do 12.38; od 20. septembra dalje od 8.00 do 14.25.

NA TEHNIČNEM ZAVODU ŽIGE ZOISA se bo pouk v šolskem letu 2010/2011 začel v ponedeljek, 13. septembra, ob 8. uri na ulici Weiss, 15, za vse razrede obeh smeri.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča, da bo pouk v občinskih otroških vrtcih začel kot sledi: otroški vrtec v Sosljanu z italijanskim učnim jezikom v ponedeljek, 13. septembra; otroški vrtec v Šempolaju s slovenskim učnim jezikom v ponedeljek, 13. septembra, s sledečim urnikom: od ponedeljka, 13., do petka, 17. septembra, od 8. do 13 ure s kosilom; od ponedeljka, 20. septembra, do četrta, 30. junija, od 8. do 16. ure.

OSNOVNA ŠOLA FRANCETA BEVKA sporoča, da bo šolska maša v ponedeljek, 13. septembra 2010, ob 12.15 v cerkvi sv. Jerneja na Opčinah. Učenci gredo k maši v spremstvu staršev.

RAVNATELJICA NIŽJE SREDNJE ŠOLE SIMONA GREGORČIČA v Dolini sporoča, da se bo pouk začel v ponedeljek, 13. septembra in bo potekal od 7.45 do 12.35.

RAVNATELJSTVO PEDAGOŠKEGA IN DRUŽBOSLOVNEGA LICEJA A. M. SLOMŠKA obvešča, da bo se bo pouk začel v ponedeljek, 13. septembra, ob 8. uri.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA NA VRDELI sporoča, da se bo pouk začel v ponedeljek, 13. septembra, po sledečem urniku: vrtec Lonjer in Barkovlje od 8.00 do 12.30 brez kosila; osnovne šole Župančič, Milčinski in Finžgar od 8.30 do 12.0 brez kosila; srednja šola Sv. Ciril in Metod na sedežu pri Sv. Ivanu in na Katinari od 8.00 do 12.35. Urnik velja za cel teden.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA PRI SV. JAKOBU sporoča, da se bo pouk pričel v ponedeljek, 13. septembra, ob 7.30 za otroške vrtce pri Sv. Jakobu, v Škednju in J.Ukmarja; ob 7.50 za dijake D.S.Š. Ivana Cankarja; ob 8. uri za učence osnovnih šol J. Ribičiča - K. Široka in I. Grbca - M.G. Štepančiča. V vseh otroških vrtcih in osnovnih šolah se bo pouk v prvem tednu zaključil ob 13. uri s kosilom.

OBČINI ZGONIK IN REPENTABOR sporočata, da bo služba šolskega prevoza začela delovati v torek, 14. septembra. Urnike bodo učenci dobili prvi dan pouka. Za razna pojasnila lahko pokličete na tel. št. 040-229150 (Občina Zgonik) ali 040-327122 (Občina Repentabor).

Prireditve

SKUPAJ SKOZI ČAS - SEŽANA Vaška skupnost Sežane prireja v sodelovanju s sežansko folklorno skupino in otroško folklorno skupino Brinovka kulturni večer pod naslovom Skupaj skozi čas. Prireditve z obilo plesa in petja bo pri kalu v Sežani danes, 10. septembra, s pričetkom ob 18. uri.

SKD IGO GRUDEN vabi na proslavo ob 110-letnici Pevskega Prapora Nabrežina v soboto, 11. septembra, ob 20.30 v KD Igo Gruden v Nabrežini. Sodelujejo: Gledališka skupina mladih in Iztok Cergol z avtorsko glasbo, Otroška pevska skupina, MePZ Igo Gruden in DPZ Kraški Slavček; častni nagovor Bojan Brezigar.

KAVARNA GRUDEN: do 15. septembra je na ogled razstava grafik Franke Kovačič »Rože«. Urnik ogleda v času obratovanja Kavarne, ob sredah zaprto.

PRIMORSKA POJE POSVEČENA BAZOVIŠKIM JUNAKOM v organizaciji ZSKD in sodelovanju s SKD Lipa bo v petek, 17. septembra, ob 20. uri v Športnem centru Zarja v Bazovici. Nastopajo MePZ Lipa-Bazovica (dir. Tamara Ražem), ŽePZ Rože-Nova Gorica (dir. Silvan Zavadlav), MePZ Bazovica-Reka (Franjo Bravdica), PZ Srečko Kosovel-Ajdovščina (dir. Matjaž Šček) in TPPZ Pinko Tomažič (dir. Pia Cah).

PREDSTAVITEV TEMELJEV ZDRAVILSTVA V Hotelu Salinera v Strunjano bo 18. in 19. septembra potekala dvodnevna teoretično-izkustvena delavnica Predstavitev Temeljev zdravilstva Barbare Brennan, ki jo vodi učiteljica na Brennanovi Mednarodni Šoli Zdravilstva, Irena Čuber-Deržek. Za informacije pišite na irenacuber@gmail.com ali pokličite na +386 40 599 365.

BAMBIČEVA GALERIJA vabi na fotografsko razstavo Kina Extrade »Stran! Hočem stran! V Peru in Bolivijo...«, na Opčine, Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131. Razstava bo odprta do 25. septembra.

Izleti

ŽUPNIJA PROSEK organizira osem-dnevno potovanje po Egiptu. Odhod 1. januarja. Za informacije pokličite tel. št.: 040-225170 in to med 20. in 21. uro. Čas prijave je do 20. septembra.

KLUB PRIJATELJSTVA prireja v sredo, 29. septembra, izlet v Stično z ogledom njenih zanimivosti in na Valvasorjev grad Bogensperk ter okolico. Vpisovanje do 25. septembra na tel. št. 040-225468 (Vera). Vabljeni!

KRUT vabi na ogled Festivala 3. življenjskega obdobja v Ljubljani, s krajšo panoramsko vožnjo po starem mestnem jedru in koncertno predstavo. Odhod avtobusa v četrtek, 30. septembra, ob 8.30 s trga Oberdan, izpred Deželne palače in postankom pri Domju ob 8.45. Informacije in prijave na društvenem sedežu, ul. Cicerone 8, tel. 040-360072

OGLED PASIJONSKIH IGER v Kirchschlagu in romarskega svetišča Fatimske Matere Božje v Prosingbirbaumu ter Gradca od 10. do 11. oktobra. Cena 155,00 evrov (vključen je avtobusni prevoz, polpenzion, vstopnica za obisk pasijona in kosilo na poti domov). Kontakt: sestra Angelina Šterbenc. Prijave sprejema: Slovenska prosveta, Ulica Donizetti 3, Trst, tel. 040-370846, od ponedeljka do petka od 9.30 do 13.30. Zaradi organizacijskih razlogov je za vpisovanje nujno pohiteti!

Poslovni oglasi

PRODAJAM GROZDJE.
348-5856977

Mali oglasi

IŠČEM DELO - z lastno kosilnico oz. motorno žago kosim travo ter obrezujem tako drevesa kot tudi živo mejo. Tel. št.: 333-2892869.

BAZEN, zunanji, mere 420x220x100h, z vsemi pripomočki in s talno podlago ugodno prodam ob koncu sezone. Tel. št.: 335-8045700.

DAJEM V NAJEM novejšo stanovanje v Sežani, s parkirnim mestom v garaži. Pokličite v večernih urah tel. št.: 328-9699156.

IŠČEM rabljene knjige za 1. klasični licej. Tel. št.: 340-7430160.

LJUBITELJU ŽIVALI podarimo cartljivo, simpatično in igrivo mucko. Kontakt: 040-826941 ali robijakomin@libero.it.

NA OPČINAH oddajamo v najem prtične prostore. Informacije: 348 - 8136866.

NA PROSEKU dajem v najem opremljeno stanovanje s spalnico, manjšo sobo, dnevno sobo, kuhinjo in kopalnico. Tel. št. 320 - 1509155.

PEČ NA DRVA nordica, model svezia, 9 kw, malvo rabljeno prodam; tel. 328-7771669.

Primorski dnevnik
išče raznašalko/ca za
Prosek in Kontovel
Tel. št.: 040-7786300 od 10. do 17. ure

Primorski dnevnik
išče raznašalko/ca za
Bazovico
Tel. št.: 040-7786300 od 10. do 17. ure

PRIPOROČENI, IŠČEM V NAJEM stanovanje v Bazovici oziroma na Opčinah in okolju, ter v predelu nad novo univerzo. Mesečno 400,00 evrov. Pokličite ob večernih urah tel. št.: 347-5179383.

PRODAJAM KNJIGE italijanščine, angleščine, latinščine in grščine za klasični in znanstveni licej. Zainteresirani naj pokličejo tel. št.: 345-9262954.

PRODAJAM KNJIGE za vse razrede klasičnega liceja F. Prešerna. Tel.: 320-2113860.

PRODAJAMO DOMAČE SLIVE za marmelado. Tel. št. 040 - 231865.

PRODAM 3 MLADIČE Jack Russell Terrier, rojeni 26. junija, italijanski starši z dokumenti o rojstvu in redovnikom. Klicati za dodatne informacije ter obiske. Tel. št.: 040-228989, 345-5087930.

PRODAM BELO GROZDJE, možnost prevoza na dom. Tel. št.: 338-2639849.

PRODAM KNJIGE Kemija za gimn. 1, Slov. književnost, Slov. slovnica in jez. vadnica, Pregled slov. slovstva, Kristjan in sv. pismo, Kaj verujemo 3, Book and Bookmarks, Around and about Britain and the states. Tel. št.: 340-0030154.

PRODAM KNJIGE za tretji razred Trgovskega zavoda Ž. Zois. Tel. št.: 340-2762765, 040-226826.

PRODAM fiat 500, letnik 1973. Tel. št.: 334-5770580.

PRODAM ŠTEDILNIK NA DRVA v dobrem stanju, po ugodni ceni. Tel. št.: 338-7318445.

STANOVANJE V BOLJUNCU dajem v najem: dnevna soba s kuharskim kotom, dve spalnici, kopalnica, veža, klet in parkirni prostor. Tel. št.335-6036609.

V CENTRU SEŽANE dajem v najem opremljeno stanovanje, 40 kv. m. s teraso. Tel. št.: 335-5928584.

V GABROVCU dajem v najem prostor 50 kv.m. Informacije in pojasnila na tel. št. 348 - 4459266.

Navodila za prostovoljne prispevke

Vsem bralcem in naročnikom sporočamo, da prostovoljne prispevke sprejemamo v tajništvu Primorskega dnevnika v Trstu, ul. Montecchi, 6 (2 nadst.) in v Gorici, ul. Garibaldi 9 ter v uradih Kruta v ul. Cicerone 8, kjer je darovalcu na razpolago ustrezen obrazec.

Darovalec lahko tudi nakaže prispevek na bančni tekoči račun družbe DZP Prae, ki bo poskrbela za naknadno nakazilo prispevka prejemniku: če darovalec želi, da se v tem slučaju prispevek objavi v časopisu, mora naši redakciji posredovati (tudi po faksu) ustrezno dokumentacijo (kopija bančnega naloga), iz katere so jasno razvidni točni podatki darovalca in prejemnika.

Prispevek lahko darovalec izroči neposredno prejemniku v gotovini ali z bančnim nakazilom na njegov bančni tekoči račun: v tem slučaju, če želi da se prispevek objavi, mora nam posredovati (tudi po faksu) kopijo bančnega naloga, iz katerega so jasno razvidni njegovi podatki in podatki prejemnika, ali potrdilo s strani prejemnika o prejemu prispevka s podatki darovalca.

Loterija 9. septembra 2010

Bari	90	80	35	18	87
Cagliari	87	38	46	42	79
Firenze	72	20	5	81	11
Genova	51	66	19	90	87
Milan	5	57	54	72	86
Neapelj	42	46	23	73	16
Palermo	77	72	89	18	54
Rim	37	64	89	42	13
Turin	52	69	34	3	59
Benetke	23	87	25	58	17
Nazionale	1	5	67	43	70

Super Enalotto št. 108

8	26	32	44	82	86	jolly 37
Nagradni sklad						5.835.122,17 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						132.149.580,95 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						— €
18 dobitnikov s 5 točkami						48.626,02 €
2.860 dobitnikov s 4 točkami						306,03 €
99.404 dobitnikov s 3 točkami						17,61 €

Superstar 4

Brez dobitnika s 6 točkami	— €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	— €
Brez dobitnikov s 5 točkami	— €
5 dobitnikov s 4 točkami	30.603,00 €
399 dobitnikov s 3 točkami	1.761,00 €
7.807 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
48.471 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
106.333 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

KOPER - Galerija Banke Koper

Nebo in zemlja na platnih Igorja Banfija

Razstava njegovih del, nastalih v zadnjih dveh letih, je odprta do oktobra

V Koprju, v prostorih Banke Koper, si je mogoče do oktobra ogledati razstavo slik Igorja Banfija. Avtor, rojen leta 1973 v Murski Soboti, je leta 1997 diplomiral iz slikarstva na Ljubljanski Akademiji za likovno umetnost pri profesorju Andreju Jemcu. V Ljubljani je nato še zaključil podiplomski študij pri profesorju Lojzetu Logarju. Prvič se je samostojno predstavil leta 1994, od takrat je sledilo sedemindvajset samostojnih razstav in sodelovanje na številnih skupinskih razstavah v Sloveniji, Italiji, Franciji, Makedoniji, Turčiji, na Madžarskem, Hrvaškem in Slovaškem. Avtor je bil za svoje delo tudi večkrat nagrajen. Banfi je član društva likovnih umetnikov Prekmurja in Prlekije ter ZDSLU. Živi in dela med Ljubljano, Brezovico in Mursko Soboto.

Na koprski razstavi je devet platen večjega formata, ki so nastale v zadnjih dveh letih. Slike, v tehniki olja, predstavljajo krajine. Banfijeve krajine niso sicer vezane na realistično predstavitev. Nič čudnega torej če v njegovih delih ne srečamo podrobnega prikazovanja narave. Pokrajina mu je le sredstvo za izražanje osebnih misli in čustev. Dela so grajena z živahnimi in hitrimi potezami čopiča, kar ne izključuje premišljenega in prefinjenega dela. Avtor uporablja goste barve namaze in tudi posebne učinke, ki jih ustvari preko kapljanja barve. Slike so razdeljene v dva vodoravna pasova, ki predstavljata nebo in zemljo. Nebesni pas zaseda ponavadi večjo površino slikarske podlage. Značilnosti pokrajine, ki se zgublja v neskončnost, nas spominjajo bolj na steno ali puščavo. V nekaterih primerih se na obzorju nahaja bela lisa sončnega zatona oziroma zore, v drugih primerih pa se nam lahko zdi, da smo pred pretečo nevihto ali neurjem. Pri tem igra važno vlogo posebna barvna paleta zemeljskih odtenkov, kjer prevladujejo temno in svetlo-rjavi odtenki. Ob teh srečamo še rumene, oranžne, rdeče, bele in sive tonalite. Na vsaki sliki lahko opazimo prisotnost bolj ali manj definirane podobe, ki zgle-

da kot nekakšna figura. Včasih se na slikarski površini pojavi tudi več podob. Te prikazni, kot nekakšni duhovi, se ukivljene sprehajajo po pokrajini, ki se zgublja v neskončnost. Pri nekaterih delih zgloda, da zrejo proti obzorju. Pri tem nas lahko avtorjevo delo spomni na mojstrovine romantičnih krajinarjev, predvsem Davida Casparja Friedericha. Romantiki so v svojih slikah prikazovali človeka v odnosu s krajino

oziroma naravo kot prisposodbo življenja, kjer je človek je popotnik, ki se bojuje s svojimi notranjimi čustvi v iskanju odgovorov v zvezi s smislom življenja. Kljub temu, da so Banfije slike najbrž prežete z dramatičnim sporočilom, vzbujajo občutke miru, tišine in sproščenosti. Barvne rešitve in kombinacije bodo nedvomno prevzele in očarale marsikaterega obiskovalca.

Stefan Turk

LJUBLJANA - Cankarjev dom

V letošnji, že 31. sezoni ustaljena programska shema

Ljubljana, 07. septembra (STA) - V Cankarjevem domu v 31. sezoni programska shema ostaja taka, kot se je postopno razvijala tri desetletja, se pa širi program kulturne vzgoje in število prireditev, ki se nanašajo na literaturo, je na torkovi novinarski konferenci povedal generalni direktor osrednjega slovenskega hrama kulture Mitja Rotovnik. Vendar pa po Rotovnikovih besedah enaka programska shema ne pomeni zastaja v programiranju, ampak ravno nasprotno, tako je razvejana, da so jo tudi letos lahko popestrili z zanimivimi prireditvami z vseh področij kulturno-umetniškega ustvarjanja.

Med septembrskimi prireditvami je Rotovnik izpostavil premiero ljubljanske operno-baletne hiše, opero Giacomo Puccinija Manon Lescaut, premiero predstave Branka Potočana Skozi oči dotika, obe bosta že v tem tednu, ter odprtje skupinske razstave Pod bikovo glavo. Razstavo bodo odprli 15. septembra, na njej pa bodo na ogled dela 11 najstarejših slovenskih likovnikov. Ti imajo kljub visoki starosti še vedno zavirljivo ustvarjalno energijo in zato tudi v najnovejših delih dosega izjemno umetniško kakovost.

Filmski program v Cankarjevem domu bo 16. septembra odprl

film Belka v režiji Claire Denis, glasbeni program pa prvi koncert za oranžni abonma Slovenske filharmonije. Konec septembra bo za zlati abonma nastopila Baročna akademija iz Detmolda, med koncerti resne glasbe pa je Rotovnik omenil tudi novembrski koncert Dubravke Tomšič za srebrni abonma.

V začetku oktobra se v ciklu Glasbe sveta obeta koncert Deba Mayotte, 15-članske ženske zasedbe z najvzhodnejšega otoka v Komorih v Indijskem oceanu, konec oktobra pa gostovanje Newyorške filharmonije, ki bo nastopila pod dirigentsko taktirko Alana Gilberta. Začetek gledališke sezone bo znamenovala predstava Vojna Pippa Delbona, ki jo bodo gostili skupaj s festivalom Ex Ponto.

Vrhunec baletne sezone bo nastop baletne skupine enega najvidnejših ameriških koreografov Alonsa Kinga v začetku novembra v Galusovi dvorani, med glasbenimi dogodki pa je Rotovnik izpostavil še koncert Afro-Cubism v ciklu Glasbe sveta, ki bo 23. novembra. Na koncerti bodo nastopili najboljši kubanski in malijski instrumentalisti na čelu s kitaristom in pevcem Eliadesom Ochoom, originalnim članom Buena Vista Social Club.

Med decembrskimi prireditvami velja omeniti klovnovski predstavo Družina Teatra Licedei iz Rusije, v januarju bo Cankarjev dom gostil uspešnico v Berlinu delujoče koreografinje Constanze Macras Megalopolis, v februarju pa predstavo John Gabriel Borkman Henrika Ibsena v režiji enega najprodornejših dramskih režiserjev evropskega gledališča Thomasa Ostermeierja.

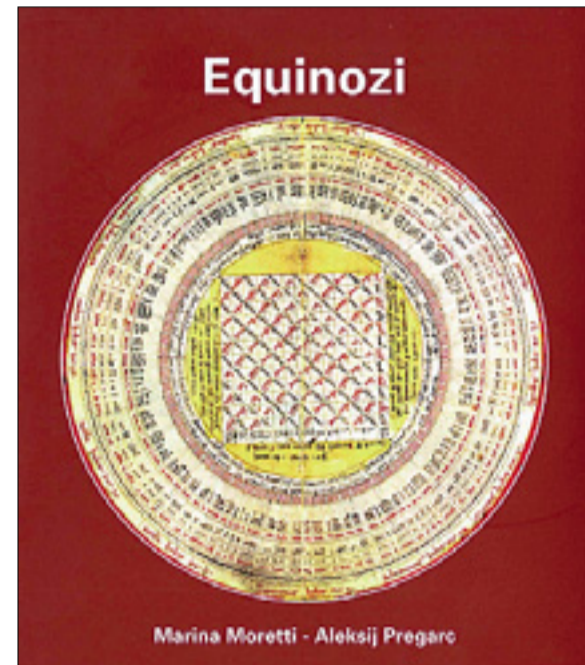
Sredi marca bodo odprli razstavo Toulouse-Lautrec: mojster plakata. Cikel sodobne glasne Predihano bo v znamenju skladatelja Luigija Nona, med oddaljenimi kulturami pa je letos na vrsti Brazilija.

Nadaljevali bodo s Cankarjevimi torki v Klubu CD, tridesetletnico delovanja bodo 6. oktobra počastili z dnevom odprtih vrat, v novembru bosta na vrsti že 21. ljubljanski mednarodni festival LIFFE in 9. slovenski bienale ilustracije. V začetku decembra bo v Cankarjevem domu potekal slovenski knjižni sejem, marca bo na vrsti 13. mednarodni festival dokumentarnega filma in aprila 5. mednarodni festival gorniškega filma. Konec junija in v začetku julija bo v Križankah in v Klubu CD potekal 52. jazz festival Ljubljana. (STA)

PESNIŠKO-GLASBENI CD

Equinozi-Enakonočja, hibridni dialog med besedo in glasbo

Tržaška pesnika slovenske in italijanske narodnosti ter glasbenik, ki se ustvarjalno napaja v obmejni mešanici zahoda in vzhoda, so poiskali skupno govornico, v kateri naj bi se pesniški izraz homogeno spojil v dvo-smerni izmenjavi z glasbenim komentarjem. Tako je nastal dvojezični in »večglasni« cd Equinozi-Enakonočja, ki pred-

stavlja željo po posredovanju umetnosti dveh avtorjev v hibridnem dialogu med besedo in glasbo. Besede in glasova pripadata Marini Moretti in Aleksiju Pregarcu, glasbo je podpisal tržaški glasbenik Alfredo Lacosegliaz, projekt pa je nastal na pobudo in s podporo Evropske pobude. Cd obsega štirinajst poezij v italijanščini in slovenščini (za prevode sta poskrbela sam Pregarc in Jolka Milič) v uglasbitvah skladatelja, ki jih je izbral in zanje ustvaril različne glasbene preobleke, zvočne vtise, ki izhajajo iz sugestij teksta in so s tem tesno povezani v neločljivo celoto. Lacosegliaz in Pregarc sta že preizkusila možnost tovrstnega umetniškega sozvočja s projektom po Kosovelovih poezijah in sta zdaj nadgradila uspešno sodelovanje z ustvarjanjem izvirnega okvira in posodobljene oblike podajanja za pesniški trenutek, kjer se dve avtorski govornici med seboj zrcalita in izbršeta meje med golim branjem in okrasno glasbeno spremljavo. Skladatelj ne izenači pesniške celote z uporabo nekega univerzalnega in neosebnega sloga, temveč se vanjo poglubi s spoštljivim branjem, ki upošteva značilnosti in posebno sporočilnost vsake poezije. Njegov prepoznalni etno-mix interpretira Pregarčevo Kdaj bo spolzela, slog se nato smiselno oprijema antičnih in

vzhodnih prizvokov, da bi osvetlil svetopisemske in mitološke simbole Morettijeve Perspektive enakonočja, obleče balkansko preobleko, da bi vstopil v orientalsko oazo Vabila, vzbuja nemir bližajočega se neurja v Kaosu, interpretira z odsevi orgel pogansko sakralnost Vedeževalke, postane opisno cerkveni v poeziji In vi, svetniki iz keksov, uporablja ambientalne zvoke in improvizacijsko polifonijo, da bi pričaral zaprašeno vizijo Marijine hiše, zreducira na glas in violončelo ostro in direktno izpoved Iz predilnice, se enigmatično potopi v Večerno mistiko, obarva z disonančno ostrino vznemirljivo Po peklju diši.

Govorjena in peta beseda v italijanščini in slovenščini se prepletata v različnih kombinacijah v odmevih umetniškega branja poezije Ime mi je Marina, v igri simultaneosti, v modulacijah glasu, ki se iz branja avtorjev poezij preljuje v pevski izraz Ornelle Serafini in Irene Peljhan. Poezija najde tako izhod iz stereotipne podobe intimistične izpovedi v zaupnem krogu intelektualnih ljubiteljev žanra in se predstavlja v prikupnejši razsežnosti polifonske, večbarvne interpretacije na vzporednih, besednih, jezikovnih in glasbenih nivojih v iskanju idealne »simbioze liričnosti«. (ROP)

ŠKOCJAN - Od 12. do 19. septembra

Pesniško-prevajalska delavnica Zlati čoln

Kandidat za Nobelovo nagrado Paul Polansky, vodilni nizozemski pesnik Willem van Toorn, legenda hrvaške rokofske in gledališke scene Tahir Mujčić, vodilna finska mednarodna borka za pravice žensk Vilja-Tuulia Huotarinen, mednarodno uveljavljena poljska slovenistka Agnieszka Budkowska-Kopczyk, edini slovenski postmodernist in sonetist Milan Jesih, pesnik in organizator literarne dogajanja v južni Angliji John Davies, irski pesnik Knute Skinner, vodilni italijanski pesnik srednje generacije Roberto Nassi, italijanska naveza, ki pomeni novo obliko sodelovanja z našimi zahodnimi sosedi v okviru skupnosti Alpe-Jadran, nova generacija slovenskih pesnic (Radharani Pernarčič, Tina Kozin, Tatjana Jamnik), Slovanski most, nadaljevanje programov iz prejšnjih let v okviru Forum slovenskih kultur (Irena Šastná, Michal Kopczyk), zahodnoevropski, srednjeevropski, slovanski trikotnik,

povezovanje manjših in večjih evropskih literatur na vzhodu in zahodu, soorganiziranje festivalov, simpozijev, srečanj, delavnic in oblikovanje sodobnega literarnega vozlišča v Škocjanu in mednarodnega uveljavljanja poezije v izvornikih in prevodih - vse to in še več pomeni letošnja 8. mednarodna pesniško-prevajalska delavnica Zlati čoln 2010, ki bo potekala med 12. in 19. septembrom v Škocjanu na Krasu. Po uspešni uveljavitvi Kosovela v Veliki Britaniji in ZDA bosta kmalu sledila nova monografija v poljskem jeziku in mednarodno uveljavljanje novega vala slovenskih klasikov (Cankar, Strniša, Detela).

Udeleženci Zlatega čolna bodo tudi letos svoje delo predstavili na dveh literarnih branjih, 16. septembra ob 20. uri v Škocjanu na Krasu in 17. septembra ob 19. uri v Klubu Cankarjevega doma v Ljubljani, ter na spletnih straneh www.ia-zlaticoln.org. Vsi programi so javni. Vstop je prost.

Družina Kalister v Trstu

Milan Pahor

10

Po prvi svetovni vojni nič ni bilo kot prej ...

Tržaška posojilnica in hranilnica (TPH)

Tržaška posojilnica in hranilnica je bila ustanovljena leta 1891. Bila je zelo pomembna denarna ustanova Slovencev v Trstu. Njeno poslovanje je imelo več pomenov: bilo je pomembno z vidika narodnega gospodarstva, z vidika finančne politike, z vidika kulturne zgodovine. Bila je osnovana na združni osnovi in je štela veliko število članov, kar je pomenilo močno zasidranost med ljudmi, po drugi strani pa reden priliv sredstev. V zgodovino tržaških Slovencev (in tudi ostalih) pa se je denarni zavod zapisal kot graditelj in lastnik Narodnega doma v Trstu.

3. novembra 1891 je bila Tržaška posojilnica in hranilnica vpisana v združni register, 25. novembra pa je stežko redno poslovanje. V prvo vodstvo ustanove TPH so bili izvoljeni: ravnatelj (danes bi rekli predsednik) Valentin Matija Živic, civilni inženir v Trstu, ravnatelj namestnik (podpredsednik) dr. Matej Pretner, odvetniški kandidat v Trstu, člani odborniki Ivan Abram, trgovec z lesom, Kristjan Dejak, veletrgovec, Fran Dolenc, sodar, Ivan Šabec, veleposesnik, Ivan Valenčič, trgovec, Fran Žitko, posestnik, vsi iz Trsta. Ob ustanovitvi, na začetku leta 1892, je Tržaška posojilnica in hranilnica štela 144 članov združnikov.

Na vodilnih mestih denarnega zavoda TPH so bili veljaki narodnega gibanja Edinost ter posestniki, trgovci, odvetniki.

Člani združniki TPH so postali vidni slovenski podjetniki in posestniki iz Trsta, okolice in ostale Primorske. Ob desetletnici ustanovitve je TPH natisnila obširno poročilo o poslovanju, prida la je tudi seznam članov. Takratni članski seznam (1902) je obsegal že 2.291 članov združnikov. Vse to dokazuje širino poslovanja in obenem zasidranost denarne ustanove med tržaškimi Slovenci. V knjigi članov dobimo pod registrsko številko 511 Kornelija Gorupa (1868-1952), pod številko 515 Viktorja Kalistra (1869-1948), pod številko 516 Antona Kalistra. Imena vseh omenjenih podjetnikov in posestnikov so bila natisnjena z mastnimi črkami, kar pomeni, da so bili imetniki t.i. glavnih deležev Tržaške posojilnice in hranilnice. V tem tiskanem poročilu je veleposesnik Kornelij Gorup tudi prisoten kot predsednik nadzorniš tva TPH, danes bi rekli predsednik nadzornega odbora. Opravljal je torej vidno vlogo v tržaškem slovenskem denarnem zavodu. Sicer pa si oglejmo sestavo vodstva TPH ob desetletnici poslovanja (1891-1901). V vodstvu so bili: ravnatelj (predsednik) Ivan Mankoč, veletrgovec in posestnik, prvi podravatelj (prvi podpredsednik) Gracijan Stepančič, veletrgovec, drugi podravatelj (drugi podpredsednik) Srečko Bartelj, posestnik, odborniki – dr. Gustav Gregorin, odvetnik, Anton Kalister, posestnik, dr. Matej Pretner, odvetnik, dr. Otakar Ryba\|u0159, odvetnik, Anton Vrbac, posestnik, Fran Žitko, veleposesnik. V t.i. nadzorništvu pa so bili: predsednik Kornelij Gorup, veleposesnik, člani – dr. Josip Abram, odvetnik, Anton Kenda, trgovec, Ivan Knavs, trgovec, Jakob Perhac, trgovec in posestnik.

Vitez Kornelij Gorup je bil torej član Tržaške posojilnice in hranilnice. Od leta 1897 je bil član nadzorniš tva denarnega zavoda, v obdobju 1900-1909 pa predsednik nadzorniš tva Tržaške posojilnice in hranilnice.

Prav tako je zabeleženo ime posestnika Antona Kalistra od leta 1897. Omenjeni Kalister je bil leta 1901 član ravnateljstva (upravnega odbora) in nato je postal leta 1912 drugi podpredsednik Tržaške posojilnice in hranilnice. Anton Kalister je bil sin Blaža Kalistra, ki je bil po rodu iz Koč pri Slavini. Anton je prebival v Trstu v Ulici Coroneo šte. 17. Ni pa potrjena so-

rodstvena vez med tema dvema družinama Kalister.

Kornelij Gorup (odnosno de Gorup, ker je imel viteški naziv) je imel svoj urad v Trstu in sicer v prvem nadstropju stavbe v Ulici Carducci 10. Posestnik Anton Kalister pa je bil kurator dediš čine viteza Josipa Gorupa po njegovi smrti. To izvemo iz listin z dne 26. aprila 1912 in 16. januarja 1913, kjer Anton Kalister iznaša določene predloge. V listinah naletimo na imena podjetnika in posestnika Kornelija Gorupa, kuratorja Antona Kalistra, notarja Joahima (Gioacchino) Zencovich (ime tega notarja je bilo prisotno v velikem številu notarskih aktov, ki so jih takrat potrebovala slovenska in slovanska gospodarska podjetja) in odvetnika Mateja Pretnerja, ki je bil znana osebnost v takratni slovenski družbi v Trstu.

Kako zanimivo se je prepletalo življenje oseb in poslovanje podjetij v takratni družbi.

Jadranska banka v Trstu

V nedeljo, 29. oktobra 1905, je bil v prostorih Slovenske čitalnice v Narodnem domu v Trstu ustanovljen občni zbor Jadranske banke. Nastal je denarni zavod, ki je bil za slovenski gospodarski razvoj res velikega pomena. Jadranska banka je bila druga slovenska poslovna banka na celotnem slovenskem narodnem ozemlju. Pred njo je leta 1900 nastala le Ljubljanska kreditna banka. Do prve svetovne vojne ni prišlo do ustanovitve drugih novih slovenskih poslovnih bank.

O ustanovitvi Jadranske banke je odločalo vodstvo slovenskega narodnega gibanja Edinost v Trstu. Znali pa so pritegniti na svojo stran še druge Slovence v mestu, predvsem Hrvate. Pri delniški glavnici Jadranske banke je prišlo do posrečene kombinacije zasebnega in družbenega kapitala. Glavnica banke je znašala ob nastanku 1.000.000 kron, razdeljena pa je bila na 2.500 delnic po 400 kron vsaka. Osnovo so tvorile slovenske banke, posojilnice in hranilnice s sodelovanjem hrvaških bank in hranilnic. Več kot polovico glavnice Jadranske banke so prispevali podjetniki, posestniki, veletrgovci, ladjarji, obrtniki slovenskega in hrvaškega rodu. Posamezni zasebniki so torej odkupili 1497 delnic banke, denarni zavodi pa so prevzeli 1003 delnic. Seveda so bili prav denarni zavodi odločilno prispevali k ustanovitvi banke, vendar se istočasno kaže močna zavzetost posameznikov, kar priča o dobrem gmotnem položaju slovenske oziroma slovenske skupnosti v Trstu in v ostalih predelih monarhije.

Jadransko banko je ustanovilo 125 delničarjev. Ustanovnega občnega zbora so se udeležili vsi člani pripravljalnega odbora in 34 delničarjev, ki so zastopali 1.897 delnic na 2.500. Denarni zavodi so prevzeli naslednje delnice: Ljubljanska kreditna banka 400 delnic, Banka i štediona za Primorje s Sušaka (Rijeka) 250 delnic, Prva hrvaška štediona iz Zagreba 200 delnic, Tržaška posojilnica in hranilnica 50 delnic. Vsi štirje imenovani denarni zavodi so imeli v lasti 900 delnic, ostale 103 delnice so odkupili hrvatski in slovenski denarni zavodi. Ostali večinski del delnic so odkupili zasebniki. V večini primerov so zasebni delničarji odkupili od 5 do 30 delnic. Iz prvega seznama delničarjev izstopata dva, ki sta odkupila veliko število delnic. Na prvem mestu je nedvomno Kornelij Gorup vitez Slavinjski, ki je odkupil 110 delnic, na drugem pa hrvaški podjetnik Antun Duboković, ki je prevzel 100 delnic. Zanimivi pa so kraji, od koder so prihajali delničarji: Trst in okolica, Gorica, Ljubljana, Pazin, Rijeka, Zagreb, Praga (Češka), Split, Korčula, Budva, Kotor, Karlovac, Celovec itd.

Ustanovitev Jadranske banke je prinesla novo kvaliteto v slovensko gospodarstvo, še posebno na denarniškem področju.

Club Touristi Triestini

Društvo Club Touristi Triestini je bilo ustanovljeno leta 1884 v Trstu. Po prihodu Italije leta 1918 so ga razpustili. Dediščino je prevzela Società Alpina delle Giulie, ki obstoja še danes. Club Touristi Triestini je gojil izletniške dejavnosti, kasneje še raziskovanje jam. Člani niso imeli predsodkov glede na-

li (Slavina) in s kraji, kjer so se uspešno uveljavili (Trst, Rijeka, Ljubljana idr.)

Prelomnica v naših krajih je nedvomno izbruh prve svetovne vojne in posebno njene posledice po zaključku prve svetovne morije. Propadla je habsburška monarhija in na njenih ruševinah so nastale nove države. Spremenila so se do tedanja politična, narodna, gospodarska, kulturna ravnanja. Nove države, novi

Paja Jovanović: Portret viteza Josipa Gorupa Slavinjskega

rodnosti, važna je bila lojalnost do avstroogrške države. Tržaški klub je izdal glasilo Il Tourista v italijanskem jeziku. Prav v omenjenem glasilu smo zasledili Kalistrovo prisotnost in dejavnost v klubu.

Član tega kluba je bil torej Franc Kalister. Vse to pomeni, da se je Franc Kalister uveljavil v slovenski in italijanski meščanski družbi.

Club Touristi Triestini je prirejal ob koncu leta družabnost, ki so jo poimenovali »La festa dell' Albero del Natale« (Praznik božičnega drevesa). Člani in povabljeni gostje so se zbrali na večerji s plesom. Podatek se nanaša na družabnost, ki je bila v decembru 1895 v restavraciji Al Giardinetto v Trstu. Na slovesni klubski večerji je bil prisoten tudi princ Hohenlohe, ki je bil cesarsko kraljevi namestnik v Trstu. Igral je orkester 87. vojaškega regimenta. Med raznimi govorniki je bil Franc Kalister, kateremu je bila poverjena naloga, da ima slavnostni nagovor ob 11. obletnici kluba. Kalister je takrat poudaril pomembnost turistične zamisli in opisal enajstletno prehojeno pot tržaškega turističnega kluba.

Kalister je spadal med vidne in vplivne člane kluba. Na 12. rednem občnem zboru, v marcu leta 1896, pa je Franc Kalister prišel v spor z vodstvom kluba, ko je deset članov zapustilo društvo. Kalister je hotel razčistiti celotno zadevo, vendar pri tem ni uspel. Kasneje je zato zapustil Club Touristi Triestini.

Današnje sledi Kalistrov v Trstu

Za časa habsburške monarhije so člani družin Kalister in Gorup odigrali vidno vlogo v tedanji družbi. Bili so tesno povezani s kraji, od koder so izhajali

govi smrti. Grobnica je bila nato prodana, vendar je ob vznožju grobnice ostala tablica z imenom Kalister. Danes ni več napisov na dveh stavbah, ki bi opominjale mimoidoče na družini Kalister in Gorup. Prva je t.i. Casa Kalister, kjer je danes veleblagovnica Godina v Ulici Carducci in druga je t.i. Casa Gorup v Ulici Coroneo šte. 3. Ob tem obstajata še dve spominski plošči. Prva je postavljena na pročelje cerkve na Montuci (Montuzza) v Trstu in opominja mimoidoče ljudi na tiste dobrotnike, ki so prispevali denar za gradnjo cerkve. Tam stoji še danes zapisano: famiglia Kalister. Druga spominska plošča stoji v Ulici sv. Franciška v Trstu. Tudi v tem primeru gre za dobrodelno dejanje: na plošči so zabeležena imena tistih oseb in družin, ki so denarno podpirale delovanje bolniške blagajne. Tam stoji napis: Vittorio Kalister. V arhivu Odseka za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici pa je ostal spomin na Franca Kalistra: spominska listina, ki podeljuje častno občanstvo občine Slavina Francu Kalistru (dne 3. marca 1889).

Vsekakor je zgodba o Kalistrih (in Gorupih) izredno zanimiva. Dodala nam je novo in malo drugačno dimenzijo Trsta.

Konec

Važnejša uporabljena literatura in viri

Arhivski viri

- Anagrafski urad in zgodovinski arhiv občine Trst. Podatki o družini Kalister.
- Državni arhiv v Trstu. Testament Janeza Kalistra.
- Slovenska akademija znanosti in umetnosti. Znanstveno raziskovalni center. Raziskovalna postaja Nova Gorica. Zapuščina dr. Henrika Tume. Pisma.
- Narodna in študijska knjižnica v Trstu. Arhiv. Inventarne knjige, knjiga V, 1951.
- Narodna in študijska knjižnica v Trstu, Odsek za zgodovino, arhiv: fond čitalnice, zapuščina J. Pertota, Tržaška posojilnica in hranilnica.

Monografije

- Godina, Josip: Izvirek premožnosti ali Pravi pripomoček. Trst 1873.
- Halupca, Armando; Veronese, Leone: Trieste nascosta. Raccolta illustrata di curiosità tra vie, androne, piazze della città e dintorni. Trieste, 2003
- Mal, Josip: Zgodovina slovenskega naroda. Reprint prve izdaje. Celje: Mohorjeva družba, 1993.
- Pahor, Milan: Jadranska banka. Trst: Narodna in študijska knjižnica – Slovenski raziskovalni inštitut, 1996.
- Pahor, Milan: Slavjanska sloga. Slovenci in Hrvati v Trstu. Trst: ZTT, 2004.
- Pahor, Milan: Slovensko denarniš tvo v Trstu. Trst: Tržaška kreditna banka, 1989.
- Slovenska novejša zgodovina. Od programa Zedinjena Slovenija do mednarodnega priznanja Republike Slovenije 1848-1992. Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino-Mladinska knjiga, 2005.
- Šušteršič, Mario: Sledovi. Trst 2007.
- Tuma, Henrik: Iz mojega življenja. Ljubljana 1937.
- Zgodovina Slovencev. Ljubljana: Cankarjeva založba, 1979.

Članki

- Cermelj, Lavo: Slavjanska čitalnica v Trstu v letih 1865-1876. V: Jadranski koledar za leto 1959. Trst.
- Gregorin, Gustav: Zgodovina lista Edinost in njegove tiskarne v zvezi s splošnim razvojem tržaških Slovencev. V: Edinost 1876-1926. Trst, 17. 1. 1926.
- od—: Slovenska podjetnost v Trstu. Od Počkaja do Kalistra. V: Gospodarstvo, Trst, 14. 5. 1949.
- od—: Slovenska podjetnost v Trstu. Martelanc in dr. – graditelji velikih del. V: Gospodarstvo, Trst, 28. 5. 1949.
- Pahor, Milan: Nacionalno in politično zorenje Slovencev v Trstu. V: Narodni dom v Trstu 1904-1920. Trst 1995.
- Pahor, Milan: Josip Godina Verdeljski (1808-1884). Zapis ob 200-letnici rojstva. V: Primorski dnevnik, Trst, 22. 3. 2008.
- Vilhar, Srečko: Iz zgodovine slovenskega pomorstva v Trstu. V: Jadranski koledar za leto 1961, str. 162-169, Trst.
- Vilhar, Srečko: Slovenski ribiči, pomorščaki in ladjarji na Tržaškem. V: Jadranski koledar za leto 1962, str. 157-162. Trst.

Fotografsko gradivo

- Fotoarhiv Odseka za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici v Trstu.
- Foto Mario Šušteršič (Trst)
- Foto Vesna Bučič (Ljubljana)

GORICA - Prekerni šolniki na bojni nogi

Krčenje učnega osebja spravilo šolo na kolena

Goriška in tržiška Demokratska stranka na strani učiteljev in profesorjev - »Gre za prihodnost naših otrok«

»Čudim se predvsem staršem. Nikjer nisem zasledila, da bi se skupine mam in očetov zbrale ter protestirale zaradi krčenja, s katerimi je vlada ohromila italijanski šolski sistem. Ali se morda ne zavedajo, da bodo posledice "rezov" pri šolstvu občutili predvsem njihovi otroci?« Tako je povedala Maria Carmela Salvo, 55-letna učiteljica brez stalnega delovnega mesta, ki je v prejšnjih tednih »zaslovela« zaradi svoje protestne akcije in gladovne stavke na trgu v Maniagu. Salvovo in številne druge prekerne šolnike iz goriške pokrajine in drugod sta včeraj v Gorico poklicala goriški in tržiški krožek Demokratske stranke (DS), ki odločno nasprotujeta politiki ministrice Mariestelle Gelmini in krčenju delovnih mest v šolah vseh stopenj. »Položaj šolstva je kritičen. Krčenje sredstev in delovnih mest uničuje enega izmed ključnih družbenih členov in ogroža prihodnost naših otrok,« je povedal goriški tajnik DS Giuseppe Cingolani, istega mnenja pa je bil tudi tržiški tajnik Paolo Frisenna: »Šolstvo res potrebuje reformo, vendar ne s tem, da uničuje prihodnost učnega osebja.«

Med srečanjem so spregovorili številni prekerni šolniki, ki so opisali svojo stisko. »Za protestno akcijo se nisem odločila le zaradi svojega delovnega mesta, pač pa tudi zato, da bi opozorila javnost na prekernost v šolstvu. V drugih italijanskih deželah je bilo protestov več, v FJK pa vse molči. Tudi med gladovno stavko se mi razen koordinacije prekerih delavcev, bivših koleg in bivših učencev ni nihče približal. Brezbriznost hujše prenašam kot lakoto,« je poudarila Salvova, ki si s suplencami služi kruh že 25 let. »Ob tistih, ki se iz obupa odločijo za protestne akcije, so vredni solidarnosti tudi drugi šolniki, ki trpijo v tišini. Vsi tisti, ki so za suplenco pripravljene na selitev in ki sami plačujejo najosnovnejše potrebščine, kot so fotokopije,« je povedala predstavnica DS in prekerna šolnica Carla De Faveri, druga mlada profesorica pa je opozorila na problematiko lestvic: »Spomladi prihodnjega leta bodo ponovno omogočili profesorjem izbiro pokrajinskih lestvic, v katere želijo biti vključeni. To pomeni, da številni goriški suplenti, kot sem jaz, ne bodo več imeli možnosti za poučevanje, čeprav so danes dobro uvrščeni. Prehiteli jih bodo kolegi iz drugih dežel, ki imajo višje število točk in več izkušnje za sabo.«

Da je sistem dodeljevanja stolic tež-

GORICA - Tajnik Sindikata slovenske šole Joško Prinčič

Na slovenskih šolah zaenkrat manj škode kot na italijanskih

»Kar se učnega osebja tiče, je bil za letošnje šolsko leto slovenskim vrtcem in šolam potrjen organik, ki so ga imeli v prejšnjem šolskem letu, prihodnost pa je dokaj negotova.« S temi besedami nam je na vprašanje o posledicah, ki jih bodo »rezi« italijanske vlade imeli na slovensko šolstvo v Gorici, odgovoril tajnik Sindikata slovenske šole Joško Prinčič, ki je obenem spomnil, da so slovenske šole na Goriškem bile letos ob dve tajniški mesti in več postrežnikov, kar bi lahko povzročilo kar nekaj organizacijskih težav.

»Reforma, ki jo je uvedla ministrica za šolstvo Mariastella Gelmini, je škodila tudi slovenskim šolam, zaenkrat pa v manjši meri kot itali-

JOŠKO PRINČIČ

BUMBACA

janskim, če upoštevamo le število delovnih mest vzgojiteljev, učiteljev in profesorjev. Drugačnja usoda je doletela nekatere slovenske šole v Trstu, kjer so uvedli t.i. "artikulirane razrede", se pravi razrede, ki se bodo pri pouku nekaterih osnovnih pred-

metov združili, pri pouku specifičnih predmetov za posamezne smeri pa razdelili. Pri tem bo žal zmanjkalo nekaj delovnih mest,« je povedal Prinčič, po katerem ni izključeno, da bi v prihodnje bili primorani sprejeti podobno odločitev tudi na slovenskih višjih srednjih šolah v Ulici Puccini Gorici. »Nekateri prekerni profesorji, ki poučujejo na slovenskih višjih šolah v Gorici, bodo vsekakor prikrajšani že v letošnjem šolskem letu. Tudi letos na goriškem poklicnem zavodu Ivan Cankar žal ni bilo dovolj vpisov, da bi lahko odprli prvi razred. Že drugo zaporedno leto bo torej "zmanjkalo" 36 učnih ur,« je povedal tajnik Sindikata slovenske šole Joško Prinčič.

ko razumljiv tudi samim šolnikom, je bilo razvidno iz besed profesorice in bivše upraviteljice iz vrst DS Angele Caldarera, ki čaka na stalno delovno mesto od leta 1991, ko je dosegla prvo od štirih habilitacij za poučevanje na nižji srednji šoli. »Na Goriškem imamo tudi slovenske šole, ki sem jih vedno podpirala. Nekaterih mehanizmov pa ne razumem. Letos so v goriški pokrajini dodelili dve stolici. Ena je šla italijanskim šolam, druga pa slovenskim. Isto se je zgodilo pred tremi leti, ko so eno stolicu, ki bi jo drugače dobila jaz, dodelili slovenskim šolam. Kako to poteka?« se je javno spraševala. Odgovor smo poiskali pri tajniku Sindikata slovenske šole Jošku Prinčiču, ki pravi, da so pritožbe in razočaranja šolnikov razumljivi, vendar krivic ni bilo. »Lestvice slovenskih in italijanskih šol so ločene,« pojasnjuje Prinčič in dodaja: »Natečajne razrede in število stolic za Gorico so določili v Rimu, deželni urad pa je avgusta sprejel odlok, s katerim je dodelil stolicu za poučevanje nemščine italijanskim nižjim srednjim šolam, stolicu za matematiko pa slovenskim, ki je niso dobile že tri leta.« (Ale)

GORICA - Nočni hrup

Zaradi groženj uvedli preiskavo

Goriška kvestura je uvedla preiskavo, potem ko je župan Ettore Romoli prejel pismo moškega, podpisanega z imenom Giorgio Brumat, ki je grozil upraviteljem barov v Ulici Nizza in na korzu Italia. Policisti le-tečega oddelka so včeraj popoldne obiskali razne javne lokale v omenjenem predelu mesta, zglasili pa so se tudi v baru Aenigma, ki je bil že večkrat tarča kritik zaradi njegovih - po mnenju nekaterih preglednih - nočnih obiskovalcev. Po neuradnih vesteh naj bi moški pismo podpisal z lažnim imenom, saj v Gorici naj ne bi živel noben Giorgio Brumat.

Moški je v pismu napisal, da ima veljavno dovoljenje za posest orožja; dodal je, da bi lahko prej ali slej izgubil živce in se na neravno prijazen način znesel nad mladino,

ki mu zlasti ob koncih tedna preprečuje mirno spanje. V pismu je tarča groženj predvsem bar Aenigma, poleg tega pa tudi vsi tisti, ki so se postavili v bran lastnikom javnih lokalov, češ da niso nič krivi, če se mladi malce pozabavajo. Moški je v zaključku svoje pisma očital občinskemu upravitelju, da so prebivalce iz mestnega središča pustili na cedilu, zato pa na prihodnjih volitvah lahko pozabijo na njihove glasove. Policisti preverjajo, ali v bližini Ulice Nizza biva kdo, ki bi dejansko imel dovoljenje za posest orožja, doslej pa - tako kaže - niso našli še nikogar.

Grožnje so seveda prizadele lastnike vseh javnih lokalov, v prvi vrsti bara Aenigma, ki ga obiskujejo tudi številni Slovenci.

GORICA - Obilno deževje minulih dni

Tudi županstvo pušča

Voda v županovi pisarni in v poslopju slovenskega otroškega vrtca v Ulici Max Fabiani

Delavci med včerajšnjim »krpanjem« lukenj na strehi občinske palače v Gorici

BUMBACA

TRŽIČ - Barbara Zilli

Kakšna bo usoda porodnišnice brez osebja?

»Katero izmed dveh porodnišnic v goriški pokrajini čaka zaprtje, potem ko se v Trziču soočajo z dramatičnim pomanjkanjem osebja, potem ko dežela noče zagotoviti epiduralne analgezije ne v Gorici in niti v Trziču, potem ko je porod brez bolečin možen samo v tržiškem Burlu, potem ko je konec avgusta slovenski premier Borut Pahor zagotovil, da bodo ohranili porodniški oddelek v šempetrski bolnišnici, kjer se rodi 2,5 otrok na dan?« V svetniškem vprašanju, ki ga je načelnica tržiške občinske svetniške skupine Demokratske stranke Barbara Zilli postavila županu Gianfrancu Pizzolitu, je mogoče zaznati veliko zaskrbljenost, ki na Trziškem vlada v zvezi s prihodnostjo porodniškega oddelka bolnišnice San Polo. »Deželni odbor je 4. avgusta sklenil, da epiduralna analgezija bo na voljo v tržiškem Burlu 24 ur na dan, v sklepu pa ni niti besedice o goriškem zdravstvenem podjetju,« opozarja Zillijeva in opozarja, da v tržiški bolnišnici je odločno premalo osebja. »Med zasedanji pokrajinske komisije za zdravstvo smo ugotovili, da v goriški bolnišnici je vsaj trideset odstotkov več osebja kot v Trziču, čeprav se na Trziškem zdravi več bolnikov,« razlaga Zillijeva. Na podlagi njenih podatkov so lani iz tržiške bolnišnice odpustili 10.742 bolnikov, 10.843 leta 2008 in 10.137 leta 2007. Po drugi strani so v Gorici lani odpustili 8.469 bolnikov, 8.891 leta 2008 in 9.214 leta 2007.

»Očitno je, da je v Trziču premalo osebja, kar še posebej velja za nekatere oddelke, kjer zaposleni delajo v zelo težkih pogojih in pod velikim pritiskom. Deželni odbornik Vladimir Kosic se po drugi strani izogiba soočenju o prihodnosti tržiške bolnišnice. Že pred petimi meseci smo ga pozvali, naj pride na eno zasedanje občinskega sveta v Trziču in naj javno spregovori o usodi bolnišnice. Odbornik se na naše vabilo še vedno ni odzval, njegov predhodnik Ezio Beltrame pa se je takoj po imenovanju na odborniško mesto udeležil zasedanja občinskega sveta,« poudarja Zillijeva in se sprašuje, ali dežela nalašč zapostavlja tržiško bolnišnico. »Demontiranje oddelkov s krčenjem števila osebja, zaradi česar se bolniki morajo odpravljati v druge strukture, žali dostojanstvo tržiške krajevne skupnosti, ki si je z delavnostjo in požrtvovalnostjo zgradila svojo bolnišnico,« zaključuje Barbara Zilli.

GORICA - Marilka Koršič zahteva pojasnila Novi center za odpadke brez slovenščine

Tudi table in obvestila pred štandreškim pokopališčem le v italijanščini

Novi zbirni center

BUMBACA

Svetnica stranke Slovenske skupnosti Marilka Koršič je na zasedanju goriškega občinskega sveta v ponedeljek opozorila župana Ettoreja Romolija, da v novem zbirnem centru za odpadke v Gregorčičevi ulici, v štandreški industrijski coni, ni niti enega napisu v slovenskem jeziku, čeprav je rajon Štandrež vključen v območje, kjer je za javne napise in table predviden poleg italijanskega tudi slovenski jezik. Vprašala je župana, kateri je vzrok temu neizvajanju določil, in ga pozvala, naj primerno ukrepa.

Namesto župana je odgovoril odbornik za okolje Francesco Del Sordi in obljubil, da bo zadevo preveril. Svetnica z odgovorom ni bila zadovoljna, ker se ji zdi podcenjevalno, da mora postavljati vedno enaka vprašanja. Čaka namreč na odgovor in rešitev podobnega problema pred štandreškim pokopališčem. Tudi tam so IRIS-ove table in občinska obvestila pri pokopališkem vhodu samo v italijanščini.

GORICA - Začetek dejavnosti na Sloviku in zavodu Ad Formandum

S skupnim tajništvom krepijo izobraževalno navezo

V nove tečaje bodo vpisovali s 27. septembrom - Novost sta francoščina in španščina

V goriškem KB Centru sta včeraj Slovenski izobraževalni konzorcij (Slovik) in socialno podjetje Ad Formandum odprla novo skupno tajništvo, ki predstavlja tudi konkretno znamenje krepitve sodelovanja med ustanovama. Nove prostore so uredili v nekdanji študijski sobi Feigllove knjižnice, ki po novem nudi na razpolago študentom dve novi učilnici, v katerih je bil po starem SDZPI.

»Ureditev skupnega tajništva dejansko simbolizira krepitev sodelovanja med izobraževalnimi ustanovama, potem ko je lani Slovik postal edini člani zavoda Ad Formandum,« pojasnjuje znanstvena direktorica Slovika Matejka Grgič in pojasnjuje, da je bila kriza SDZPI zelo huda in je uslužbenca zelo pretresla, zdaj pa si prizadevajo, da bi v sodelovanju s Slovikom zavod stopil na novo razvojno pot.

Novo tajništvo je opremil in mu vtisnil svoj pečat arhitekt Dimitri Waltritsch, tako da so prenovljeni prostori vabljivi in gostoljubni. Tajništvo služi hkrati kot povezava med knjižnico in sedežem Slovika, tako da sta tudi ti dve ustanovi še tesneje med sabo povezani. Potrebo po povezovanju med slovenskimi ustanovami v zamejstvu je sicer med svojim pozdravnim nagovorom poudaril tudi predsednik Slovika Boris Peric, ki je opozoril, da izobraževalni konzorcij že od svoje ustanovitve povezuje razne institucije. Po njegovih besedah so s prenovljenimi prostori potrdili izobraževalno navezo med Slovikom in zavodom Ad Formandum, v katero se vključuje tudi goriški Dijaški dom Simon Gregorčič. »Združujemo dolgoletne izkušnje, ki jih je Ad Formandum podedoval od Slovenskega deželnega zavoda za poklicno izobraževanje, z izobraževalnim poslanstvom Slovika,« je poudaril Peric, nato pa je spregovoril še predsednik zavoda Ad Formandum Roberto Vidoni. Po njegovih besedah je sodelovanje med slovenskimi ustanovami nujno, saj bo le tako njihova ponudba kakovostna in zanimiva. Na odprtju novih prostorov sta bila poleg uslužbencev in predstavnikov raznih slovenskih ustanov prisotna tudi predsednik SDGZ za Goriško Karlo Devetak in Dimitri Waltritsch, ki je kot rečeno pripravil načrt za novo skupno tajništvo.

Medtem ko so nazdravili novemu tajništvu, so v sosednjih učilnicah že potekali nekateri tečajji zavoda Ad Formandum, ki so se začeli že med lanskim šolskim letom. Nove tečaje bodo vpisovali s 27. septembrom. Poleg raznih tečajev računalništva in že tradicionalne ponudbe letošnje novost predstavljata tečaja španščine in francoščine. »Vse potrebne informacije bodo zainteresenti lahko dobili ravno na novem tajništvu, kjer jim bo zaveda znalo tudi svetovati, kateri tečaj izbrati,« je povedala Matejka Grgič. Na Sloviku bo sicer ponovno slovesno v petek, 17. septembra; ob 18.30 bodo v Tumovi dvorani podelili diplome študentom, ki so letos zaključili triletni Slovikov multidisciplinarni program. Sledilo bo alumni srečanje, na katerem bo predaval Dimitri Waltritsch. (dr)

Odprtje novega skupnega tajništva

BUMBACA

GORICA - Predstavili knjigo o zgodovini odbojke v Furlaniji-Juljski krajini

Nekdanji prvaki za zgled

Bizzi: »Malokdo pozna zgodbo povojnega državnega reprezentanta Cepileja in druge zanimive osebnosti« - Koncert posvečajo Špacapanu

»Nekdanji odbojkarji naj bodo zgled mladim. Nekoč so odbojko igrali zgolj iz ljubezni do tega zelo lepega športa; tekmovalni plati niso dajali prednosti, niso igrali, da bi obogateli. Predvsem otroci bi se morali s športom ukvarjati zgolj za zabavo, starši pa bi jih ne smeli obremenjevati z zmagami in uspehi.« Tako pravi novinar Stefano Bizzi, ki je eden izmed štirih avtorjev knjige »Una regione sotto rete.« Publikacijo so predstavili včeraj na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Gorici, izdala pa so jo v pričakovanju na svetovno moško odbojgarsko prvenstvo, katerega tekme bodo med 25. in 27. septembrom odigrali v Trstu.

Knjiga je razdeljena na več poglavij, goriško odbojgarsko gibanje pa je raziskal in opisal Stefano Bizzi. »Opravili smo ogromno delo in spoznali veliko ljudi. Dolej o goriški odbojki je bilo zelo malo napisanega, tudi zaradi tega pa je bila priprava knjige zelo zahtevna,« je med včerajšnjo predstavitev povedal Bizzi in opozoril, da je med pisanjem knjige spoznal številne bivše odbojkarje, katerih zgodbe so zelo zanimive tudi za širšo javnost. »Malokdo pozna Giovannija Cepileja, ki je leta 1948 z italijansko reprezentanco osvojil bronasto kolajno na evropskem prvenstvu v Rimu. Njegov lik bi bilo nedvomno treba osvetliti, sploh pa je še veliko nekdanjih odbojkarjev, ki bi lahko bili za zgled mlajšim generacijam,« je poudaril Bizzi. Med predstavitev so

Mirko Špacapan leta 1988 v dresu goriške Olympie (desno), na platnici nove knjige je tudi barvna fotografija števerjarskega prvaka Loris Manija (levo)

spregovorili tudi o Mirku Špacapanu, saj bodo kot spremljevalne dogodke svetovnemu odbojgarskemu prvenstvu priredili štiri koncerte, goriški pa bo posvečeno ravno spominu preminulega političnega, družbenega in športnega delavca.

Kot je povedal deželni predsednik zveze CONI Emilio Felluga, bo v četrtek, 23. septembra, v kulturnem centru Lojze Bratuž nastopil Sandro De Palma, v torek, 21. septembra, pa bo v Pordenonu zaigral duo Genova-Dimitrov; med omenjenima koncertoma bodo zbirali prispevke za društvo za paliativno oskrbo

Mirko Špacapan-Ljubezen za vedno. Na Špacapanu so se med včerajšnjo predstavitev spomnili tudi pokrajinska odbornica za šport Sara Vito, podpredsednik pokrajinskega odbora zveze CONI Franco Tommasini in predsednik Zadrudne banke Doberdob in Sovodnje Dario Peric, ki je pozdravil v imenu deželne zveze zadrudnih bank, sicer enega izmed pokroviteljev tržaške etape svetovnega odbojgarskega prvenstva.

Knjiga »Una regione sotto rete« je na voljo v knjigarni Antonini v Gorici; zanjo je treba odšteti 20 evrov. (dr)

VEČSTOPENJSKA ŠOLA V GORICI Na vseh šolah in v vrtcih s ponedeljkom pouk

Otroci s Krminskega v novem šolskem posloju v Bračanu

Večstopenjska šola iz Gorice s slovenskim učnim jezikom sporoča, da se bo na vseh šolah in v vrtcih pouk začel v ponedeljek, 13. septembra. V vrtcih v Gorici (Ulica Brolo in Ulica Max Fabiani) in Pevmi bodo prihodi od 7.30 do 8.30, v Štandrežu od 7.45 do 8.45, v Števerjanu od 7.30 do 9. ure, v Bračanu od 7.45 do 9. ure; v prvem tednu novega šolskega leta bodo dejavnosti potekale do 12. ure brez kosila. Na vseh osnovnih šolah goriškega ravnateljstva bo pouk že od prvega dne dalje trajal od 8. do 13. ure z izjemo šole Ludvik Zorzut v Bračanu, kjer bo urnik od 7.50 do 12.50. Popoldanski pouk bo že od prvega ted-

na dalje, jutranje nadzorstvo bo zagotovljeno.

Na nižji srednji šoli Ivan Trinko se bo pouk začel v ponedeljek, 13. septembra; prvi dan pouka in v torek, 14. septembra, bo urnik od 8.15 do 12. ure, v sredo, četrtek in petek od 8.15 do 12.55 in v soboto, 18. septembra, od 8.15 do 12. ure. Od ponedeljka, 20. septembra, dalje do konca šolskega leta (11. junija 2011) bo pouk od 8.15 do 13.45, ob sobotah od 8.15 do 12. ure. Zjutraj bo šolsko poslojje odprto od 7.45 dalje in od te ure dalje bo tudi zagotovljeno varstvo. Knjige na posodo bodo učenci prejeli v šoli v prvem tednu pouka.

Opuščena stavba na goriškem letališču

GORICA - Organizacija FAI Letališče pod žarometi

Po poletnem premoru se spet začenejo dejavnosti sklada FAI - Fondo Ambiente Italiano, ki bo v prihodnjih dneh s projektom »Puntiamo i riflettori« postavil pod žaromete medijske pozornosti goriško letališče. V četrtek, 16. septembra, ob 17. uri bodo tako v dvorani državne knjižnice v Ulici Mamelj v Gorici v sodelovanju z združenjem 4° Stormo odprli razstavo ustanove Opera nazionale figli aviatori, uro kasneje na sedežu Fundacije Goriške hranilnice pa bosta novinar Carlo D'Agostino in funkcionar zavoda ENAC, ki je odgovoren za ronsko letališče, Domenico Rana spregovorila o razvojnih priložnostih in prihodnosti goriškega letališča. Ob 18.30 bodo nazadnje predstavili še knjigo »Faccio l'aviatore non il criminale«, ki jo je v spomin na svojega očeta napisal Bernardo Monti. V okviru iste pobude bo sklad FAI v ponedeljek, 27. septembra, priredil vodeni ogled goriškega letališča za šolarje; med 15.30 in 18. uro si bodo letališče lahko ogledali tudi odrasli.

NOVA GORICA - Iz Italije prošnje za sprejem v dom upokojencev

Veliko zanimanja, vendar cene niso takšne kot na prvi pogled

Ljudje, ki imajo dvojno državljanstvo, so izenačeni s slovenskimi državljani

Trenutno na sprejem v novogoriški dom upokojencev, ki ima enoto v Novi Gorici in v Podsobotinu (na fotografiji), čaka 650 oseb

FOTO K.M.

V novogoriškem domu upokojencev beležijo precej zanimanja za sprejem v oskrbo starostnikov iz Italije. Na prvi pogled so cene oskrbe pri njih tudi za polovico nižje od italijanskih, vendar to v vseh primerih ne drži.

Nenapisano pravilo - gre pravzaprav za socialni pogled, ki ga zagovarjajo v novogoriškem domu upokojencev - je, da oskrbovanci razumejo in se sporazumevajo slovensko, zato je že to eden od vidikov, ki ga je treba pretehtati, preden sprejmejo tujca. »Čisto iz človeškega vidika je najbolj korektno, da star človek, ki ga pride v drugo okolje, vsaj razume jezik, ki ga tam uporabljajo,« pojasnjuje Bernarda Pirih, vodja splošno kadrovske službe v novogoriškem domu upokojencev. Po pravilniku imajo tuji državljani možnost sprejema, a imajo slovenski državljani pred njimi prednost. »Na nas se obračajo tudi ljudje, ki imajo dvojno državljanstvo. Ti so izenačeni z našimi državljani. V tem primeru se uvrstijo v čakalno listo kot ostali. Tuji državljani pridejo na vrsto samo, če nobenega slovenskega državljanja ni v

vrsti,« dodaja sogovornica. Prošenj pa je bolj ali manj vedno nekaj sto. »Enkrat se je sicer to zgodilo. V Podsobotinu imamo primer gospe Slovenke, ki sicer nima slovenskega državljanstva, živel pa je v Gorici. To je bilo v začetku vseljevanja v novi podsobotinski dom in se je vrsta "sčistila", zato je lahko bila ta Goričanka sprejeta. Cenovno pa nismo veliko ugodnejši kot Italija,« opozarja Pirihova. Če namreč pride tuj državljan v Slovenijo v oskrbo, je samoplačnik in mora vse zdravstvene storitve, kar imajo slovenski državljani pokrito iz zdravstvene zavarovalnice, plačati sam. V tem primeru se slovenske cene hitro postavijo ob bok italijanskim, čeprav na prvi pogled zglada, da so polovico nižje. Možnost pa je, da po mednarodni konvenciji zdravstveno zavarovanje prenesejo iz Italije v Slovenijo. »Moja izkušnja je, da italijanski INPS v tem primeru zahteva, da se oseba izpiše iz stalnega bivališča v Italiji in da stalno bivališče prijavi v Sloveniji, a to ne more biti v domu upokojencev. V tem primeru izgubijo starostniki v Italiji pravico do dodatkov, ki bi bili pri

STARA GORA - Invalidna mladina

Vrabček upanja za bolnišnico

Bolnišnica za invalidno mladino v Stari Gori se že dolgo sooča s prostorsko stisko in neprimernimi prostori, ki so potrebni obnove. Taki so kar trije od štirih paviljonov, v katerih delujejo. »Gre za montažne objekte, ki so stari skoraj 40 let,« pojasnjuje Jurij Karapandža, predstojnik omenjenega oddelka šempetrske bolnišnice, ki s sodelavci že dolgo opozarja na iztrošene in neprimerne objekte. Za izgradnjo novih objektov, ki bo potekala v več fazah, se že pripravlja projektna dokumentacija, potrebnih pa bo najmanj milijon evrov.

Občutljivost do težav bolnišnice so pokazali pri dobrodelni fundaciji Vrabček upanja, ki je nastala pred letom dni. S pomočjo različnih akcij in donatorjev zbirajo sredstva za nakup potrebne opreme za bolnišnico, del pa ga namenjajo v sklad za obnovo objektov. Doslej so s pomočjo organizacij in podjetij v lokalni skupnosti uspeli zbrati skupno 30.000 evrov; z delom te vsote so že nakupili terapevtske pripomočke in drugo nujno opremo.

nas primerljivi z dodatki za nego in pomoč starejšim osebam. Če torej prenese zavarovanje, je izenačen s slovenskim državljanom,« še pojasnjuje.

Vendar zadeva ni enostavna, saj se je zaradi določenih pogojev in predpisov sploh ne da hitro urediti. Nekaj primerov zamejskih Slovencev pa v novogoriškem domu upokojencev vendarle imajo, ki so si uredili zavarovanje in spremenili bivališče, saj so izrecno želeli bivati tam. Ostane pa še možnost, da starostnik iz tujine, v tem primeru iz Italije, vse zdravstvene storitve še vedno koristi v Italiji, biva pa v slovenskem domu upokojencev, toda morajo svojci v tem primeru osebo voziti k zdravniku v Gorico, denimo, skrbeti za vsa

JURE ROBIČ

FOTO K.M.

Bolnišnici pa bo šel tudi izkupiček dobrodelne dražbe za kolesarski dres Jureta Robiča, slovenskega ekstremnega kolesarja v svetovnem merilu; Robič je letošnjega julija postal častni ambasador fundacije. Izključna cena za njegov dres, v katerem je zmagal letošnji DOS (Dirka okoli Slovenije), RAAM (Dirka čez Ameriko) in Tortour de Suisse ter drugih 16 dirk, je 200 evrov, dražba, ki se je začela v ponedeljek, pa bo trajala dva meseca; citiranje poteka na spletni strani fundacije www.vrabcekupanja.si. (km)

zdravila in sanitetni material, kar pa tudi ni preprosto. »Ko vso zadevo razložim italijanskim obiskovalcem, ki se zanimajo za sprejem pri nas, si marsikdo premisli,« dodaja sogovornica.

Trenutno na sprejem v novogoriški dom upokojencev, ki ima enoto v Novi Gorici in v Podsobotinu, čaka 650 starostnikov. Od tega pa je le okrog 20 odstotkov aktualnih prošenj, ostale so oddane »na zalogo«. Čakalna doba je različna. Ponovno zavisi od tega, od kod prihaja prosilec, pa tudi od njegovega spola. Povprečno se čaka med tremi in šestimi meseci, v nekaterih primerih tudi do enega leta ali pa le nekaj tednov.

Katja Munih

»Neodgovorno dejanje«

Predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta je sklep združenja delodajalcev kovinske industrije Federmeccanica, ki je prekinilo nacionalno delovno pogodbo iz leta 2008, ocenil kot »neodgovorno dejanje, ki lahko še poveča socialne konflikte«. »Upam, da industrialci goriške pokrajine ne bodo sprejemali odločitev, s katerimi bi lahko ogrozili odnose, ki so doslej omogočali upravljanje težav teritorija,« je povedal Gherghetta.

Menza z daljšim urnikom

Goriška občina se je odzvala na zahtevo univerzitetnih študentov, ki so izrazili potrebo po podaljšanju urnikov delovanja menze. Na podlagi sklepa, ki ga je sprejel goriški občinski odbor, bo kuhinja menze delovala do 14.30.

Dvojno odprtje v Ulici Leoni

Drevi ob 19. uri bo ponovno stekla dejavnost združenja Metropolitan, ki bo v razstavnih prostorih v Ulici Leoni 7 ob praznovanju slik in kipov Vladimira in Primoža Klanjščka z naslovom »Mlaka«. Sočasno bodo odprli tudi prvi krožek ARCI v goriški pokrajini.

Zanimanje za »voucherje«

Veliko ljudi se je na goriški občini zglasilo za »voucherje«, s katerimi bodo plačevali sodelavce, ki bodo občasno zaposleni za vrtnarska dela, vzdrževanje stavb, cest in parkov, športne, kulturne in druge prireditve ter za solidarnostno pomoč drugim občanom. Odbornik Guido Germano Pettarin pojasnjuje, da še naprej zbirajo prijave, konec meseca pa naj bi zaposlili prve sodelavce. Pri tem bodo imeli prednost ljudje, ki so vpisani v seznam brezposelnih pokrajinske urada za delo.

Županstvo odpirajo otrokom

Goriški upravitelji odpirajo županstvo otrokom. Na pobudo odborništvu za welfare si bodo občinsko sejno dvorano in razne urade lahko ogledali šolarji iz goriških šol, ki bodo na lastne oči spoznali, kako teče upravno življenje na županstvu. Šolniki lahko dobijo informacijo na tel. 0481-383200, poleg tega pa lahko pišejo na naslov le. pošte ascouladicomune@comune.gorizia.it.

Javna tribuna z ministrom

Primorske novice prireajo danes ob 14. uri v dvorani Pinta novogoriške Perle javno tribuno z naslovom »Kdaj bo zdravstvo spet zdravo?«, na kateri bodo gostili slovenskega ministra za zdravje Dorijana Marušiča. (km)

NOVA GORICA - Županov sprejem ob občinskem prazniku

S poslovilnim pridihom

Diploma Društvu za ohranjanje kulturne dediščine aleksandrink - Franc Golob zavrnil nagrado

Nocojšnji sprejem, ki ga prireja župan Mirko Brulc, pomeni enega od vrhuncev iz programa prireditev ob občinskem prazniku. Župan sicer večer pred slavnostno sejo mestnega sveta vsako leto priredi sprejem v novogoriškem gledališču, toda glede na to, da bo Brulc čez nekaj tednov župansko lentu predal svojemu nasledniku, ima tokrat sprejem tudi poslovilni pridihi. Dogodek se bo začel ob 20.30, brezplačne vstopnice, ki jih je vsako leto nekaj na voljo tudi za občane, je treba predhodno dvigniti pri blagajni gledališča. Po županovem nagovoru bodo nastopili Goriški oktet Vrtnica, Vokalna skupina Rihemberk, Vokalno-instrumentalna skupina Kresnice, Baletna skupina Glasbene šole Nova Gorica in Ana Facchini.

Na slavnostni seji mestnega sveta v veliki dvorani mestne hiše bodo jutri podeljene tudi občinske nagrade. Nagrado Franceta Bevka prejme Vida Mokrin Pauer za dolgoletni ustvarjalni opus in za izredne dosežke na literarnem področju. Nagrado mestne občine Nova Gorica bodo prejeli Rafael Cingerle za dosežke na področju inovatorstva, podjetje Štrukelj iz Šempasa za pomemben dvig prepoznavnosti in ohranjanje obrti na Goriškem in Ana Škerlovnik Štrancar za izjemno pedagoško delo. Bevkovo listino podeljujejo akademskemu slikarju Francu Golobu, ki pa je nagrado - še brez utemeljitve - zavrnil. Občina podeljuje še štiri diplome; prejmejo jih novogoriško Društvo za samopo-

moč žena z rakom dojke za vsestransko podporo operirankam, Katja Bucik za svoje delo - plesno glasbeno terapijo za osebe in otroke s posebnimi potrebami, Kulturno društvo Grgar za ohranjanje kulturne dejavnosti na območju mestne občine Nova Gorica in Društvo za ohranjanje kulturne dediščine aleksandrink iz Prvačine.

V okviru prireditev ob občinskem prazniku bo danes med 9. in 14. uro na Bevkovem trgu republiški Inštitut za varovanje zdravja predstavil program presajanja in zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb in raka na debelem črevesu in danki, ob 18. uri pa sledi prireditev ob mednarodnem dnevu gluhih. (km)

ŠEMPETER-VRTOJBA - Praznik borele Obnavljajo zaobljubo o pobratenju z Medeo

Pred 25 leti pobratenje med krajema, pred petimi leti pa med občinama

Danes se v občini Šempeter-Vrtojba začne tridnevni Praznik borele. Med dogodki, s katerimi bodo obeležili praznik, je tudi jutrišnja obnova zaobljube županov - gostitelja Dragana Valenčiča in župana Medee Alberta Bergamina -, danih pred 25 leti ob pobratenju krajev Vrtojba in Medea ter pred petimi leti ob pobratenju med občinama. Slovesnost bo jutri ob 17. uri v prostorih dvorca Coronini v Šempetru.

Sicer pa se Praznik borele začneja že danes. Dopoldan bodo pripravili glasbene in likovne delavnice za otroke, popoldan pa odbojarski turnir in razstavo utrinkov iz lanskoletne prireditve. Ob 20. uri bo na prizorišču Gas poletja, na nekdanjem mejnem prehodu Vrtojba, koncert Rock borela, na-

stopili bodo hrvaška pevka Severina in skupine MI2, Mary Rose in Instinct.

Jutrišnje dogajanje se začneja z balinarskim turnirjem, ob 10. uri se bodo na pot odpravili kolesarji v okviru akcije Slovenija kolesari, sledi test telesne pripravljenosti in podpis listine ob obletnici pobratanja z Medeo. Za vrtojbenskim združnim domom bo od 20. ure dalje zabava s plesom s skupino Megamix. Nedeljski program se bo začel ob 15. uri s sprevedom borel, ki se bo vil od okrepčevalnice Joco do prizorišča za vrtojbenskim združnim domom, sledijo tekmovanje z borelami, pokušina dobrot »vrtejbnske« kuhinje in rolade vulkanke. Ob 18. uri bo kulturni program, ki se bo zaključil z ogledom filma »Vprašte našo nono«. (km)

NOVA GORICA - Županski kandidat SLS

Matjaž Kulot noče svetlobnih panojev

»V mestni občini Nova Gorica se moremo truditi, da bomo postali močno regijsko središče,« poudarja Matjaž Kulot, kandidat Slovenske ljudske stranke (SLS) za novogoriškega župana. Da bi ta cilj dosegli, je po prepričanju kandidata treba izboljšati določena področja delovanja občine. Na predstavitvi kandidature je Kulota podprl tudi predsednik SLS, Radovan Žerjav. Oba sta poudarila velik pomen sodelovanja z goriškimi občinami na italijanski strani: tako na gospodarskem, kulturnem in športnem področju. »Predvsem pa je treba odločno podpreti slovensko manjšino na oni strani meje, tudi na ravni državne politike, ki bi morala storiti bistveno več,« dodaja Žerjav.

V novogoriški mestni občini je na gospodarskem področju treba izboljšati pogoje za obrtnike in podjetnike in preprečiti njihovo selitev v druge občine, je v volilnem programu zapisal Kulot. Prostore za njihovo dejavnost bi po mnenju kandidata kazalo urediti na zemljišču bivšega Mebla, kjer bi se moralo čim prej urediti lastništvo. Obenem bi bilo treba urediti dotrajano občinsko infrastrukturo in čim prej dokončati izgradnjo čistilne naprave. Kulot, ki ima za seboj dva mandata v mestnem svetu, daje poudarek še ureditvi težave s parkiranjem v mestu, ko-

MATJAZ KULOT

FOTO K.M.

lesarskim stezam, z mestnih ulic pa bi umaknil svetlobne panoje z neprimerno vsebino, ki vabijo v nočne lokale. »Nujno je treba urediti lastništvo med občino in podjetjem SGP,« še poudarja kandidat, ki sicer v svojem programu daje velik poudarek razvoju podeželja. Na področju zdravstva se mu zdi poglavitnega pomena združenje splošnega zdravstva in zobozdravstva. Iz poglavja lokalne samouprave poudarja potrebo po oblikovanju več volilnih okrajev. V predstavitvi svojega programa se je Kulot, ki se s politiko aktivno ukvarja od osamosvojitve Slovenije, dotaknil tudi kulture. »Nova Gorica ima vse možnosti, da postane kulturno središče za širšo okolico obeh strani meje,« je prepričan. V programu se zavzema še za problematiko mladih, mladih družin in starejših občanov ter vrtev in šol. (km)

SELCE - Drevi pred spomenikom Poklon borcem Goriške fronte

V Selcah se bodo drevi spomnili delavcev iz tržiške ladjedelnice in drugih tovarn iz Laškega, ki so se pred 67 leti zapisali v zgodovino kot Proletarska brigada, prva partizanska enota v Italiji po zlomu fašizma. Med 10. in 11. septembrom leta 1943 so se iz Selca odpravili preko Doberdoba in Dola proti Vogrskemu, kjer se je zbralo med 1.500 in 2.000 mož. To je bilo jedro italijanskega odporneškega gibanja, ki se je skupaj s slovenskimi partizani zoperstavilo okupatorju na Goriški fronti.

Borcem Proletarske brigade so se sredo poklonili pri spomeniku pred tržiško ladjedelnico, drevi pa bo tradicionalna baklada. Udeleženci se bodo zbrali ob 19.30 v v Selcah, od koder bodo korakali proti spomeniku ob cesti za Doberdob. Tu bodo spregovorili predstavniki VZPI-ANPI ter slovenskih in italijanskih krajevnih skupnosti. Do spomenika v Selcah se bodo odpravili tudi s kolesom; zbirališče bo ob 17. uri pred sedežem VZPI-ANPI v Ulici Valentinis v Trziču.

Lansko polaganje venca v Selcah

ALTRAN

GRAD KROMBERK - Koncert Dvorna glasba z replikami glasbil

Predstavil se bo kvartet Collegium Pro Musica

Večer dvorne glasbe prirejajo nocoj ob 20. uri na gradu Kromberk pri Novi Gorici. S koncertom »Sonate za štiri« se bo predstavil kvartet Collegium Pro Musica, ki ga sestavljajo Stefano Bagliano (flavta), Giovanni Pedemonte (violončelo), Diego Cantalupi (teorba) in Andrea Coen (čembalo).

Festival dvorne glasbe, ki ga prireja društvo Dramsam iz Gorice, je v starih mestnih jedrih dežele FJK in Goriške ljubiteljem stare glasbe tudi letos ponudil več kot dvajset koncertov. Kulturni dom Nova Gorica se v to zanimivo podobo vključuje z organizacijo zaključnega nastopa na gradu Kromberk. Ansambel za baročno glasbo Collegium Pro Musica sestavljajo italijanski glasbeniki, ki so specializirani za izvajanje glasbe 17. in 18. stoletja. Da je izvedba čim bolj podobna izvorni, glasbeniki igrajo na replike glasbil iz tedanjih časov. Vstopnine na koncert ni.

NADŠKOFIJA - Imenovanja Josip Caha novi župnik v Podgori

Josip Caha je novi župnik v Podgori, so včeraj sporočili z goriške nadškofije. Msgr. Mauro Belletti bo prevzel župniji v Medei in kraju Chiopris - Viscone. Alessandro Biasin bo župnik v Škocjanu ob Soči, Fulvio Marcioni je imenovan za župniškega vikarja v cerkvi sv. Ignacija na goriškem Travniku, obenem bo pri nadškofiji skrbel za duhovniške poklice in bo član ekipe, ki spremlja mladinsko pastoralo; poleg tega bo v goriškem dekanatu skrbel za katehezo odraslih oseb, ki sprašujejo po prejetju krščanskih zakramentov in nadškofov ceremoniar med mašami v stolnici.

Novi podgorski župnik Josip Caha je hrvaškega rodu; rojen je leta 1943, v duhovnika je bil posvečen leta 1970, od leta 2004 pa je bil župnijski administrator v Medei. S prihodom v Podgoro bo nekoliko razbreznel slovenskega duhovnika Karla Bolčina, ki je od leta 2006 skrbel tudi za podgorsko župnijo.

GORICA Avtomobilska gimkana pri Rdeči hiši

»Kdor rad dirka na cestah, naj pride raje dirkat na gimkano, pa bodo tudi ceste bolj varne,« je poudaril odbornik za šport Sergio Cosma na predstavitvi druge prvenstvene dirke v okviru avtomobilske gimkane (prva je bila v maju), ki bo v nedeljo, 12. septembra, na ploščadi pri Rdeči hiši. Potekala bo v organizaciji Automobile Club Gorizia, pobudnik je »Scuderia Gorizia Corse«, soorganizator pa goriška občina.

Namenjena je amaterskim pilotom, odprta bo zato prav vsem, ki bi se radi preizkusili na progi. Za udeležbo bodo odšteli 50 evrov (začetniki 30 evrov), s sabo pa morajo imeti vozniško dovoljenje, zdravniško spričevalo, izkaznico italijanskega avtomobilskega kluba ACI (kdor je nima, jo lahko naredi na kraju) in čelado, je navedel Enrico Valle iz združenja »Scuderia Gorizia Corse« in napovedal, da bodo na trgu namestili velik ekran, ki bo omogočil spremljanje dirke Formula 1.

Prijave bodo zbirali na ploščadi pri Rdeči hiši v nedeljo od 8. ure do 9.45, istočasno in do 10. ure pa bodo potekala tehnična preverjanja vozil. »Za udeležbo so primerni prav vsi avti, tudi tisti za vsakdanjo rabo,« je dodal Valle; udeležence bodo vsekakor porazdelili glede na značilnosti vozil, tekmovalca za individualne pilote v vožnji na čas in v spretnosti na označeni progi se bodo začela ob 10.15, zaključek bo predvidoma ob 16.30; sledila bosta ob 17. uri razgrnitev lestvic in ob 17.30 nagrajevanje.

Obvestilo izletnikom

Udeležence izletov Primorskega dnevnika v organizaciji agencije First&Last Minute Adriatica.net obveščamo, da bo tradicionalno srečanje izletnikov, ki so se potepali po Maroku in Islandiji, danes od 19. ure dalje v Društveni gostilni v Gabrovcu. Ob večerji in prijetnem obujanju potovalnih anekdot bo tudi zamenjava fotografskih utrinkov.

Devetakovi kratki filmi

Drevo ob 20.30 bo na turistični kmetiji Al Dialu v Moraru projekcija treh krajskih filmov mladega goriškega režiserja Marca Devetaka, ki je dokončal študij na prestižni The London Film School. Med drugim bodo odrteli njegov 21-minutni film »Zemlja gostov - La terra degli ospiti«, ki ga je posnel na Goriškem z mednarodno ekipo sošolcev in sodelavcev. Predstavil ga bo Sandro Scandolaro.

Voden ogled v Trziču

Drevo ob 18.30 bo v občinski galeriji v Trziču voden ogled razstave iz zbirke goriških Pokrajinskih muzejev iz prve polovice 20. stoletja; vodil ga bo kustos Pokrajinskih muzejev Saša Quinzi.

Kraški ovčarji v Selcah

Na prizorišče praznika Festa dell'Unità, ki poteka v Selcah, bodo nocoj ob 20.30 nastopili Kraški ovčarji; vstop je prost.

Vinogradniška prireditve

Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica in Trsničarska zadruga Vrhpolje vabita vinogradnike na razstavo grozdja, ki bo na ogled danes od 13. do 18. ure ter jutri in v nedeljo od 10. do 18. ure v Trsnici Vrhpolje. Na ogled bodo priporočene in dovoljene sorte Primorske vinorodne dežele, namizne sorte, slovenski ter številni tuji kloni ter stare lokalne sorte.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
PROVIDENTI, Travnik 34, tel. 0481-531972.

DEŽURNA LEKARNA V LOČNIKU
MADONNA DI MONTESANTO, Ul. Udine 2, tel. 0481-390170.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V TRZIČU
OBČINSKA 1, Ul. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

DEŽURNA LEKARNA V KRAJU SAN PIER D'ISONZO
VISINTIN, Ul. Matteotti 31, tel. 0481-70135.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.50 - 20.00 - 22.10 »Resident Evil: Afterlife«.

Dvorana 2: 17.30 »Shrek e vissero felici e contenti«; 20.00 - 22.00 »London River«.

Dvorana 3: 17.40 - 19.50 - 22.00 »La solitudine dei numeri primi«.

DANES V NOVI GORICI
KULTURNI DOM: 18.00 »Shrek za vedno«.

DANES V TRZIČU
KINEMAX Dvorana 1: 18.00 - 20.15 - 22.15 »The American«.

Dvorana 2: 17.30 »Shrek e vissero felici e contenti« (digital 3D); 20.00 - 22.00 »Somewhere«.

Dvorana 3: 18.00 - 20.00 - 22.10 »Resident Evil: Afterlife«.

Dvorana 4: 17.50 »The Karate Kid - La leggenda continua«; 20.20 - 22.10 »I mercenari - The expendables«.

Dvorana 5: 17.30 - 19.50 - 22.00 »La solitudine dei numeri primi«.

Izleti

SPDG organizira v nedeljo, 12. septembra, vzpon na Reisskofel (Vrhovi prijateljstva-Ziljske Alpe). Odhod bo izpred Rdeče hiše ob 6. uri z lastnimi avtomobili. Zahtevnost: pot se vije strmo in je deloma zavarovana, greben je izpostavljen. Zaradi padca temperatur v visokogorju organizatorji svetujejo primerno obutev in oblačila, zaradi zahtevnosti pa samovarovalni komplet in čelado; informacije po tel. 339-7047196 ali na boris@kinoatleje.it.

Čestitke

Včeraj je praznovala 60-letnico **STANKO FERFOLJA iz Doberdoba**. Ob čestitkah mu vse najboljše, srečno in zdravo zaželijo »člani klape« pa tudi **Kulturni dom v Gorici ter prijatelji z Goriškega, Krmina, Fortaleze, Solkana in Novogoriškega**.

Šolske vesti

GLASBENA MATICA Gorica sporoča, da so v teku potrditve in vpisi v glasbeno šolo za naslednje šolsko leto; informacije in vpis v jutranjih urah na sedežu Glasbene matice (Korzo Verdi 51, tel. 0481-531508).

SCGV EMIL KOMEL iz Gorice sprejema nove vpise in potrditve vpisov za šolsko leto 2010-11; informacije na tajništvo (tel. 0481-532163 ali 0481-547569) od 8. do 13. ure, po elektronski pošti na naslov info@emilkomel.eu ali na spletni strani www.emilkomel.eu.

NA SREDNJI ŠOLI IVANA TRINKA V GORICI se bo pouk pričel v ponedeljek, 13. septembra: prvi dan pouka in v torek, 14. septembra, bo urnik od 8.15 do 12. ure, v sredo, četrtek in petek od 8.15 do 12.55 in v soboto, 18. septembra, od 8.15 do 12. ure. Od ponedeljka, 20. septembra, dalje do konca šolskega leta (11. junija 2011) bo pouk od 8.15 do 13.45, ob sobotah od 8.15 do 12. ure. Zjutraj bo šolsko poslopje odprto od 7.45 dalje in od te ure naprej bo tudi zagotovljeno varstvo. Knjige na posodo bodo učenci dobili v šoli v prvem tednu pouka.

SLOVENSKA VEČSTOPENJSKA ŠOLA IZ GORICE obvešča, da se bo na vseh šolah in vrtcih pouk začel v ponedeljek, 13. septembra. V vrtcih v Gorici (Ulica Brolo in Ulica Max Fabiani) in Pevmi bodo prihodi od 7.30 do 8.30, v Štandrežu od 7.45 do 8.45, v Števerjanu od 7.30 do 9. ure in v Bračanu od 7.45 do 9. ure, dejavnosti v prvem tednu novega šolskega leta bodo potekale do 12. ure brez kosila. Na vseh osnovnih šolah goriškega ravateljstva bo pouk že od prvega dne dalje trajal od 8. do 13. ure z izjemo šole L. Zorzuta v Krminu, kjer bo urnik od 7.50 do 12.50. Popoldanski povratek bo stekel že od prvega dne dalje. Jutranje nadzorstvo bo zagotovljeno.

TAJNIŠTVO VEČSTOPENJSKE ŠOLE DOBERDOB sporoča, da se bo pouk v vrtcih in osnovnih šolah bo začel v ponedeljek, 13. septembra, po sledečem urniku: vrtec v Sovodnjah 7.30-12.00, vrtec v Rupi 7.40-12.00, vrtci v Doberdoba in Romjanu 7.45-12.00, osnovna šola Prežihovega Vrancea v Doberdoba 7.50-13.00, osnovna šola Petra Butkovića Domna v Sovodnjah 7.55-13.05, osnovna šola na Vrhu 8.00-13.15, osnovna šola v Romjanu 7.55-13.00; od 13. do 17. septembra v vrtcih in osnovni šoli v Romjanu ne bo kosila.

ZAČETEK POUKA NA VIŠJIH SREDNJIH ŠOLAH: ravnateljstvi izobraževalnega zavoda Cankar-Vega-Zois in izobraževalnega zavoda Gregorčič-Trubar v Gorici obveščata, da se bo pouk v šolskem letu 2010-11 začel v ponedeljek, 13. septembra. Prvi šolski dan bo trajal od 10. do 13. ure. Veroučiteljice vabijo dijake in profesorje, da se pred začetkom pouka udeležijo šolske maše, ki bo ob 9. uri v cerkvi svetega Roka v goriškem Podturnu.

POPOLDANSKI POUK MLADINSKEGA DOMA za učence osnovne šole in dijake nižje srednje šole se bo začel v sredo, 15. septembra; informacije v uradu v dopoldanskih urah po tel. 0481-546549 ali 328-3155040.

Obvestila

TRADICIONALNA BAKLADA v organizaciji združenja prostovoljnih kvodjalcev iz Doberdoba bo v soboto, 18. septembra, ob 20. uri po doberdobskih ulicah. Izkupiček bo namenjen vzdrževanju poslopja zavoda Via di Natale »Franco Gallini« v Avianu in Varstveno-delovnemu centru v Stari Gori pri Novi Gorici.

ZDRUŽENJE LOČENIH STARŠEV FJK AMPNS nudi pomoč pri reševanju problematik, povezanih z ločitvijo parov z otroki. Na svojem sedežu v večnamenskem centru v Ulici Baiamonti v Gorici prireja vsak torek med 20.30 in 22.30 srečanja, na katerih zagotavlja staršem strokovno psihološko in pravno pomoč; informacije po tel. 0481-1995591 in na www.mammepapaseparati.org ali info@mammepapaseparati.org.

KD SOVODNJE obvešča, da bo danes, 10. septembra, ob 20.30 v sovodnjem Kulturnem domu informativni sestanek za starše otroškega pevskega zbora.

MOŠKI PEVSKI ZBOR JEZERO obvešča vse člane, da bo vaja za nastop v Selcah danes, 10. septembra, ob 18. uri na sedežu društva v Doberdoba.

WORK EXPERIENCE: Ad formandum nudi možnost za pridobitev dragocenih delovnih izkušenj, ki olajšajo vstop v svet dela. Poklicni liki: sodelavec pri administrativnem vodenju kmečkih podjetij, pomožni sodelavec, tehnik za dejavnosti povezane s certifikacijo varnosti OHSAS18C01. Za informacije: www.adformandum.eu ali tel. 0481.81826. Na sedežu Ad formanduma v Kbcetru v Gorici sprejemajo prijave do 10. septembra.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da se bosta v nedeljo, 12. septembra, po občinskem ozemlju dve kolesarski dirki, zato bo med 8. in 17. uro prepoved parkiranja s prisilnim odvozom na rimo in Vrtni ulici ter na Poti v Dol. Možni bodo tudi zastoji v prometu.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bo ulica Boneti (t.i. Cesta nad jezerom) zaprta zaradi asfaltiranja v ponedeljek, 13. septembra. Ponovno odprtje je predvideno za 15. septembra.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici bo potekala lutkovna delavnica namenjena pedagogom in gledališkim ljubiteljem, ki jo bo vodila Breda Varl iz Maribora. Tečaj bo v petek, 1. oktobra, v popoldanskih urah in v soboto, 2. oktobra, cel dan; prijave in informacije vse do 15. septembra po tel. 0481-531445 in 0481-534549 (faks), info@kclbratuz.org, www.kclbratuz.org pod kategorijo »gledališče«.

KRUT obvešča člane, da v sredo, 6. oktobra, steče jesenski ciklus tradicionalne skupinske vadbe v termalnem bazenu v Gradežu: prijave in informacije v goriški pisarni na Korzu Verdi 51/int., tel. 0481-530927 v četrtek, 16. septembra, med 9.30 in 12. uro.

PILATES IN PLESNA TERAPIJA v prostorih KD Sabotin v Štmavru. Prvo informativno srečanje bo v ponedeljek, 20. septembra, ob 18. uri; informacije in prijave na tel. 349-3603796 (Nadja).

Prireditve

SLORI IN GORIŠKA POKRAJINA prireja okroglo mizo z naslovom »Narodnost danes. V kolikšni meri je narodnost funkcionalna razvoju sodobnih

družbenih skupnosti?« v četrtek, 16. septembra, ob 18. uri v dvorani pokrajinskega sveta na Korzu Italia 55 v Gorici.

KNJIGARNA UBİK na Korzu Verdi 119 v Gorici (tel. 0481-538090) ob drugi obletnici odprtja prireja niz srečanj z avtorji: danes, 10. septembra, ob 18. uri bo Alberto Custerlina predstavil svojo novo knjigo »Mano nera«. Z njim se bo pogovarjal Stefano Caso.

KNJIGARNA EDITRICE GORIZIANA prireja na notranjem dvorišču na Korzu Verdi 67 v Gorici srečanja z avtorji: danes, 10. septembra, ob 17.30 bo James C. Davis predstavil svojo knjigo »Carso. Riscatto dalla povertà«.

GORIŠKI MUZEJ iz Nove Gorice prireja predavanje etnologa Janeza Bogataja z naslovom »Ali smo za praznike prazni?« v torek, 14. septembra, ob 20. uri na gradu Kromberk.

OBČINSKI AKUSTIČNI PLAN V SOVODNJAH: občinska uprava prireja javno srečanje, na katerem bodo predstavili prve izsledke monitoraže obstoječe hrupne stopnje na teritoriju v torek, 14. septembra, ob 20.30 v spodnji dvorani zadržne banke v Sovodnjah.

Poslovni oglasi

PRODAJAM GROZDJE.
348-5856977

Mali oglasi

PRODAJAM grozdje kabernet (približno štiri kvintale). Tel. št.: 0481-485701.

PRODAM Knjige Matematika 1, Algebra e geom. anal. 1+2, Corso base verde di mat. 3+4, Il calcolo int. e Analisi num., Biologija 1 celica, Fizika in svet fiz.3, Per leggere a, b, c, d, Gramm. it. modul., Letteratura Tomo 3a, 3b, 4a, 4b. Tel. 340-0030154.

PRODAM večvrstno visoko kvalitetno oljčno olje s kislino 0,12; tel. 0481-390238.

Pogrebi

DANES V SOVODNJAH: 9.00, Anna Butkovic vd. Boschin (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

EVROPSKA UNIJA - Na zatožni klopi Francija in druge evropske države, tudi Italija

Evropski parlament zahteva ustavitev izгона Romov

Francija pa vztraja, da bo izgnala vse, ki ne spoštujejo pogojev za bivanje

STRASBOURG - Evropski parlament je včeraj v resoluciji pozval Francijo in tudi druge države članice, med njimi Italijo, naj nemudoma ustavijo izgon Romov. Evropsko komisijo, Svet EU in države članice pa poziva tudi, naj se pridružijo tej zahtevi. Parlament je kritičen tudi do poznega odziva Evropske komisije na doseganje izgone Romov.

Resolucija izpostavlja pravico vseh državljanov EU do prostega gibanja in bivanja v vsej uniji, ki jo je dovoljeno omejiti samo v točno določenih in zelo omejenih primerih. Med drugim so dovoljeni le izgoni posameznikov ob upoštevanju določenih okoliščin, kot je obnašanje posameznika. Poudarja tudi, da listina temeljnih pravic in Evropska konvencija za zaščito človekovih pravic in temeljnih svoboščin izrecno prepovedujeta množične izgone. V nasprotju z listino o temeljnih pravicah in evropsko zakonodajo je tudi jemanje prstnih odtisov izgnanih Romov.

Evropski parlament zato poziva države članice, naj spoštujejo evropsko zakonodajo in naj prenehajo izvajati politike, ki so posredno ali neposredno diskriminatorne do Romov zaradi njihove rasne oz. etnične pripadnosti. Evropsko komisijo in Svet EU pa poziva, naj nadzorujeta spoštovanje evropske zakonodaje v državah članicah in uvedeta ustrezne postopke proti državam članicam, ki kršijo pravila.

V zvezi z izgonom Romov v države Zahodnega Balkana pa resolucija poziva Evropsko komisijo, Svet EU in države članice, naj zagotovijo, da bodo ob tem upošteevane vse temeljne pravice Romov. Evropski parlament je tudi zaskrbljen zaradi odkrito diskriminatorne retorike, ki je zaznamovala razprave v zvezi z izgonom Romov. Zato obsoja vse izjave, ki manjšine in priseljence povezujejo s kriminalom in ustvarjajo stereotipe, ki so podlaga za diskriminacijo.

Parlament v resoluciji še obzvaluje pozen in omejen odziv Evropske komisije kot skrbnice evropskih pogodb na izgone Romov in poziva k hitrejšemu in učinkovitejšemu odzivu v primeru podobnih kršitev v prihodnje. Komisiji tudi predlaga, naj pripravi analizo razmer glede Romov v Franciji in drugih članicah unije, kar zadeva skladnost politik do Romov z evropsko zakonodajo.

Po mnenju parlamenta so tako

EU kot države članice odgovorne za spodbujanje integracije Romov v družbo, za kar je potreben skupen pristop na evropski ravni v obliki evropske strategije za Rome v EU. Unija in države članice bi morale tudi poskrbeti za sredstva za projekte za integracijo Romov, za uporabo teh sredstev in učinkovitost projektov.

Za resolucijo, ki so jo predlagali socialisti (S&D), liberalci (ALDE), Zeleni in druge leve skupine, je glasovalo 377 poslancev, 245 jih je bilo proti, 51 pa se jih je vzdržalo. Konservativne skupine so sicer predlagale alternativno resolucijo, ki bi se izognila kritikam Francije, a je bila poražena z 287 glasovi za in 328 vzdržanimi.

Evropski parlament je o vprašanju izгона Romov razpravljal v torek. Evropski poslanci so bili tedaj večinoma kritični do Evropske komisije zaradi njenega neukrepanja in od nje zahtevali jasen odgovor, ali je Pariz s tem kršil evropsko zakonodajo. Nekateri poslanci so po drugi strani za-

govarjali francoske oblasti in vztrajali, da se Romi nočejo integrirati v družbo.

Francoski minister za priseljevanje Eric Besson je že včeraj zavrnil zahtevo Evropskega parlamenta, naj Francija ustavi izgon Romov. Francija ni proti Romom sprejela nobenih ukrepov, njihova obravnava ni povezana z njihovo domnevno ali dejansko pripadnostjo romski skupnosti, je poudaril Besson.

Evropejci, ki bivajo na na francoskih tleh in ne spoštujejo pogojev za bivanje, bodo poslani v njihove države izvora bodisi prostovoljno ali pod prisilo, je izjavil Besson, kot so sporočili z njegovega ministrstva v Parizu.

Besson je tudi kritiziral "vse številčnejše laži in karikaturno prikazovanje", ki so po njegovem pripeljali do sprejetja resolucije v Evropskem parlamentu. Francija želi zgolj preprečiti povečanje števila nezakonitih naselij, je poudaril. (STA)

Eric Besson

ANSA

RUSIJA - Teror Več mrtvih v eksploziji v Vladikavkazu

MOSKVA - V eksploziji avtomobila bombe blizu osrednje tržnice v Vladikavkazu na nemirnem ruskem Kavkazu je bilo včeraj ubitih najmanj 17 ljudi, več kot 130 ljudi pa je ranjenih, so sporočile ruske oblasti. Odgovornosti za napad za zdaj ni prevzel še nihče. Ruska varnostna služba FSB je sporočila, da so zaradi suma vpletenosti v napad prijeli tri osumljence.

Policija je po eksploziji zaprla območje, na kraj dogodka pa so prihitali reševalci. Na tržnico je prispel tudi severnoosetjski voditelj Tajmuraz Mamsurov. Po ogledu prizorišča je povedal, da je bilo v avtomobilu, ki je eksplodiral, truplo brez glave, kar verjetno pomeni, da je bomba sprožil samomorilski napadalec. Bomba je bila narejena iz desetih kilogramov razstreliva, napolnjena pa je bila s kovinskimi delci. Rusko tožilstvo je uvedlo preiskavo zaradi »terorističnega dejanja«. (STA)

KUBA - Priznanje revolucionarnega vodja Castro: Kubanski model ne deluje

HAVANA - Legendarni kubanski revolucionarni voditelj Fidel Castro je v pogovoru z ameriškim novinarjem izrazil obžalovanje zaradi dejanj, ki so leta 1962 privedla do raketne krize med Sovjetsko zvezo in ZDA.

Na vprašanje novinarja revije The Atlantic Jeffreyja Goldberga, zakaj je takrat svetoval Sovjetski zvezi, naj napadejo ZDA, je Castro odgovoril: "Potem ko sem videl, kar sem videl, in če bi vedel, kar vem zdaj, se ni izplačalo."

84-letni Castro je tudi izrazil zaskrbljenost, da bi razkazovanje moči zaradi iranskega jedrskega programa lahko ušlo izpod nadzora. "Ljudje mislijo, da se lahko nadzorujejo, a (ameriški predsednik Barack) Obama bi lahko pretiraval in postopno stopnjevanje bi lahko postalo jedrska vojna," je opozoril.

Castro je tudi priznal, da kubanski gospodarski model ne deluje. "Kubanski model več ne deluje niti za

FIDEL CASTRO

ANSA

nas," je odgovoril na vprašanje, ali se kubanski gospodarski model še splača izvažati v tujino, povzemajo tuje tiskovne agencije.

Castro, ki je pred štirimi leti zaradi bolezni oblast prepustil mlajšemu bratu Raulu, se po dolgotrajni odsotnosti v zadnjih tednih pogosteje pojavlja v javnosti. Med drugim je prvič, odkar je zbolel, nagovoril kubanski parlament in nastopil na prostem pred tisoči študentov univerze v Havani. (STA)

Sporni Sarrazin odhaja iz nemške centralne banke

BERLIN - Član upravnega odbora nemške centralne banke Thilo Sarrazin, ki je javnost razburil s spornimi izjavami o Judih in priseljenicah iz muslimanskih držav, je pristal na odstop, so včeraj sporočili iz nemške Bundesbank. S Sarrazinom so dosegli dogovor, da bo odstopil konec septembra, poročila nemška tiskovna agencija dpa.

Sarrazin, ki je član levosredinskih socialdemokratov SPD, je v zadnjih dneh sprožil vročo razpravo v Nemčiji, ko je v svoji novi knjigi okrivil islam za slabo integracijo muslimanov. Javnost je razburil tudi z izjavo, da imajo vsi Judi določen gen, ki jih ločuje od drugih ljudi. Dejal je tudi, da se muslimanski priseljenci v Evropi niso pripravljali ali sposobni integrirati v zahodno družbo.

Nemški politiki in predstavniki priseljenjskih skupnosti in številni drugi so njegove izjave označili kot rasistične in antisemitske. K njegovi razrešitvi sta sicer pozvala tudi nemški predsednik Christian Wulff in kanclerka Angela Merkel. Izvršni odbor SPD pa je tudi že sprožil postopek za njegovo izključitev iz stranke.

Iran naj bi izpustil enega od treh zaprtih Američanov

TEHERAN - Dobro leto dni po prijetju namerava Iran izpustiti enega od treh Američanov, ki so jih julija lani zaprli zaradi nezakonitega vstopa na iransko ozemlje, so včeraj sporočili uradni viri v Teheranu. Iransko ministrstvo za kulturo je namreč novinarje povabilo, naj bodo v soboto navzoči ob izpustitvi v enem od hotelov v Teheranu. Iranske oblasti so trojico Američanov - Sarah Shourd, Shane Bauer in Josh Fattal - prijeli 31. julija lani na goratem ozemlju med Irakom in Iranom, ko so med pešačenjem zašli na iransko ozemlje.

Iransko ministrstvo za kulturo je novinarje obvestilo, naj pridejo v soboto v hotel Estaghal v Teheranu, da bodo pričali izpustitvi enega od zaprtih ameriških državljanov. Katerega od trojice Američanov naj bi izpustili, iranske oblasti niso navedle, opazovalci pa pričakujejo, da bo to 31-letna Sarah Shourd, ki naj bi imela resne zdravstvene težave, še poročila dpa.

Iranske oblasti so Američane obtožile voहनjenja, vendar se ti očitki doslej niso potrdili. Uradno so obtoženi nezakonitega vstopa v državo. Teheran je v začetku avgusta zavrnil poziv ameriškega predsednika Baracka Obame, naj izpustijo trojico Američanov. (STA)

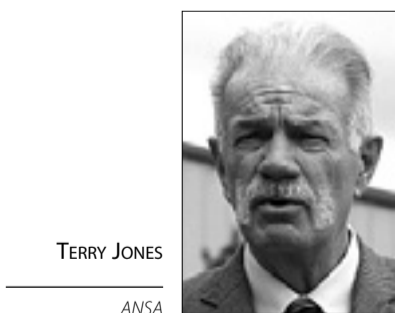
ZDA - Ob jutrišnji deveti obletnici terorističnih napadov na New York in Washington

Tudi Obama odločno proti napovedanemu sežigu Koranov

Pastor Jones izrazil pripravljenost, da upošteva pozive oblasti

WASHINGTON - Svoj glas proti napovedanemu sežigu Koranov na obletnico terorističnih napadov 11. septembra je včeraj prvič dodal tudi ameriški predsednik Barack Obama. V pogovoru za oddajo Good Morning America ameriške televizije ABC je Obama ocenil, da bi moral pastor Terry Jones prisluhnti "boljšim angelom" in se odpovedati načrtom za sežig Koranov. To, kar predlaga Jones, je po besedah Obame "povsem v nasprotju" z ameriški vrednotami. "Ta država je bila zgrajena na ideji svobode in verske strpnosti," je poudaril predsednik ZDA.

A glede pozivov predstavnikov držav, kot so Indija, Afganistan in Pakistan, naj ameriška vlada sežig prepreči, je Obama dejal, da so njegove roke zvezane z ameriško ustavo. "Smo vlada zakonov. In zato moramo spoštovati te zakone. Kot jaz razumem, je mogoče Jonesa kaznovati za javni sežig. A to je tudi vsa razsežnost zakonov, ki nam je na voljo," je dejal Obama. Kot je sicer priznal, je žalostno, da lahko nek nepomemben pastor, katerega cerkev ima

TERRY JONES

ANSA

manj kot 50 članov, sproži takšno globalno polemiko.

Obama tudi skrbi nevarnost, ki jo Jonesov "trik" pomeni za "naše mlade moške in ženske v uniformah, ki so v Iraku, ki so v Afganistanu". Sežig bo po mnenju predsednika zgolj koristil teroristični mreži Al Kaida in prispeval k temu, da se bo še več ljudi pripravljanih "razstreliti v ameriških ali evropskih mestih".

Medtem se je včeraj znova oglasil tudi sam pastor Jones - pastor samooklicane krščanske cerkve v Gainesvilleu na Floridi - in dejal, da bi za soboto napovedan

sežig Koranov verjetno odpovedal, če bi ga za to prosila Obamova administracija. Kot je za USA Today povedal Jones, Bela hiša, Pentagon ali State Department znatno niso navezali stika z njim. Če bi ga, bi po njegovih besedah "zagotovo znova premislili" o vsej zadevi. "To počnemo sedaj. Mislim, da njihov klic ni nekaj, kar bi ignorirali," je dejal.

Obamova administracija je sicer po napovedi sežiga Koranov najprej poslala v ogenj poveljnika ameriških sil v Afganistanu, generala Davida Petraeusa, ki je opozoril, da bo sežiganje muslimanskih svetih knjig ogrozilo ameriške enote v tujini. Na Petraeusa se je nato sklicevala že vrsta ameriških politikov, ki so načrtovano dejanje ostro obsodili.

Med tujimi politikmi, ki so napovedan sežig obsodili in Washington pozvali k ukrepanju, sta bila med drugim notranja ministra Indije Palaniappan Chidambaram in Pakistana Rehman Malik. Slednji je celo pozval Interpol, naj posreduje pri ameriških pravosodnih organih in doseže, da bodo sežig preprečili.

Pakistanski predsednik Asif Ali Zardari je medtem menil, da "mora imeti vsak, ki samo pomisli na tako podlo dejanje, okužene misli in bolano dušo". "To bo razvnelo čustva muslimanov po vsem svetu in nepopravljivo škodilo medverski harmoniji in svetovnemu miru," je še dejal ter tudi on pozval k ustavitvi tega "brezčutnega in nezaslišanega dejanja". Več tisoč Afganistanc pa je medtem včeraj severno od afganistanske prestolnice Kabul že protestiralo proti napovedanemu sežigu.

Obama se sicer glede tega vprašanja doslej ni oglašal tudi zato, ker ima precej težav z lastno identiteto pri ameriških državljanih. Ankete kažejo, da jih sedaj skoraj 20 odstotkov misli, da je musliman. Številka je narasla potem, ko je avgusta povedal, da ima vsaka verska skupnost v ZDA pravico do izražanja svoje vere.

Tudi mlačen odziv na izraze nestrpnosti proti muslimanom zaradi načrtovane gradnje islamskega centra in mošeje dve ulici daleč od Svetovnega trgovinskega centra v New Yorku, je bil dovolj za vnašanje zmede v glave določenih Američa-

nov. Obama se sicer že od volilne kampanje leta 2008 sooča z neutemeljenimi obtožbami, da ni "pravi" državljan, ker naj bi bil rojen na tujem, menda v Afriki.

Za razliko od njegovega tedanjega republikanskega nasprotnika, senatorja Johna McCaina, pri Obami težav s tem sicer ni. McCain je bil namreč rojen v Panami. Vendar v območju prekopa, ki je bilo takrat pod vojaško upravo in tehnično ameriško ozemlje. Kljub temu McCain nihče ne obtožuje, da bi bil nezakoniti priseljenc z juga.

Čas bo pokazal, ali gre pri sedanjih zapletih z muslimani le za predvolilno napihovanje pred kongresnimi volitvami 2. novembra, ali za izraz globljih težav znotraj ameriške družbe. Do takrat pa ima pastor Jones priložnost, da uniči dolgoletna prizadevanja ameriške vlade za izboljšanje podozrevanja ZDA v muslimanskem svetu. State Department je v sredo diplomatskim predstavništvom po svetu že ukazal postopne varnostne ukrepe zaradi pričakovanih demonstracij in nasilja, če bo pastor v soboto uresničil svojo napoved. (STA)

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

KOŠARKA - Svetovno prvenstvo v Turčiji

V polfinalu tudi ZDA in Litva

»PRI SAVOTU«

Le deset gostov je zdržalo na svojih mestih

Slovenska zastava z napisom Trst, ki je v Istanbulu prinašala srečo, je v sredo v priljubljenem openskem lokalno izgubila »magično« moč. Le deset gledalcev je zdržalo na svojih mestih vse štiri četrtine tekne med Slovenijo in Turčijo, večina pa je so bo zapustila že pred zadnjim delom – najbrž zato, ker je bila razočarana zaradi poteka tekne ali pa osupla zaradi edinstvene predstave Turkov.

»Ali ne bi raje prodajal kebab v Trstu?« je šaljivo vzkliknil navijač iz prve vrste ob poslednji turški trojki v prvi četrtini. Na stoliščih pred televizorjem je v sredo »pri Savotu« sedelo do konca druge četrtine približno 30 gledalcev: med njimi so bili košarkarica in dva košarkarja, sicer pa plezalci, plezalci, odbojkarji, namiznoteniški igralci, nogometaši in drugi... Četrtno srečanje je spremljalo tudi nekaj deklet, med njimi je bila tudi Nina, 19 let, ki si je zmago Slovenije v osmini finala ogledala v živo. V Istanbulu, kjer je preživela tri dni, je spoznala tudi gostinca, ki je bil po rodu Slovenec: »Upravljal je majhen lokal, kjer je visela slovenska zastava. Že večkrat je obiskal Slovenijo, saj je njegova mama Mariborčanka. Ko se je Slovenija uvrstila v četrtfinale, mu je bilo nekoliko žal, da se bo srečala ravno s Turčijo,« je razlagala Nina.

Nizanje košev Turkov, ki so se od časa do časa dobesedno poigravali s slovenskimi košarkarji, je gledalce utišalo: vzklikov in komentarjev je bilo že po prvih dvajsetih minutah vse manj. Upanje, da bo v drugem delu prišlo do preobrata, je namreč med gledalci počasi pojenjalo. »Turki igrajo boljše! S takim ritmom bi jih težko zaustavili celo Američani,« je povedal Mitja, 37 let, ki ni bil zadovoljen s sojenjem. Doča, 42 in Marko, 41, sta po prvem polčasu težko verjela v kakršenkoli preobrat, kanček upanja je gojil le Štefan, 20 let.

Ob začetku tretje četrtine je pred televizorjem stalo še 23 gledalcev, zadnji del pa jih je spremljalo le 14. Srečanje, ki se je tudi v drugem delu nadaljevalo z enakim ritmom in prevlado domačinov, je postajalo vse manj zanimivo. Namesto navijanja so se po sobi razlegli pogovori, tudi z nekošarkarsko vsebino. Hudomušno reakcijo je sprožil le posnetek predsednika Danila Türka, češ da njegov priimek na takem srečanju ni ravnajboljša popotnica za slovenske košarkarje...

Ob porazu so nekateri takoj odšli, drugi pa so še nekaj časi sedeli na svojih mestih. Gledalce je bolj kot poraz presenetila premoč domačih košarkarjev: »Mislim sem, da bodo slovenski košarkarji pokazali kaj več, čeprav je bila Turčija očitno v prednosti: igra doma in je svojo premoč dokazala že v prvem delu prvenstva,« je dejal Devan, 21 let. Niko, 19, eden izmed treh košarkarjev, pa je ugotavljal, da so bili Turki fizično močnejši, Slovenija pa je bila brez Lorbeka in Smodiša brez pravega orožja. Oliverja, 22 let, poraz ni presunil, saj navija za Srbijo in je bil v sredo posebno zadovoljen, Marko, 41, pa je bil jassen in kratek: »Kot se je začelo, tako se je tudi končalo.« (V.S.)

ISTANBUL - Po Turčiji in Srbiji sta se v polfinale svetovnega košarkarskega prvenstva v Turčiji uvrstile še reprezentanci ZDA in Litve.

Košarkarji ZDA so na predzadnji stopnički do finala premagali Rusijo, ki se je v prvem polčasu dobro upirali. V 15. minuti je celo vodila s 35:30, a so ZDA nato naredile delni izid 12:0 in prevzele vajo v svoje roke.

Litva, ki je v Turčijo pripotovala s povsem prenovljenim in pomlajeno zasedbo, je popolnoma deklarirala Argentino.

ZDA - Rusija 89:79 (25:25, 44:39, 70:56)
ZDA: Billups, 15 (1:2), Durant 33 (8:9), Rose 6 (2:4), Westbrook 12 (2:2), Iguodala 6 (2:3), Curry 2 (2:2), Gordon 6, Odom 6 (2:3), Chandler 3 (1:2).

RUSIJA: Voroncevič 14 (4:4), Bikov 17 (3:3), Fridzon 2, Kaun 4, Žukanenko 4, Ponkrašov 3 (3:6), Monja 5 (2:2), Kvostov 8, Voronov 9 (1:3), Mozgov 13 (1:2).

Prosti meti: ZDA 21:28, Rusija 14:20. Met za dve točki: ZDA 19:42, Rusija 22:43. Met za tri točke: ZDA 10:26 (Billups 4, Durant 3, Gordon 2, Westbrook), Rusija 7:21 (Voroncevič 2, Bikov 2, Kvostov 2, Monja).

Litva - Argentina 104:85 (28:18, 50:30, 85:53)

LITVA: Kalnietis 12 (2:2), Maciulis 12 (3:5), Pocius 16 (2:2), Delininkaitis 16 (6:8), Jasaitis 19 (3:4), Kleiza 17 (2:2), Janekunas 12.

ARGENTINA: Scola 13 (3:4), Prigioni 7 (2:2), Oberto 4, J. Gutierrez 4 (2:2), Cequeira 6 (2:2), Delfino 25 (6:6), Quinteros 6 (2:2), L. Gutierrez 7, Mata 2 (2:2), Jassen 11 (4:7).

Prosti meti: Litva 18:23, Argentina 23:27. Met za dve točki: Litva 25:45, Argentina 25:45. Met za tri točke: Litva 12:24 (Jasaitis 4, Kalnietis 2, Delininkaitis 2, Pocius 2, Maciulis, Kleiza), Argentina 4:21 (Prigioni, Delfino, Quinteros, Jassen).

DANES - od 5. do 8. mesta: Slovenija - Španija (17.00), Rusija - Argentina (20.00).

JUTRI - za 7. mesto: 14.00; polfinale: ZDA - Litva (18.00) in Srbija - Turčija (20.30)

Kevin Durant (ZDA) je Rusiji nasul kar 33 točk

ANSA

BOGDAN TANJEVIČ

»Normalno, scudetto!«

Zdajšnji selektor Turčije, 63-letni Bogdan Tanjevič, je bil od leta 1986 do leta 1994 trener tržaškega Stefanela. V svojem prvem »tržaškem« intervjuju je na vprašanje, kateri cilj si je postavil v Trstu, osupnil novinarje z odgovorom: »Normalno, scudetto!« Moštvo je tedaj igralo v A2-ligi in je ob koncu sezone celo izpadlo v B1-ligo, vendar je Tanjevič trmasto vztrajal na svojem mestu, se v treh sezonah povzpela v A1-ligo, v njej pa v sezoni 1993/1994 dosegel za tržaški klub zgodovinsko 3. mesto. Takšen je pač Tanjevič, tvorec številnih čudežev, začeni s tistim iz leta 1979, ko je z Bosno osvojil evroligo, ki se je tedaj še imenovala pokal prvakov. Zato ne bi bilo čudno, če bi se »njegov« Turčija na letošnjem svetovnem prvenstvu, po prvi zgodovinski uvrstitvi v polfinale, zavihtela celo na sam vrh. Če bo še naprej igrala tako kot je igrala proti Sloveniji, je to prav možno. Zagotovo bi Tanjevič zdaj na vprašanje, kaj pričakuje od nadaljevanje prvenstva odgovoril: »Normalno, naslov«, ne pa »cilj smo z uvrstitvijo v četrtfinale že dosegli, zdaj je pritisk na strani nasprotnikov, ne pa na naši,« kot so se glasile izjave iz slovenskega tabora pred dvobojem z gostitelji. Je morda prav zaradi tega Sloveniji tako hudo spodrsnilo? (ak)

ODBOJKA - Čez dobra dva tedna svetovno prvenstvo tudi v Trstu

»Nemčija lahko presenetiti«

Nepričakovana izjave argentinskega trenerja Poljske Daniela Castellanija - Pjotr Gruszka po več letih spet v Trstu

Daniel Castellani je bil tudi igralec. Leta 1982 je z Argentino na SP osvojil bronasto kolajno

»Nemčija je plavajoča mina svetovnega prvenstva,« je nekoliko presenetljivo izjavo selektorja poljske odbojarske reprezentance Argentince Daniela Castellanija. Poljska in Nemčija bosta skupaj s Srbijo in Kanado čez dobra dva tedna (od 25. do 27. tega meseca) protagonisti kvalifikacijske skupine SP v Trstu, doslej pa je veljalo prepričanje, da se bosta prvo mesto v skupini (v naslednjo fazo napredujejo sicer tri ekipe) potegovali le Poljaki in

Srbi. »Favorita za naslov sta Brazilija in Rusija, vendar pričakujem zelo izenačeno prvenstvo, presenetiti pa lahko predvsem Nemčija,« je dejal trener Poljakov, sicer aktualnih evropskih prvakov. Čeprav še vedno vadi z reprezentanco, vse kaže, da v poljski vrsti v Trstu ne bo dolgoletnega zastavonoša Swiderskija, bodo pa lahko tukajšnji ljubitelji odbojke spremljali nastope Petra Gruske, ki je bil pred leti član tržaškega Adriavolleyja v A2-ligi.

Us open: Švicarja Federerja proti Švedu Söderlingu ni ustavil niti nadležni veter

NEW YORK - Favorizirane teniške igralke in igralci so z odliko opravili svoje četrtfinalne nastope na letošnjem zadnjem turnirju za grand slam v New Yorku. V ženski konkurenci sta se v polfinale uvrstili Danka Caroline Wozniacki in Rusinja Vera Zvonareva, v moški pa Srb Novak Đoković in Švicar Roger Federer. Sedmopostavljena Zvonareva je ukanila Estonko Kaio Kanepi s 6:3 in 7:5, Caroline Wozniacki, prva nosilka turnirja z nagradnim skladom 22,6 milijona ameriških zelencev, pa Slovačkinjo Dominiko Cibulkovo s 6:2 in 7:5. Bolj negotovni obračuni so se obetali v moški konkurenci, predvsem veliko medijske pozornosti je požel obračun med Federerjem in Švedom Robinom Söderlingom, na koncu pa je zmagovalac 16 turnirjev za grand slam, kar doslej ni uspelo še nobenemu teniškem igralcu na svetu, in drugi nosilec turnirja slavil s 6:4, 6:4 in 7:5. Še bolj prepričljiv je bil Đoković, Francoza Gaela Monfilsa je po treh nizih ukanil s 7:6 (2), 6:1 in 6:2. Federerju in Söderlingu vremenske razmere niso bile naklonjene, v vetrovni razmerah na osrednjem igrišču Arthur Ashe pa se je bolje znašel 29-letni igralec iz dežele sira in čokolade. Federer je navkljub nadležnemu vetru imel visok odstotek začetnega udarca (64 odstotkov), dosegel pa je tudi 36 »winnerjev«, kar 20 več od Söderlinga.

»Razmere za igro so bile zares zahtevne, a v moji karieri sem začetnemu udarcu vselej namenjal veliko pozornost. Lahko bi me zbudili ob dveh ali štirih urah zjutraj pa bi brez nerganja odšel na igrišče in odserviral svoje,« je visok odstotek začetnih udarcev na dvoboju proti Skandinavcu komentiral Federer, ki ga v polfinalu čaka močan in kakovosten tekmelec. Federer in Đoković sta doslej odigrala 15 dvobojev, od tega jih je deset dobil Švicar.

V noči na danes sta bila na sporedu še dva moška četrtfinalna dvoboja: Nadal (Špa/1) - Verdasco (Špa/8) in Wawrinka (Švi/25) - Južni (Rus/12).

NOGOMET

Bodo res odpravili podaljške?

ZÜRICH - Mednarodna nogometna zveza Fifa resno razmišlja, da bi na naslednjem svetovnem prvenstvu v Braziliji leta 2014 ukinila podaljške, kar zagovarja tudi predsednik zveze Sepp Blatter. Prvi mož Fife se je zavzel, da bi po morebitnem neodločenem izidu v tekmah na izpadanje takoj začeli izvajati 11-metrovke, druga možnost pa je, da bi oživel pravilo »zlati gol«, ki je bil v veljavi na dveh svetovnih prvenstvih - v Franciji leta 1998 ter v Južni Koreji in na Japonskem leta 2002.

»Z odpravo podaljškov bi vse nastopajoče ekipe prisilili k bolj napadalni igri. Na letošnjem svetovnem prvenstvu v Južnoafriški republiki so številne izbrane vrste z zaprtro igro skušale doseči ugoden izid, zato so bile nekatere tekme prav nezanimive in dolgočasne,« je v zvezi s tem dejal Blatter.

O morebitnih novostih v nogometni igri bosta razpravljali tehnična in razvojna komisija pri Fifi, ki se bosta sestali 18. oktobra, svoje končne sklepe pa bodo nato predstavili članom izvršnega odbora Fife na zasedanju, ki bo 28. in 29. oktobra v Zürichu.

PROVOKATOR - Pred operacijo na kolenu se je kontroverzni Mario Balotelli pojavil na oknu bolnišnice in pred novinarji in v brk nekdanjim Interjevimi navijačem zapel Milanovo himno. Operacija je uspeša, okreval bo v šestih do osmih tednih.

TRENERJI - Dva reprezentančna nogometna selektorja sta izgubila svoj položaj. Portugalska zveza je ozaradi slabih rezultatov na kvalifikacijah za EO odstavila Carlosa Queiroza, selektor Walesa John Toshack pa je odstopil.

VUELTA - V 12. etapi, ki je ustrezala sprinterjem, je Britanec Mark Cavendish v šprintu glavine končno dočkal svojo prvo posamično zmago. Rdečo majico je zadržal Španec Igor Anton

PO FJK - Brazilec Carlos Alexandre Manarelli (Marchiol) je zmagovalac 2. etape od Crodroipa do Pordenona. V cilj je privozil sam, zdaj pa skupno vidi s 43 sekundami prednosti pred Italijanom Battagliom (Zalf Fior).

VATERPOLO - Italija in Hrvaška sta se uvrstili v finale EP v Zagrebu. Italija je, zlasti po zaslugi odličnega vratarja Tempestija premagala Madžarsko z 10:8, Hrvati pa so odpravili Srbijo z 10:9.

TENIS - Pogovor s Paolo Cigui, ki je prvič osvojila mednarodni turnir ITF

»Igram umirjeno in najboljši tenis doslej«

Po zmagi je z mislimi že usmerjena v naslednje nastope - Kako je premagala lansko krizo

Ko je zmagala nepričakovano, je vedno slajša. Tako meni tudi teniška igralka Paola Cigui, ki je svoji prvi dobri nastopov in posamičnih zmag dodala še eno lovoriko. V soboto je prvič osvojila mednarodni turnir ITF. V Bassanu del Grappa je po prepričljivem nastopu zasluženoma osvojila »desetko« (turnirji z nagradnim skladom 10.000 dolarjev) in se tako okitila s športnim uspehom, ki ga doslej ni dosegla še nobena slovenska igralka iz Italije. Letos je Ciguijeva nastopila že na dveh finalnih tekmah turnirjev z nagradnim skladom 10.000 dolarjev. Vendar, kot pravi rek, v tretje gre rado.

Se je s prvo zmago izpolnila tudi skrita želja?

Zmaga me zelo veseli, saj je bila nepričakovana. Odigrala sem zelo dobre tekme proti kakovostnim igralkam, zato sem na splošno zelo zadovoljna. Predvsem tik pred koncem srečanja so me obličili zelo prijetni občutki.

Si zmago proslavila?

Ne veliko. Doma sem nazdravila, zdaj pa je že vse po starem. Misli so že usmerjene v naslednje nastope (Paola bo od jutri dalje nastopala v Zagrebu). Izredno sem bila vesela v nedeljo, dan po zmagi, ampak je po enem dnevu navdušenje minilo.

Je zmaga vlila dodatno motivacijo?

Samozavest se je povečala. Premagala sem kakovostne igralko, med temi Rusinjo Shamayko (453. WTA, leta 2008 197.) in Barbieri (459.) ter finalistko, Avstrijko Schiechtel, ki zaseda trenutno 343. mesto, vendar bi po znanju sodila tudi med boljše igralko. Skratka: ker so se na turnirju zbrale kakovostne igralko, mi je zmaga vlila veliko samozavesti.

Nagradni sklad je bil 10.000 dolarjev. Koliko si jih zaslužila z zmago?

1.100.

Lani oktobra si odločila, da boš ob igranju tudi študirala. Kako usklajuješ študij s tenisom?

Dobro, s tem da včasih treniram nekoliko manj zaradi predavanj in izpitov.

Si iz izbiri zadovoljna?

Sem. Ko sem še obiskovala višjo srednjo šolo, sem bila vedno vajena takega ritma, tako da mi je uspelo študi-

Paola Cigui je na svetovni jakostni lestvici WTA ta teden na 580. mestu. Najvišje mesto je zasedala avgusta lani, ko je bila na 406. mestu. Do konca letošnje sezone želi teniška igralka Gaje doseči mesto boljše od 400.: »No, da bi bila prva številka trojka,« pojasnjuje 21-letnica

KROMA

rati in trenirati. S tira me je bolj spravila prejšnja sezona, ko sem bila cel dan prosta in sem izključno trenirala. Vse je bilo težje predvsem takrat, ko nisem zmagovala. Zdaj pa nasprotno sem bolj umirjena in večkrat nepričakovano igram zelo dobro. Menim, da na zadnjih turnirjih igram najboljši tenis doslej.

Je torej s psihološkega in tehničnega vidika letošnja sezona boljša kot prejšnja, ko si trenirala veliko več?

Tako je. Zdaj igram res dobro. Precej sem izboljšala tudi igro na mreži. Lani in predlani mi je na mreži zmanjkalo malo športne inteligence, kot pravi moj trener, zdaj pa po tolikih izkušnjah, se znajdem in odigram dobro.

Povedala si, da treniraš nekoliko manj. Kaj to pomeni?

Treniram vsak dan, le po turnirjih si vzamem prost dan. Lani sem trenirala povprečno pet ur, zdaj pa povprečno dve: vsekakor včasih lahko kaj manj, včasih pa več. Poleti treniram vsak dan in dvakrat tedensko tudi atletiko.

Je tačas tenis na prvem mestu ali sta tenis in študij na isti ravni?

Sta na isti ravni... mogoče je tenis nekoliko bolj v ospredju.

Kljub tej izbiri, da ob tenisu študiraš, si nastopila letos na 20 turnirjih...

Nastopam že celo poletje, le junija sem morda nastopala nekoliko manj, ker sem imela izpite.

V nasprotju z lani pa nastopaš letos večinoma na »desetkah«, torej na nižjih kakovostnih turnirjih.

Ker sem na skupni jakostni lestvici WTA na nižjem mestu kot lani, na turnirjih z višjim nagradnim skladom ne morem nastopiti oziroma moram šele skozi kvalifikacije. Na začetku sezone so sicer tudi turnirji z nižjim skladom na visoki kakovostni ravni, med sezono pa se zaradi vse večjega števila turnirjev boljše igralko razpršijo.

Kako pa ocenjuješ letošnje nastope na poletnih turnirjih?

Zelo dobro. Pozitivna pa je tudi uvrstitev na svetovni jakostni lestvici.

Kaj želiš doseči do konca sezone?

Do oktobra, ko se zaključijo sezona, želim osvojiti mesto pod 400. Zdaj sem na 580. mestu, vendar morajo lestvico še ažurirati.

Je cilj dosegljiv?

To je cilj, ne vem pa, če ga bom izpolnila.

Kaj pa, če cilj ne bo izpolnjen?

Ne vem, kaj bo. Počakajmo oktober.

Zaradi zapletov se še ne ve, kako se je zaključilo minulo ligaško tekmovanje. Ali je tačas kaj novosti v zvezi s srečanji, ki jih morajo še odigrati? Bo ženska ekipa Gaje nastopala v A2-ligi ali v B-ligi?

Še čakamo na odločitev zveze. Ničesar še ne vemo.

Boš naslednje leto igrala tudi prvenstvo?

Bomo videli, mislim, da bom.

Veronika Sossa

Ruzzier v Nemčiji najbolj prispeval k 5. mestu Atletskega kluba Koper na 36. Intercityju

Hitrohodci Atletskega kluba Koper v postavi Fabio Ruzzier, Vladimir Veršac in Peter Rondaj so na 36. trofeji Intercity v nemškem Marienbergu (Dresden) priborili mestu na Obali ekipno 4. mesto ex aequo z Barcelono.

Na Intercityju nastopajo predstavniki šestih mest, to je Rima, Bergamo, Barcelone, Freiburga, Dresdna in Koper, vsaka ekipa šteje najmanj tri tekmovalce, končni vrstni red pa je seštevek najboljših uvrstitev posameznikov. Na tekmovanju - 10 km na stezi - je nastopilo 25 atletov (nekateri zunanji konkurence), zmagal pa je Italijan Defendenti (Bergamo v času 44,35 minute. Lonjerc Ruzzier je zasedel 6. mesto (49,57) Veršac je bil 9., Rondaj pa 18. Ekipno je zmagal Bergamo pred Rimom in Dresdnom.

KOŠARKA - Danes v Gorici finale turnirja K2sport Mark v priredbi ŠZ Dom

V finalu Ajdovščina in Romans

Goriški deželni tretjeligaš v polfinalu ugnal Jadran po podaljških - Ajdovščina je v drugem polčasu strla odpor goriške Ardite

Ajdovščina in Romans sta finalistata letošnje, že 17. košarkarske trofeje K2sport Mark, ki jo v sodelovanju z deželo v telovadnici goriškega Kulturnega doma prireja ŠZ Dom.

Deželni tretjeligaš Romans, ki lahko računa na odlične posameznike (Bevitori, Carcich, Cabas, Ilič) je v večerni tekmi presenetil jadrancove in zmagal po podaljških. Tekma je bila zelo dopadljiva, ritem je bil zelo visok, pri jadrancovih, ki zelo intenzivno trenirajo, pa se je morda na koncu tekme pokazala določena utrujenost, na dlani pa je, da je pomlajeno in prenovljeno Jadranovo vrsto potrebno še uigrati.

V prvem dvoboju je Ajdovščina šele v drugem polčasu strla odpor goriške Ardite, ki je bila v prvem delu tekme boljši tekmeec. Ajdovščina je izenačila šele pred koncem tretje četrtine, nato pa gladko prevladala z boljšo obrambo in hitrimi protinapadi.

Romans - Jadran Qubik 84:80 po podaljšku (22:17, 34:36, 51:50, 68:68)

JADRAN: Tommasini 8, Oberdan 9, Dellisanti, Ban 2, Slavec 10, Škerl, Marušić 21, Fraco 6, Floridan, Bernetič 1, Malalal 3, Cohen 20.

Ardita - Ajdovščina 63:79 (17:12, 38:29, 46:49)

DANES - 19.30 za 3. mesto: Ardita - Jadran; za 1. mesto Ajdovščina - Romans

Košarkarji Jadrana in odbojkarice Kontovela, Sokola in Sloge na pripravah v Postojni

Košarkarji mladinskih ekip projekta Jadran in odbojkarice Kontovela, Sokola in Sloge so se pred začetkom sezone teden dni pripravljali v Postojni. Košarkarji so bili razdeljeni v dve vadbeni skupini: starejša skupina igralcev letnikov 1994 in 1995 je trenirala pri trenerju Petru Brumnju, mlajši, 1996 in 1997, pa so vadili pod vodstvom trenerjev Maria Gerjeviča in Danijela Šušteršiča. Skupno je treniralo 25 košarkarjev. Tudi odbojkarice so

vadile v dveh delovnih skupinah. S Tanio Cerne in Sandro Vitez je treniralo 16 odbojkaric Kontovela in Sloge, ki bodo nastopale v prvenstvu U16 in U18. V drugi skupini pa je vadilo 20 mlajših odbojkaric Sokola in Kontovela pod vodstvom Andreja Berdona in Norči Zavadla. Obe skupini sta ob kondicijski vadbi izpopolnjevali individualno tehniko, trenirali pa sta dvakrat dnevno. V Postojni so košarkarji in odbojkarji preživeli teden dni, od 30. avgusta, do 5. septembra. Tudi letos so imeli odlične razmere za vadbo: košarkarji so trenirali v srednješolskem centru, odbojkarice pa v OŠ Antona Globočnika, vsi pa so bili nastanjeni v Gozdarskem dijaškem domu. Na razpolago so imeli tudi zunanjeigrajske in atletske steze. Priprave so društva priredila v sodelovanju z ZSSDI.

ODBOJKA Stekel bo Jadranski pokal

Konec tedna bo pri nas živela tudi odbojkarica sezona in to na inovativen način. Na pobudo deželnega odbora FIPAV bo namreč letos stekel čezmejni italijansko-slovenski Jadranski pokal, ki bo v bistvu nadomestil dosedanji deželni pokal. Ekipa, ki imajo pravico do nastopa na tem tekmovanju, to so C in D-ligaši, so se vabilu organizatorjev odzvale v večjem številu kot lani, čeprav se bo pred prvenstvenih bojov tudi letos udeležila manj kot polovica moških upravičencev in približno polovica ženskih.

V moški konkurenci bo skupno nastopilo deset moštev, od teh tri iz Slovenije, to so Salonit Anhovo, Marchiol Prvačina in OK Logatec. Od ekip naših društev bodo sodelovale Sloga Tabor, Sloga in Olympia, druge ekipe so Gimax Tržič, VBU Videm, Ronchi in Triestina Volley. Eipe so razdeljene v dve skupini po pet, vsak bo igral proti vsakemu. V okviru skupine B bo že jutri v Gorici ob 20. uri derbi med Slogo Tabor in Olympia.

Ženski del pokala šteje petnajst ekip, ki so razdeljene v štiri skupine. Igralo se bo po skupinah ob nedeljah. V skupini A so tržaška Altura, Koper in tržiški Fincantieri, v skupini B Gemona, Majano in Buia, v skupini C Sangiorgina, Volleybas in Kontovel v skupini D Millennium, Sloga in Virtus, v skupini E pa Pordenone, Blu Volley in Cordenons. Kot vidimo, se je iz Slovenije prijavil le Ok Koper, kar je res škoda. V prvem krogu bodo Kontovelke igrale v nedeljo v San Giorgiu di Nogaro, slogašice pa v Fari.

Televita ostaja zvesta Slogi Tabor

Podjetje Televita bo tudi letos zvest Sloginim barvam in bo glavni sponzor ekipe Sloge Tabor v deželnem prvenstvu C-lige in Jadranskem pokalu. Dogovor v tem smislu je naše društvo z omenjenim podjetjem doseglo v preteklih dneh, je zapisano v sporočilu Sloge za javnost.

NOGOMET - Breg, Primorje in Zarja Gaja v skupini D 2. amaterske lige

Vsi trije za play-off?

Pierpaolo Gargiuolo (Breg) KROMA

Tukaj Breg

IZBOLJŠATI LANSKO UVRSITITEV

- V lanske sezoni je Breg imel precej težav in se je do zadnjih krogih boril za obstanek. Letos so pri Bregu prepričani, da ne bo tako.

TOČKA PLUS - Pri Bregu bodo imeli na razpolago širši izbor igralcev.
TOČKA MINUS - Trener Macor pravi, da Breg nima hib. To bomo preverili sproti.

SISTEM IGRE - »Ker v tej ligi ni stranskih sodnikov, bomo igrali z obrambnim 3-5-2.«

MLADI - K Bregu so se vrnilo nekateri mladinci, ki so lani igrali pri Krasu. Cilj društva je, da jih čimprej vključijo v standardno postavu.

KAPETAN - Zastavonoša Mitja Laurica je konec lanske sezone obesil čevlje na klin. Letos si bodo kapetanski trak delili Bursich, Gargiuolo in Degrassi.

6 - Slovensko govorečih igralcev.
28 LET - Srednja starost Brežanov.

FAVORITI - Primorje, goriške ekipe (v prvi vrsti Mariano in Gradese).
O PRIMORJU - »Primorje ima zelo dobro ekipo, tako da bodo letos igrali pomembno vlogo,« pravi Macor.

O ZARJI GAJI - »Tudi Zarja Gaja ima homogeno ekipo in ambicioznejša trenerja.«

Tukaj Primorje

KONČNICA PRVENSTVA - V proseškem taboru ciljajo na mesto v play-offu. »Za kaj več še nismo opremljeni,« je dejal trener Bojan Gulič in dodal: »Izgubili smo srce ekipe (Pipan, Merlak, Sarđoč, Brajnik in Mescia). Upam, da se bodo novi igralci čimprej vključili in prevzeli nase pomembno breme.«

TOČKA PLUS - V napadu je Percich dodana vrednost. Prav napad bi lahko bil skrito orožje Primorja.

TOČKA MINUS - »Doslje smo zelo nihajoče igrali v obrambi. Tu bo treba še veliko vaditi in se izboljšati,« je priznal Gulič.

Erik Pauletic (Primorje) KROMA

SISTEM IGRE - 4-3-3 ali 4-4-2.

KAPETAN - Kapetanski trak je prevzel Peter Emili.

25 LET - Srednja starost Guličevih varovancev.

4 - Slovenski nogometaši pri Primorju. Na Proseku so se po lanske sezoni znašli v težavah, saj je Pipan odšel k Vesni, Merlak, Sarđoč in Brajnik pa so obesili čevlje na klin.

O BREGU - »Mislim, da so se pri Bregu primerno okrepili in bodo letos ciljali na mesta v zgornjem delu lestvice.«

O ZARJI GAJI - »Skupina je uigrana, čeprav v Bazovici nimajo moštva, da bi lahko ciljalo na prvo mesto.«

Tukaj Zarja Gaja

PLAY-OFF - V lanske sezoni se Zarja Gaja ni za las uvrstila v končnico. Letos pa bi radi izboljšali lanske uvrstitve. Pri rumeno-modrih so tudi letos v glavnem zaupali domačim silam.

TOČKA PLUS - Homogena skupina. Pri Zarji Gaji so igralci med seboj najprej prijatelji.

TOČKA MINUS - Veliko nihanje v igri. Trener Lacalamita bi potreboval še enega dobrega napadalca, ki bi zagotovil določeno število golov.

SISTEM IGRE - 4-4-2 ali 4-4-3

KAPETAN - Aron Mihelčič.

27 LET - Srednja starost igralcev Zarje Gaje.

FAVORITI - Trener Nicola Lacalamita je kot favorite omenil Cormonese in San Canzian.

O BREGU - »Breg bi lahko bil letos presenečenje sezone. Sestavili so kvaliteto ekipo.«
O PRIMORJU - »Percich je okrepil napadalno vrsto, v obrambni vrsti pa so vključili solidnega mladince Kovacica. Primorje bo trd oreh.« (jng)

18 slovensko govorečih igralcev pri Zarji Gaji. Tudi letos bo vzhodno-kraška ekipa v svojih vrstah imela največ domačih igralcev.

Aron Mihelčič (Zarja Gaja) KROMA

Oliviero Macor (Breg):

»Pri Bregu si želimo predvsem, da bi trenirali dobro in da bi se čimprej izognili dnu lestvice. Če bo šlo vse po načrtih, bomo lahko tudi ciljali na kaj več. Letos bomo skušali tudi v člansko ekipo vključiti čim več mladih. Prepričan sem, da bo tudi letošnje prvenstvo zelo izenačeno.«

Bojan Gulič (Primorje):

»Letošnja sezona bo znova zelo zanimiva. Veliko bo derbijev in tudi veliko število moštvev se bo potegovalo za napredovanje v višjo ligo. Upam, da bomo med temi tudi mi. Ciljamo na uvrstitev v končno prvenstvo. Letos smo precej spremenili ekipo, tako da morajo biti naši navijači potrpežljivi, saj nismo še uigrani.«

Nicola Lacalamita (Zarja Gaja):

»Kot trener sem novinec in kot tak potrebujem nekaj časa, da spoznam vse nogometaše. Poudariti moram, da so tu v Bazovici pogoji za delo odlični. Fantje pa so enkratni, saj so delavni in poslušajo. Odborniki so nam stalno ob strani. Srčno si želim, da bi bili letos uspešni.«

BALINANJE Danes Gaja in Sokol za naslov ZŠSDI

Obračuna drugega kola med Gajo in Makom ter Sokolom in Krasom sta potekala kot je bilo pričakovati. Vse se bo odločilo danes, ko se bosta za naslov zamejskega balinarskega prvaka pomerila Sokol in Gaja. Ker sta si ekipi doslej popolnoma izenačeni tudi v številu posameznih zmag in porazov (6+1+remi) se lahko zgodi, da se bosta morali v primeru remija zateči k običajnemu bližanju v krog in zbijanju balinčeka. Isto velja za Mak in Kras v tekmi za končno 3. mesto. Začetek ob 18. uri.

Krasčevci so v sredinem srečanju s Sokolom upali na preporod, ki pa ga niso dočakali. Edine tri točke je dosegel za svojo ekipo iz osmih nastopov dosegel le Skupek. Tokrat je z 22:12 zlahka obračunal z Michelijem. Zgorničani so v sredo računali tudi na Tenzeja, ki se je med posamezniki pomeril z Bagozzijem. Slednji je tokrat naletel na res srečen dan (v zbijanju je bil nepogrešljiv) in je zmagal s 3:13. V dvojicah sta se Romagna in Doljak srčno borila do stanja 4:6, vsa upanja pa so jima po ponesrečenem lučaju (Mervic in Ceper sta nanizala vseh 6 možnih točk) splavala po vodi (5:13). Živec, Milič in Kante pa se niso mogli enakovredno upirati nasprotniku (Lorenzi, S. Pertot in Negrini), saj so dosegli točke le v dveh od skupno devetih lučajev (5:13).

Enosmerno je bilo tudi med Gajo in Makom, ki se je z enakim izidom 6:2 končalo v korist Tržčanov. Ugled gostov sta rešila le Ladu in Maruccio, ki sta z 12:9 premagala Milcovicha in Rosatija (gajevca sta že vodila z 9:3). Težko ranljiva Gaja se ponavadi po prvih dveh panogah znajde v vodstvu s 4:0. Tako je bilo tudi tokrat, saj je najprej Calzi premagal povprečnega Crapiza s 24:18, Balos pa je težje strl odpor žilavega Devetaka (12:7). Izenačeno je bilo v trojkih, kjer so prav v zadnjem metu gajevci Žagar, Nesich in Leghissa-Gabrielli nadoknadili točko zaostanka in z 9:8 presenetili Frandoliča, Terpin in Pelizona. (Z.S.)

Obvestila

PLAVALNI KLUB BOR prireja na Alturi v Trstu in na Opčinah tečaj prilagajanja na vodo in plavanja za otroke od 4. leta dalje. Vpisovanja na stadionu 1. maja oz. po telefonu 04051377 vsak delavnik od 14.30 do 16.00. Začetek vadbe 1. oktobra.

ODBOJKARSKO DRUŠTVO BOR prireja tečaj miniodbojke za osnovnošolske otroke. Prvi trening bo 13. septembra, vadba pa bo potekala ob ponedeljkih in petkih, od 17.30 do 19.00, na Stadionu 1. maj. Za informacije pokličite na 3497923007 (Tjaša) oz. 3331755684 (Silva) ali nam pišite na info@od-bor.com.

ŠPORTNA ŠOLA ŠPOLET/KONTOVEL sporoča urnike treningov (od 13.9.): MOTORIKA (letniki 2005, 2006) sreda, 16.15 - 17.15 (občinska telovadnica v Repnu). MIKROBASKET (letniki 2002, 2003, 2004) ponedeljek, 16.15 - 17.15 (telovadnica na Rouni pri Briščkih); sreda, 17.15 - 18.15 (občinska telovadnica v Repnu). MINIBASKET - letniki 2001 tork, četrtek in petek 16.15 - 17.15; letniki 2000 tork in petek 16.15 - 17.15; četrtek 17.15 - 18.3. UNDER12 (letniki 1999) ponedeljek, 17.15 - 18.30 (telovadnica na Rouni pri Briščkih); sreda, 18.00 - 19.30 (občinska telovadnica v Repnu); petek, 17.15 - 18.30 (telovadnica na Rouni pri Briščkih). Info: 338/5889958 - marinandrej@alice.it (Andrej Vremec), 340/4685153 - picerik@hotmail.it (Erik Piccini)

OKVAL obvešča, da bo danes, 10. septembra, ob 16.00 informativni sestanek v telovadnici v Štandrežu za otroško telovadbo in minivolley. Otroška telovadba bo vsak tork in petek od 16.00 do 17.00, treningi minivolleya pa vsak tork in petek od 17.00 do 18.30! Za info: 3932350925 (Sandro), 3459527236 (Jurij), 3284133974 (Tjaša) - v večernih urah.

KK BOR obvešča, da se danes, 10. septembra, ob 16. uri na Stadionu 1. maja z informativnim sestankom s starši in prvim treningom začenja tečaj minibasketa za letnike 2000, 2001, 2002, 2003 in 2004. Treningi bodo ob torkih od 16.00 do 17.30 v telovadnici v Lonjerju in ob petkih od 16.00 do 17.30 na Stadionu 1. maja. Posebne ugodnosti za novo vpisane in za tiste, ki pripeljejo prijatelja. Za informacije: 3406445370 (Karin).

AŠZ SLOGA obvešča, da organizira od 14. septembra dalje odbojgarsko šolo za fantke in punčke (letniki '99, '00, '01, '02). Treningi bodo ob torkih od 17.30 do 18.30 in četrtek od 17.30 do 19.00 v telovadnici srednje šole na Opčinah.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM obvešča, da se v ponedeljek, 13. septembra, začnejo treningi za vse starostne skupine. Za vpis in informacije: 349-7597763 Nastja, 335-6278496 Nikol ali na info@cheerdancemillemium.com

SKIROLL - Od danes do nedelje tekme za svetovni pokal FIS v Piemontu

Bogatčeva za zmagovalni oder

Zaradi slabše forme ne pričakuje zmag - Na skupni lestvici je deveta - Nastopata tudi Niki Hrovatin in (prvič) Nicola Iona

Na predzadnji preizkušnji za svetovni pokal FIS v skirollu, ki bo od danes do nedelje v Piemontu, bodo barve italijanske reprezentance branili kar trije tekmovalci kriške Mladine: Mateja Bogatec med članicami ter Niki Hrovatin in Nicola Iona med mladinci. Na sporedu so tri tekme. Danes bo v kraju Chiusa Pesio 15-kilometrov dolga preizkušnja v strmini v klasični tehniki, jutri bo ravninska krožna tekma s skupinskim startom v središču Piemonta (20 km), v nedeljo dopoldan pa sprint (200 m) v Chiusa Pesiu.

»Zame bi bil uspeh, če bi v soboto in nedeljo uspela stopiti na zmagovalni oder. Trenirala sem sicer po svojih močeh, toda letošnja forma ni takšna kot v preteklih letih, ker je skupno število ur treningov manjše, poleg tega že več kot en mesec ne tekmujem,« je povedala Mateja, ki danes verjetno ne bo nastopila na tekmi v strmini, kjer so njene možnosti za visoko uvrstitev najmanjše. »O skupni lestvici letos sploh ne razmišljam, saj sem odločila, da se prihodnje, zadnje preizkušnje v Solunu ne bom udeležila,« je povedala Bogatčeva. Trikratna zmagovalka svetovnega pokala je ta čas na lestvici šele deveta (vodi Norvežanka Solli pred Rusinjo Rodino in Švedinjo Seppas), doslej pa je nastopila le na dveh od treh etap.

Kot Bogatčeva bo med mladinci tudi Niki Hrovatin nastopil samo v soboto in nedeljo, največ za pričakuje od sprinta. »Uvrstitev med prvih deset bi bila zame uspeh,« je povedal. Za Iono pomeni Cuneo krstni nastop v reprezentanci, najbrž pa bo tekmoval samo danes. »V strmini sem dober, vendar poznam le italijanske konkurente, zato res ne vem, kaj naj si čakam,« je povedal Iona, ki v poklica v reprezentanco ni pričakoval. »Mislim sem, da bom prišel na vrsto šele prihodnje leto,« je priznal.

Millenium: Zajčki in mladinke so vadile pod vodstvom ameriških trenerjev

V začetku avgusta je devet Zajčkov in štiri mladinke športnega društva Cheerdance Millenium sodelovalo na FCC taboru Alpe Adria v Piranu. Šlo je za intenzivne štiridnevne priprave pod mentorstvom ameriških trenerjev zvez FCC in FCD. Zajčki, navijačice od 7 do 12 let, so na navijaškem kempu po delavnica vadile gimnastiko, na-

vijaške elemente, skoke, piramide in dvig; mladinke pa so se udeležile plesnega dela tabora, kjer so jih ameriški inštruktorji seznanili s plesnimi skoki, različnimi zvrstmi plesa na vseh nivojih znanja in jim približali svet plesa tudi skozi svoje zgodbe in video posnetke. Zadnji dan so vsi udeleženci tabora sodelovali na internem tekmovanju.

Tabora FCC Alpe Adria, ki so ga v Sloveniji priredili že petič, so se udeležile navijačice in plesalke iz Italije, Slovenije in Hrvaške. Vsi udeleženci so bili nastanjeni v Osnovni šoli Cirila Kosmača Piran.

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM****Za Trst:** na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)**Za Gorico:** na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

- 18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Pesem mladih 2010 - OPZ Venturini
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

- 6.00 Aktualno: Euronews
6.10 Dok. odd.: Quark Atlantide - Immagini dal Pianeta
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina Estate
10.40 Aktualno: Verdetto finale
11.30 17.00, 20.00, 22.50 Dnevnik
11.45 Nan.: La signora in giallo
13.30 Dnevnik in Gospodarstvo
14.10 Nan.: Don Matteo 5
15.05 Film: Meglio tardi che mai (kom., It., '98, i. N. Brillii)
17.15 Nan.: Le sorelle McLeod
17.55 Nan.: Il commissario Rex
18.50 Kviz: Reazione a catena
20.30 Kviz: Soliti ignoti
23.30 Aktualno: Anteprema Miss Italia
0.40 Aktualno: 67. Mostra del Cinema di Venezia 2010 - Speciale Cinematografo

Rai Due

- 6.00 Dok.: Stella del Sud - Afrika
6.35 10.45, 13.30, 2.00 Aktualno: Tg2 E...state con Costume
6.50 13.50 Aktualno: Tg2 eat parade
7.00 Risanke: Cartoon Flakes
10.15 Nan.: Tracy & Polpetta
10.30 13.00, 18.30, 20.30, 23.25 Dnevnik
11.00 Aktualno: Tg2 Si, viaggiare
11.15 Nan.: Love boat
12.05 Nan.: Il nostro amico Charly
14.00 Nan.: Ghost Whisperer - Presenze
14.50 Nan.: Army wives
16.20 Nan.: The dead zone
17.10 Nan.: Sea patrol
17.50 19.20 Risanke
18.05 Dnevnik L.I.S. in športne vesti
19.00 Variete: Stracult Pillole
19.30 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
21.05 Nan.: NCIS Los Angeles
21.50 Nan.: Criminal Minds
22.40 Nan.: Persone sconosciute
23.40 Variete: Festival Show

Rai Tre

- 6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
8.00 Aktualno: Rai educational - La storia siamo noi
9.00 Film: Le signore (kom., It., '60, i. N. Gray)
10.30 Aktualno: Cominciamo bene estate
12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.00 14.50 Aktualno: Cominciamo bene estate - Condominio Terra...
13.10 Nad.: Julia - La strada per la felicità
14.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.20 Dnevnik in vremenska napoved
15.00 Dnevnik - kratke vesti L.I.S.
15.05 Variete: La tv dei ragazzi di Raitre
16.00 Variete: Melevisione
16.20 Risanke
16.30 Šport: Rai Sport
17.15 Dok.: Geo Magazine 2010
19.00 Dnevnik, sledi Deželni dnevnik in vremenska napoved
20.00 Variete: Blob a Venezia 2010
20.10 Nad.: Seconda chance
20.35 Nad.: Aspettando Un posto al sole
21.05 Dnevnik
21.10 Dok.: La grande storia
23.20 Deželni dnevnik
23.25 Nočni dnevnik in vremenska napoved
0.00 Dok.: Sfide

Rete 4

- 7.10 Nan.: Più forte ragazzi
8.10 Nan.: Starsky & Hutch
9.05 Nan.: Nikita
10.30 Nan.: Ultime dal cielo

- 11.30 16.50 Dnevnik in prometne informacije
12.00 Nan.: Wolf - Un poliziotto a Berlino
12.55 Nan.: Un detective in corsia
13.55 Aktualno: Il tribunale di Forum
15.35 Nan.: Sentieri
16.15 Film: Un mercoledi da leoni (dram., ZDA, '78, r. J. Milius, i. G. Busey)
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: Il giudice e il commissario (polic., Fr., '05, i. I. Chauvin)
21.50 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
23.20 Film: Un'estreanea fra noi (triler, ZDA, '92, i. M. Griffith)
0.30 Dnevnik - kratke vesti in morske informacije
1.25 Nočni dnevnik in pregled tiska

Canale 5

- 6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Nan.: Finalmente soli
9.10 Film: Beautiful - Una vita da miss (kom., ZDA, '00, r. S. Field, i. M. Driver)
10.05 16.20, 17.50, 18.40, 22.20, 0.30 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
11.00 Aktualno: Forum
13.00 20.00 Dnevnik in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: Centovetrine
14.45 Film: Generazioni a confronto (kom., ZDA, '08, r. B. Norton, i. A. Black)
16.15 Aktualno: Pomeriggio Cinque
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario
20.30 2.00 Variete: Velone
21.00 Nan.: I Cesaroni
23.30 Film: Romantica Jeana (kom., ZDA, '05, i. E. Warren)

Italia 1

- 6.05 Nan.: La Tata
7.00 Nan.: Beverly Hills, 90210
7.55 Risanke
9.45 Dok.: Raven
10.20 Nan.: The sleepover club
11.20 Nan.: Déjà vu
12.25 18.30 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.40 Nan.: Camera café
14.05 Risanke: One Piece - Tutti all'arrembaggio!
14.35 Risanke: Futurama
15.00 Film: I nuovi mini Ninja (pust., ZDA, '94, r. C. Kanganis, i. V. Wong)
15.30 22.00 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
17.00 Nan.: Blue water high
17.30 Risanke
19.30 Nan.: Tutto in famiglia
20.05 Risanke: Simpsonovi
20.30 Kviz: Mercante in fiera
21.10 Film: Dejà vu - Corsa contro il tempo (triler, ZDA, '06, r. T. Scott, i. D. Washington)
23.45 Film: Ore 11.14 - Destino fatale (groz., ZDA, '03, r. G. Marcks, i. H. Swank)
1.35 Aktualno: Poker1maia

Tele 4

- 7.00 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.02 Dnevnik
8.05 Pregled tiska
9.00 Klasična glasba
10.05 Nan.: Daniel Boone
10.55 12.05 Dokumentarec o naravi
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
12.45 Aktualno: Pagine e fotogrammi

- 13.05 Šport: Tutto Triestina
13.20 Aktualno: Dai nostri archivi
14.05 Aktualno: ...Tutti i gusti
14.35 Aktualno: Carnia, terra d'emozioni
14.55 Aktualno: Mukko Pallino
17.00 Risanke
19.00 Aktualno: Ditelo al Sindaco
20.00 Športne vesti
20.05 Aktualno: Musa Tv
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Film: Un uomo, un cavallo, una pistola
23.35 Film: Il bene oscuro

La 7

- 6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus
7.30 20.00, 23.45 Dnevnik
9.55 20.30, 3.10 Aktualno: In Onda
10.25 Nan.: Hardcastle & McCormick
11.30 Nan.: L'ispettore Tibbs
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Chiamata d'emergenza
14.05 Film: Amsterdam - Operazione diamanti (voj., VB, '59, r. M. McCarty, i. P. Finch)
16.05 Nan.: Star Trek
18.00 Nan.: Relic Hunter
19.00 Nan.: N.Y.P.D.
21.10 Film: La tigre e il drago (pust., ZDA, '00, r. A. Lee, i. M. Yeoh)
23.55 Dok.: La7Doc - Vivo per miracolo
0.55 Aktualno: Due minuti un libro

Slovenija 1

- 6.10 Kultura
6.20 Odmevi
7.00 8.00, 9.00, 10.00, 15.00 Poročila
7.05 8.05, 9.05 Dobro jutro
10.10 Igr. nan.: Bisergora (pon.)
10.25 Martina in ptičje razočaranje (pon.)
10.40 Dok. film: Pravi val (pon.)
10.50 Enajsta šola - oddaja za radovedneže (pon.)
11.25 Izobr. serija: To bo moj poklic (pon.)
12.15 Umetnost igre (pon.)
12.40 Minute za jezik (pon.)
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.15 Turbolenca (pon.)
14.05 Knjiga mene briga (pon.)
14.25 Slovenci v Italiji
15.10 Mostovi - Hidak
15.45 Risanke
16.00 Iz popotne torbe (pon.)
16.20 Nad.: Šola Einstein
17.00 Novice, slovenska kronika, športne vesti in vremenska napoved
17.40 19.55 Gledamo naprej
17.50 0.25 Duhovni utrip
18.05 Mlad. nan.: Odprava zelenega zmaja (pon.)
18.35 Risanke
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.45 Eutrinki
20.00 Hum. nan.: Peta hiša na levi
20.25 V dobri družbi po slovensko
22.00 Odmevi, kultura, vremenska napoved in športne vesti
23.10 Polnočni klub
0.40 Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 10.09.1992 (pon.)
1.05 Dnevnik (pon.)
1.35 Dnevnik Slovencev v Italiji
2.00 Infokanal

Slovenija 2

- 6.30 9.00, 2.00 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
7.40 Črno beli časi (pon.)
7.55 Žogarija
8.20 Nan.: Sinje nebo
9.10 SP v kakajih
13.05 Osmi dan (pon.)
13.35 Minute za...
14.10 SP v kakajih
17.30 SP prvenstvo v judu
18.30 Na lepše (pon.)
18.55 Zlata šestdeseta
20.00 Dok. serija: Vrnitev svetopisemskih nadlog
20.50 Nad.: Nujni primeri
21.40 Film: Hannibal
23.45 Film: Zarota (pon.)

Koper

- 13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna Tv - deželne vesti
14.20 Euronews
14.45 Film - komedija
16.00 Artevisione

- 16.30 Vesolje je...
17.00 Dok. oddaja
17.30 Vzhod-Zahod
18.00 Zlatko Zakladko
18.15 Obisk v akvariju
18.25 Ljudske zgodbe s Krasa
18.35 Vremenska napoved
18.40 0.10 Primorska kronika
19.00 22.00, 23.55 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Športne vesti
19.30 Zoom - Vsestranska ustvarjalnost
20.00 Potopisi
20.30 Film: Zvezda Ria
22.15 Globus
22.45 Arhivski posnetki
23.30 Dok. odd.: K2

Tv Primorka

- 8.00 Dnevnik TV Primorka, vremenska napoved, kultura, Polja Evrope in Videostrani
9.00 10.00 Novice
9.05 19.00, 22.00 Mozaik
10.05 17.20 Hrana in vino
11.00 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Novice in videostrani
18.00 Primorski tednik
20.00 23.00 Dnevnik TV Primorka, borzno poročilo, vremenska napoved, kultura in Videostrani
20.30 Objektiv
21.00 Razgledovanja
21.30 Sodobna umetnost
23.30 Videostrani

RADIO**RADIO TRST A**

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 7.20 Koledar; 7.30, 8.10, 10.10 Prva izmena; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 10.00 Poročila; 10.30 Music box; 11.00 Poletni Studio D - Marija Merljak: Prehrana in zdravje; Mi in morje - Franko Košuta; Napovednik; 13.20 Primorska poje; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Tretja izmena; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica - Odprta knjiga: Ivan Tavčar - Izza kongresa; 18.00 Kulturni dogodki; 19.25 Napovednik; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK; 6.45, 18.30 Kronika; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan, OKC obveščajo; 8.00 Pregled tiska in vremenska napoved; 8.10 Istrski kalejdoskop; 9.00-12.30 Poletni dopoldan in pol; 10.00 Nagradni glasbeni vrtljak; 11.00 Poletna pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik in osmrtnice; 13.30-15.00 Aktualnosti: 15.30 DIO; 16.20 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Prireditve; 19.00 Dnevnik; 19.30 Rončel na obali; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Moj radio je lahko balon; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00-8.00 Dober dan RC; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 7.13, 12.28, 15.28 19.28 Vremenska napoved in prometne informacije; 8.00-10.30 Calle dagli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.15 Caletoscopio istriano; 8.35, 17.35 Euroregione news; 8.40 Nogometna kabala; 8.50, 15.00 Pesem tedna; 9.00, 21.30 Proza; 9.33 Pregled dogodkov; 10.10 Vremenska napoved Osmer; 10.33 New entry; 11.00, 21.00 Odprti prostor; 11.33 Speciale mondiali di calcio; 12.00 Predstavitev dnevnika; 12.15, 19.15 Sigla single; 13.00 Parole e musica; 13.33 Glasbena lestvica; 14.00 Uomini e dei; 14.35, 20.30 Reggae in ptilole; 16.00-18.00 E... state freschi; 18.00 Etnobazar; 20.00-0.00 RC zvečer; 20.00 I classici italiani; 22.00 RC Lounge Caffè; 23.30 In orbita; 0.00-6.00 Prenos RS.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 5.00-9.00 Jutranji program; 5.30 Jutranja kronika; 6.10 Rekreacija; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Jutranja kronika; 7.40 Gremo naokrog; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Siempre Primeros; 10.00 Poročila; 11.15 Radi imamo Radio; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.-ih; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 14.30 Labirinti sveta; 15.00 Radio danes radio jutri; 15.30 DIO; 17.00 Studio ob 17-ih; 18.15 Gremo v kino; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Kulturni fokus; 21.05 Slovencev po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna oddaja v angleščini in nemščini; 22.40 O morju in pomorščakih; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Za prijeten konec dneva; 23.30 Labirinti sveta.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00

Kronika; 8.45 Kulturne prireditve; 9.15, 17.45 Na Val na šport; 9.35 Popevka tedna; 10.00, 11.45 Val v izvidnici; 11.35, 14.20, 17.35 Obvestila; 12.00 Evropa osebno; 13.00 Danes do 13.-ih; 13.25 Napoved sporeda; 14.00 Kulturne drobtinice; 14.35 Izbor popevk tedna; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.10 Popevki tedna; 16.30 Centrifuga; 16.50 Vreme; 16.55 Minute za rekreacijo; 18.30 Poletni knjižni namig; 18.50 Sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite...; 20.00 Stop pops 20; 21.00 Nova elektronika; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Klub klubov

SLOVENIJA 3

6.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Eppur si muove; 11.25 Izpod peresa skladateljev; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Petkov poudarek; 13.30 Zborovski kotiček za mlade; 14.05 Oder; 14.35 Divertimento; 15.30 DIO; 16.05 Napoved sporeda; 16.15 Svet kulture; 16.30 Podobe znanja; 17.00 Recital; 18.30 Likovni odmevi; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.25 Večerni sporedi; 19.30 Koncert; 22.05 Zborovska glasba; 23.00 Jazz ars; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-6.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sol in poper (105,5 MHz).

Primorski dnevnik**Lastnik:**

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst**Odgovorni urednik:** DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>**Naročniško - prodajna služba**

Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958
Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,00 €
Letna naročnina za Slovenijo 210,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglašni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800912775
Fax +39.0481.32844

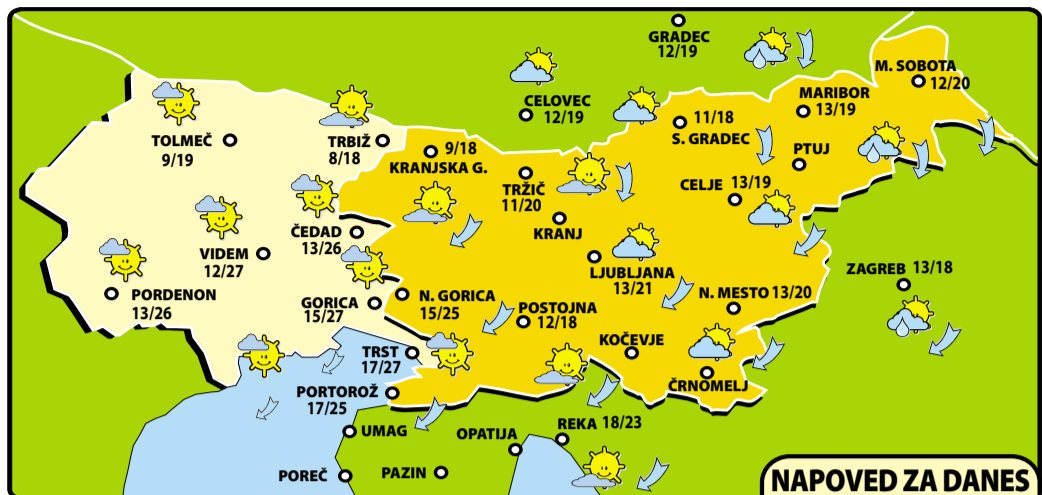
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

NAPOVED ZA DANES
 Po vsej deželi bo prevladovalo zmerno oblačno vreme, ponekod lahko spremenljivo. Dopoldne bo ob morju pihala okrepljena burja, zrna pa v nižinskem pasu. Podnevi bo nekoliko topleje. Ničta izoterma bo na nadmorski višini 2700m.
 Na Primorskem bo pretežno jasno, drugod delno jasno, v vzhodni Sloveniji občasno pretežno oblačno. Zvečer bo tam spet pričelo deževati. Pihal bo severovzhodni veter, na Primorskem zrna burja. Najnižje jutranje temperature bodo od 9 do 14, ob morju okoli 17, najvišje dnevne od 17 do 21, na Primorskem do 25 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI
 Po vsej verjetnosti bo na zahodu delno jasno, drugod pretežno oblačno. V vzhodni polovici Slovenije bo predvsem zjutraj in dopoldne občasno rahlo deževalo. Pihal bo severovzhodni veter, na Primorskem šibka do zrna burja.

Danes bo nad srednjim Jadranom nastalo ciklonsko območje, nad našo deželo pa bodo dotekali bolj suhi severovzhodni tokovi. Jutri se bo vzhodno od nas v višjih plasteh ozračja zadrževal vlažnejši zrak, ki bi lahko prišel do naše dežele; evolucija pa je še nejasna. V nedeljo se bo okrepljen anticyklon.
 Obsežno ciklonsko območje je nad severnim Atlantikom, Britanskim otočjem in deloma Skandinavijo, nad Italijo in Balkanom je plitvo ciklonsko območje. Naši kraji so na obrobju tega območja. Od severovzhoda doteka nad naše kraje razmeroma topel in malo manj vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA
 Sonce vzhaja ob 6.37 in zahaja ob 19.26
 Dolžina dneva 12.49

BIOPROGNOZA
 Jutri se bodo pri vremensko občutljivih ljudeh še pojavljale blažje vremenske pogojene težave.

MORJE
 Morje je skoraj mirno, temperatura morja 22,8 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C
 500 m 19   2000 m 6
 1000 m 15   2500 m 3
 1500 m 9   2864 m 1

UV INDEKS
 UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 5,5 in v gorah 6.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

POGREBNO PODJETJE LIPA
 Ob trenutku žalosti ... diskretnost, tradicija, vljudnost in kakovost.

Domač stik. Pridemo tudi na dom.

OPČINE - NARODNA UL. 32
 tel. 040.211399 • fax 040.2155392
 lipa_opicina@yahoo.it
 ZELENA ŠTEVILKA 800 833 233

TRŽIČ - UL. SAN POLO 83
 tel. 0481.411723 • fax 0481.3487704
 ZELENA ŠTEVILKA 800 860 020
 sanpoloo@yahoo.it

MUSLIMANI - Ob koncu ramadana
Začelo se je tridnevno praznovanje bajrama

Moški v jordanskem Amanu s teleskopom opazuje prvi lunin krajec, ki naznanja konec ramadana

MEKA - Za del več kot milijarde muslimanov po svetu, med drugim tudi v Sloveniji, se je ob koncu meseca ramadana včeraj začel tridnevni ramadanski bajram. Gre za enega največjih muslimanskih praznikov, ki zaključuje mesec postenja.
 Ker začetek ramadana sovpada z videnjem prvega luninega krajca, prihaja do vsakoletnih nesoglasij muslimanskih narodov, kdaj naj bi se praznovanje res začelo in končalo. Tako bo večina enomesečni post končala v petek, med drugim muslimani v Egiptu, Savdski Arabiji, Kuvajtu in Združenih arabskih emiratih. Včeraj so ga končali v srednji Evropi, pa tudi v Libiji in nekateri šiitski muslimani v Libanonu, poročila nemška tiskovna agencija dpa.
 Muslimani se v svetem mesecu spominjajo razodetja Korana preroku Mohamedu. V tem času se verniki od zore do sončnega zahoda odpravljajo na hrani, pijači, kajenju, spolnim odnosom, vsem grdim besedam in mislim.
 Ramadan je deveti mesec v muslimanskem koledarju, ki se ravna po luninih menah. Je eden od petih stebrov islama, med katerimi so tudi izpovedovanje vere v Alaha in njegovega preroka Mohameda, molitev petkrat na dan, dajanje miloščne revnim in bolnim ter romanje v Meko vsaj enkrat v življenju. (STA)

TAJVAN
Množična poroka 163 parov

TAIPEI - Na Tajvanu se je včeraj ob 9.09 po krajevnem času, na deveti dan devetega meseca 99. leta od ustanovitve države na množični poroki poročilo 163 parov. Številka devet se namreč v kitajščini izgovori tako kot dolgo življenje, to pa je tudi razlog, da so se oblasti v Taipeiju odločile za tovrsten podvig.
 Eden izmed ženinov je povedal, da je bila odločitev, da se s svojo izbranko poroči ravno na včerajšnji dan, lahka. "Rojen sem 9. septembra, moja žena pa je rojena na isti dan po luninem koledarju. Zaradi datuma, ki sva ga izbrala za poroko, upava, da bo najin zakon trajal večno." (STA)

AVSTRIJA - Smučar Hermann Maier namerava s smučmi do Južnega tečaja
 DUNAJ - Po koncu bogate smučarske kariere, ko je v alpskem smučanju osvojil vse kar se osvojiti da, se priljubljeni Avstrijec Hermann Maier še ni poslovil od zasneženih površin. "Herminator" se bo 8. decembra, dan po svojem 38. rojstnem dnevu, lotil podviga svojega življenja, prave pustolovščine, ko bo skušal osvojiti Južni tečaj.
 Maier se je priključil avstrijski odpravi, ki se bo pomerila z nemško delegacijo v preizkusu moči ter mej vzdržljivosti na precej posebni dirki, s katero bodo počastili stoletnico odprave norveškega raziskovalca Roalda Amundsen, ki je kot prvi osvojil najjužnejšo točko na Zemlji. (STA)

NEMČIJA - Karikiral je preroka Mohameda
Medijska nagrada za spornega karikaturista

Nemška kanclerka Angela Merkel čestita nagrajenemu danskemu karikaturistu Kurtu Westergaardu

POTSDAM - Danski karikaturist Kurt Westergaard, čigar karikatura preroka Mohameda je povzročila ogorčenje muslimanov po svetu, je v sredo zvečer prejel nemško medijsko nagrado za svobodo govora. Na podelitvi v Potsdamu je kot glavna govornica nastopila nemška kanclerka Angela Merkel, ki je izpostavila pomen svobode medijev in govora.
 75-letni Kurt Westergaard je nagrado medijskega foruma M100, ki je letos posvečena svobodi medijev, prejel za svojo pokončno držo. Danski časnik Jyllands-Posten je leta 2005 objavil 12 karikatur, Westergaardova, ki je prikazovala preroka Mohameda z bombo v turbanu, pa je med muslimani v svetu sprožila val ogorčenja in nasilne proteste. Westergaardu so radikalni islamisti zagrozili s smrtjo in je že pet let pod policijsko zaščito.
 Nemška kanclerka Merkel je na

podelitvi nagrade danskemu karikaturistu v govoru pohvalila njegov pogum in stopila v bran svobodi medijev. "Posledice za avtorja bi nam morale biti v svarilo," je dejala. "Evropa je prostor, v katerem karikaturisti lahko rišejo karikature. To ni v protislovju z dejstvom, da je Evropa tudi prostor svobode verovanja in veroizpovedi. Spoštovanje verovanja in veroizpovedi je visoko cenjena vrednota," je poudarila.
 Odločitev Merklove, da se udeleži podelitve nagrade, je prišla dva tedna potem, ko se je v Nemčiji razvnela burna razprava o muslimanih v nemški družbi. Polemike je v Nemčiji sprožil član upravnega odbora nemške centralne banke in nekdanji finančni minister zvezne države Berlin Thilo Sarrazin, ki je med drugim izjavil, da se muslimanski priseljenec v Evropi niso pripravljali ali sposobni integrirati v zahodno družbo. (STA)